

FASHION

STREET

TAVASZ & NYÁR
SPRING & SUMMER
2022

THE
BALATON
ISSUE

1980 Ft / 5,50 €

EQB

ÚJ DIMENZIÓKAT NYIT.

Készüljön a kalandokra! A Magyarországon gyártott új EQB akár 423 km-es hatótávolságának köszönhetően új utakat fedezhet fel!

Ismerje meg az új EQB modellt kereskedőjénél:

Pappas Auto

www.pappas.hu/EQB

EQB: kombinált áramfogyasztás: 19,4 – 18,1 kWh/100 km, kombinált CO₂ - kibocsátás: 0 g/km. (WLTP)

A tájékoztatás nem teljes körű. A kép illusztráció.

Pappas Auto

info@pappas.hu | www.pappas.hu

EGYEDÜLÁLLÓ KÜLÖNLEGESSÉGEK A SZENVEDÉLY JEGYÉBEN

A hazánkban, több mint 32 éve működő Pappas Auto művészi szintre emelte a gépjármű-értékesítést. A prémium, minden megjelenésében a modern luxust képviselő autómárka, a Mercedes-Benz legnagyobb hazai márkakereskedőjeként a cég egy egyszerű recepttel vált a legjobb: mindig, mindenből a maximumra törekszik, így ügyfelei immáron több mint három évtizede lehetnek részesei a Pappas Auto egyedi világának. Ez a fajta szenvedély és elhivatottság elevenedik meg a Fashion Streeten is.

Megmagyarázhatatlan vonzalom, fűrkésző szemek, türelmetlen toporgás és gyermeki kíváncsiság. Ez az, ami talán a legjobban visszaadja a Pappas Auto Fashion Streeten elhelyezett üvegvitrinje körüli légkört. A két márka együttműködése a közös értékek és elhivatottság mentén mára gyümölcsöző kapcsolattá érett. Mind a Fashion Street, mind a Pappas Auto csapatának fontos az ügyfelek magasszintű kiszolgálása, a tradíciók, a hagyományok megtartása és átadása a jövő generációi számára. A Fashion Street –

miközben a Deák teret összeköti az ikonikus Vörösmarty térrel – megtestesíti az évszázados múltat és a mai modern trendeket, ezzel különleges esszenciát alkotva. A Pappas Auto által kiállított különlegességek koronaékszereivé válnak a közel negyed kilométeres belvárosi sétálóutcának.

„Az üvegvitrin tervezésénél a legfőbb feladat az volt, hogy olyan kiállítóteret tudjunk létrehozni, amely felkelti az emberek érdek-

lődését, és lehetőséget ad egy valódi luxusmárka méltó bemutatására, miközben megóvja az autósodákat” – árulta el lapunknak Pais József, a Pappas Auto Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója. A telepítésnél nemcsak az idő- és értékállóság volt kiemelt szempont. A márkakereskedés igyekezett olyan megoldást találni a modellek bemutatására, amely tökéletesen illeszkedik a Fashion Street utcaképéhez, épületeihez. Fontos szempont volt mindezek mellett az is, hogy minél több lehetőséget rejtson magába az „építmény”, és ezzel még inkább illeszkedjen a Fashion Street hangulatához és nyüzsgő életéhez. Az időtálló, modern és letisztult design valódi keretet ad a benne kiállított autóknak.

A Pappas Auto most egy következő szintre lép bemutatkozással. A nyári időszakban többek között egy igazi klasszikust is elhoz Budapest ikonikus bevásárlóutcájára, ami nem más, mint egy oldtimer Mercedes-Benz 190 SL Cabrio.

A Mercedes-Benz 190 SL 1955-ben került először piacra. A vonalvezetése követte a legendás elődjét, a 300 SL -t, majd nagyobb testvérhez hasonlóan, a 190 SL is hamar álomautóvá vált. 1963-ig összesen 25 881 példány készült a modellből.

A 190 SL azóta is egy ikonikus Mercedes-Benz modellként számontartott széria, amely egyesíti a mérnöki tudást, valamint a szabadság és a carpe diem életérzést.

Nem véletlen tehát, hogy a Mercedes-Benz azóta is igyekszik méltó utódlást biztosítani az első közúti sportautójának, így 2022-ben egy megújult változat kerül piacra. A Mercedes-Benz SL közel hét évtizede folyamatosan új mércét állít fel a közkedvelt luxus-sportautók világában. Ahogy elődei, úgy az új Mercedes-AMG SL is az ellenállhatatlan design és a kiemelkedő technológia összefonódását valósítja meg, ezzel is megőrizve a modellt a jövő számára. A megújult SL nagyban követi mind az elődök, mind a Mercedes AMG GT hagyományait. A legújabb modell motorválasztéka egyelőre a négyliteres AMG V8-as két változatából áll: az SL 55-ös típusába kerülő kisebb teljesítményű is 476 lóerős, amely 3,9 másodperc alatt gyorsítja az autót 0-ról 100 km/h sebességre. Az SL 63 erősebb motorja viszont 585 lóerőt kapott, ami a gyorsuláznál további három tized másodperc előnyt jelent. Későbbiekben a gyártó tervezi egy plug-in hibrid, és egy mild hibrid verzió piacra dobását is. Az új SL hajtásrendszere először a típus történetében összerék-meghajtású lesz, azonban a hagyományokat megtartva a modell visszakapja az ikonikus elődjétől már megszokott vászontetőt.

PAPPAS
KLASSZISOKKAL VEZET

TOMMY HILFIGER

SHAWN MENDES

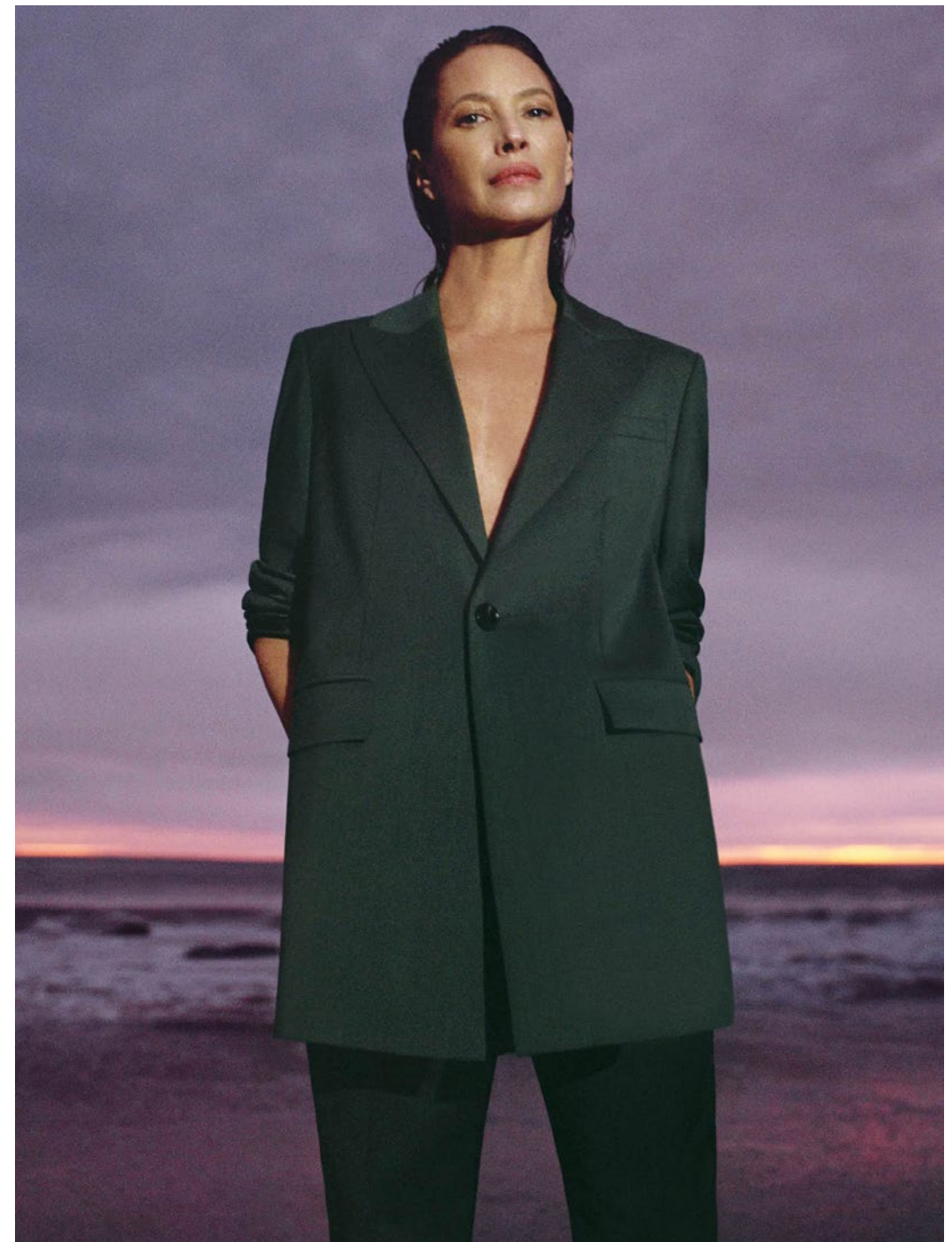

BOSS

BE YOUR OWN

COS

LACOSTE

UNITED COLORS
OF BENETTON.

UNITED COLORS
OF BENETTON.

FALCONERI
SUPERIOR CASHMERE

Budapest, Deák Ferenc u. 19, 1052.

KEMPINSKI HOTELS, EUROPE'S OLDEST LUXURY HOTEL COMPANY CELEBRATES ITS 125TH BIRTHDAY

125 éves a Kempinski Hotels, Európa legrégebbi luxusszálloda-csoportja

1897-ben Berlinben kezdődött egy kis csemege- és borüzlettel. Hosszú és eseménydús története során a Kempinski végig hű maradt európai gyökereihez.

The story began in a small Berlin delicatessen and wine store. Throughout its long, rich history, Kempinski has stayed true to its European roots.

A 20. század eleje az új kezdetek időszaka volt Berlinben. Elegáns közönség lepte el a csillogó színházakat és az innovatív éttermeket, azt is, amelyet Berthold Kempinski üzemeltetett. A borkereskedő és vendéglős újdonságokkal és megfizethető luxussal örvendeztette meg vendégeit. Pohárral is rendelhető kiváló borokat (pl. Tokaji bort) és napi menüsort kínált, miközben az étlapról nem hiányoztak az igazán extravagáns szezonális finomságok sem, mint pl. a homár és a rák. A Leipziger Strasse 25. szám alatt található első Kempinski boréterem és elegáns egységei, mint a II. Vilmos által felavatott Emperor's Hall hamar a társasági élet központjává vált.

Nagy mérföldkő volt a történetben, amikor az 50-es években Berthold Kempinski unokája, Dr. Friedrich Unger vette át a családi vállalkozást. 1952-ben a Kurfuerstendamm 27. szám alatt található Kempinski éttermet a város első új luxus-

The early 20th century was a time of new beginnings in Berlin. Elegant audiences queued up outside gleaming theatres and innovative restaurants, like the one owned by Berthold Kempinski. The wine merchant and restaurateur delighted his diners with thoughtful touches and affordable luxuries, offering delectable wines (e.g. Hungarian Tokaj wine) by the glass and daily set menus to complement extravagant seasonal delicacies like lobster and crayfish. The first Kempinski wine restaurant, in Leipziger Strasse 25, became a social hub, with several elegant dining halls, including the opulent Emperor's Hall, which was inaugurated by Kaiser Wilhelm II.

In the 50s, Berthold Kempinski's grandson Dr Friedrich Unger took over the family business. In 1952, he transformed the Kempinski restaurant in Kurfuerstendamm 27 into the first new luxury hotel in the city. It instantly became the place

szállodájává alakította, amely szinte azonnal a berliniek kedvelt helyévé vált. Államfők, hírességek és Nobel-díjasok, köztük Albert Einstein is megfordult a Bristolban és 1963-ban John F. Kennedy amerikai elnök is itt szállt meg, amikor híres mondata elhangzott: „Ich bin ein Berliner”.

A Belle Epoque varázsától eljutva a 70-es évek extravaganciájáig a Kempinski folyamatosan növekedett a következő évtizedekben. 1992-ben több jelentős szerződéskötésre is sor került, ebben az évben nyitott meg az első kínai szállodája, a Kempinski Hotel Beijing Lufthansa Center, valamint a Kempinski Hotel Corvinus Budapest.

A Kempinski ma büszke arra, hogy portfóliója 80 elegáns szállodából, üdülőhotelből és rezidenciából áll, amelyek a világ 34 országában találhatóak meg, és jelenleg további 26 projekt áll fejlesztés alatt több földrészen, Braziliától Pekingig.

to be for Berlin's fashion-forward residents. Heads of state, celebrities and Nobel Prize-winners like Albert Einstein called Bristol home, and during his stay in 1963, US President John F. Kennedy famously told the people of Berlin, "Ich bin ein Berliner."

From the charms of the Belle Epoque to the extravagances of the opulent 70s, Kempinski grew steadily over the next decades. In 1992, the company achieved several significant signings further afield and opened its first hotel in China, Kempinski Hotel Beijing Lufthansa Center, and also Kempinski Hotel Corvinus in Budapest.

Kempinski is, today, proud to manage a collection of 80 elegant hotels, resorts and residences in 34 countries around the world, with another 26 projects under development, from Brazil to Beijing.

kempinski.com

Kempinski
HOTELIERS SINCE 1897

125
ANNIVERSARY

LET
US
STAY
WITH
YOU.®

Culture and heritage meet modern elegance in a Picturesque European destination

LET
US
STAY
WITH
YOU.®

Let us make the world revolve around you.

Italian kitchen straight from the heart expressing the warmth and intimacy of shared connection over family recipes-inspired dining experiences.

Visit www.ritzcarlton.com/en/hotels/europe/budapest/dining or contact us at +36 1 429 5757.
Address: Ottimo Ristorante Italiano,
The Ritz-Carlton, Budapes - Budapest 1051, Erzsébet tér 9-10

THE RITZ-CARLTON

BUDAPEST

Unwind in our unique, urban Spa, where luxury spa expertise and sublime service combine to provide a remarkable experience. Choose from our daily pass or membership packages to enjoy the benefits in our haven of tranquillity. **More details:** ritzcarlton.com/budapest

The Ritz-Carlton Spa, Budapest is open daily from 7:00 a.m. to 10:00 p.m., and treatments are available from 9:00 a.m. to 9:00 p.m.
For further details on our Spa and membership packages, please visit our website or contact us at rc.budiz.guestrelations@ritzcarlton.com or at +36 1 429 5500.
©2018 The Ritz-Carlton Hotel Company, L.L.C.

THE RITZ-CARLTON SPA

BUDAPEST

CONTENTS

Tartalom

22 / *Prológus Prologue*

24 / *Így készült Behind the scenes*

26 / *Főszerkesztői levél Editor's Letter*

STORY

28 / *A Balaton, a kimeríthetetlen Balaton the Inexhaustible*

COVER STORY

40 / *Vanessa világa Vanessa's world*

Axente Vanessa

FASHION

58 / *Retró randi Retro rendezvous*

TOPICS

76 / *Balatoni üdülőtörténelem The history of holidaymaking around Lake Balaton*

86 / *A Balaton zölden a legszebb Lake Balaton is the most beautiful when green*

94 / *A kortárs művészet és a Balcsi Contemporary art & Lake Balaton*

104 / *Időutazás balatoni nosztalgiában Time travel in a Balaton nostalgia*

FASHION

112 / *A strandbüfék zaja The noise of beach bars*

INTERVIEW

124 / *Bonthatatlan vérszerződés An unbreakable blood pact*

Vadnai testvérek

LITERATURE

138 / **GreCsó Krisztián:** *Minden könnyű volt / Everything was easy*

143 / **Ugron Zsolna:** *Lutus Magnum*

149 / **Kukorelly Endre:** *Eltűnnek a habokban / They disappear into the foam*

FASHION

154 / *Képzeletünk végtelen nyara / The endless summer of our imagination*

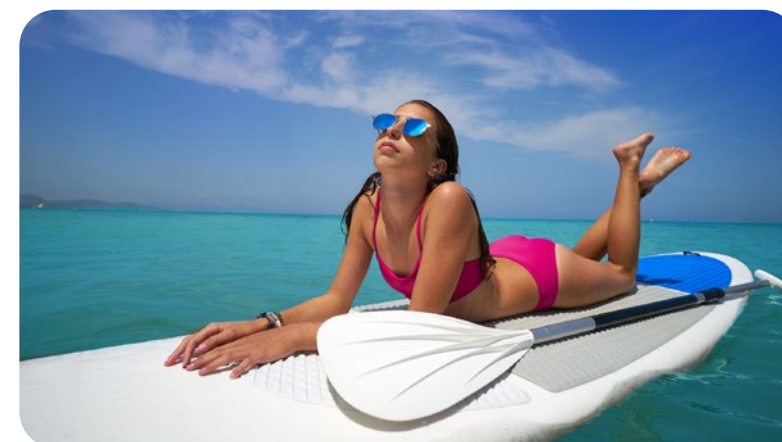
INTERVIEW

172 / *Balatoni gyerek, de nem tavi tündér A child of Balaton, but not a mermaid*

Gelencsér Timi

182 / *Impresszum Imprint*

194 / *Üzletlista Shopping list*

TENGERNYI
ÉLMÉNNYEL
VÁRUNK
EGÉSZ ÉVBEN.

www.hotelmariaport.hu

info@hotelmariaport.hu

PROLOGUE

Prológus

2022. nyár. Ha kérdeznének, miért pont a Balaton, én viszakérdéznék: mi más, mint a Balaton? Hiszen mindenkinek van legalább egy jó balatoni története, egy kedvec emléké, egy érzés, egy jó sztori (egy horogra akadt kapitális fogásról, óriási viharból való menekülésről egy lélekvesztővel, bulik utáni hajnali fürdőzésekről vagy egy jól sikerült, füledt éjszakáról) ami úgy kezdődik: Ha Balaton, akkor...

Az én mondatom így teljes: Ha Balaton, akkor nekem Balatonszemes. Ha Szemes, akkor Dobó István utca. A bal móló. A stég. Hekk a Gelinél. Az első nyári munka tizenöt évesen a szemesi Vigadóban, majd két év múlva az első totálkáros karambol a frissen megszerzett jogsimmal, a csak egy körre kölcsönkért sportkocsival – minden pénzem odaadtam az utolsó fillérig a biztosítás önrészeként, amit azon a nyáron megkerestem. A vasárnap reggeli misék a Bagolyvár utca kis kápolnájában. A fiam első lépései a kertben, 1992. május ötödikén.

De Balatonszemeshez fűződnek az első szerelem felejthetetlen emlékei is, romantikus naplementék a bal móló végén és az esti kertmozizások. És persze az ízek: ha Balatonszemes, akkor bográcsban rotyogó halászlé a kertben, mellette Ferkóval, a nevelőapámmal. Nagy családi reggelik a teraszon és nagy evések a Kistücsökben, ami akkoriban csak Tücsök volt, egy vidéki, olajszagú kisvendéglő, de a helyiek már akkor bolondultak érte. És persze nem telt el nyár hajnalig tartó kimaradások nélkül sem (aggódó édesanyám „legnagyobb öröme”, aki ennek ellenére minden reggel finom kávéval fogadott), legyen szó a Mókus Presszó füstös eszmecegeréről, a borpincékben tett kitérőkről vagy a Fasor és a Vigadó hétfégi bulijairól, amik után ritkán tértem haza magányosan.

Balatonszemes. Gyermekkorom legszebb emlékei. Az augusztusi vitorlástúrák alkalmával a vizen töltött éjszakákon tanultam meg a csillagképeket, és láttam először hullócsillagot. A hely, ahol megtanultam biciklizni és motorozni. Úszni, horgászni, vitorlázni és szörfözni. Múlik az idő, én mégis visszajárok a régi emlékekhez, gondolatban sajnos többször, mint a való életben. A régi nyarak két-három hónapos vakációjából mára mindössze egy-két hétvége maradt, de az legalább kőbe van vésve, és a kötelező elemek is maradtak: a bal móló, a hekk a Gelinél és a bográcsban gőzölgő halászlé a Ferkó kezei alatt. És olyan jó, hogy van, ami nem változik.

Az utóbbi két nyár nehézségei és utazási korlátozásai során még azok számára is felértékelődött a magyar tenger, akik korábban úgy gondolták, a Balaton csak B opció lehet. Nekik is ajánljuk ezt a lapszámot, de leginkább azoknak, akiknek nem kellett ahhoz világjárvány, hogy tudják, beutazhatjuk az egész világot és felfedezhetjük a legszebb vízparti helyeket, van, amit csak a mi tengerünk mellett lelhetünk meg. Emlékeket, hagyományokat, az otthonérzés békéjét.

Szeretettel,
Csipak Péter

Summer 2022. If you were to ask me why Lake Balaton, I would return the question: what else, but Lake Balaton? Because everyone has at least one great story from Lake Balaton, a favorite memory, a feeling, a good anecdote (about catching a big fish, escaping a massive storm on a raft, swimming at dawn after parties, or a memorable, sultry night) that starts with: If Lake Balaton, then...

My sentence continues like this: If Lake Balaton, then it is Balatonszemes for me. If Szemes, then Dobó István Street. The left pier. The landing dock. Fried fish at Geli's. My first summer job at the age of fifteen in the Vigadó, and then two years later the first time I totaled a car, a sports car I borrowed only for a ride, with my freshly acquired driving license – I paid every penny I earned that summer for the insurance deductible. Sunday morning masses in the small chapel in Bagolyvár Street. My son's first steps in the garden on May 5, 1992.

But Balatonszemes is also associated with unforgettable memories of my first love, romantic sunsets at the end of the left pier and going to the outdoor movies in the evening. And of course, the flavors: if Balatonszemes, then fish soup simmering in a pot in the garden next to Ferkó, my stepfather. Big family breakfasts on the terrace and big feasts in Kistücsök, which was simply Tücsök at the time, a countryside, small restaurant smelling of oil, but the locals were crazy about it even then. And, of course, no summer passed without staying out till dawn (to the “greatest pleasure” of my worrying mother, who nevertheless greeted me with a delicious coffee every morning), be it the smoky debates at Mókus Pub, the detours to the wine cellars or the weekend parties at Fasor and Vigadó, after which I rarely returned home alone.

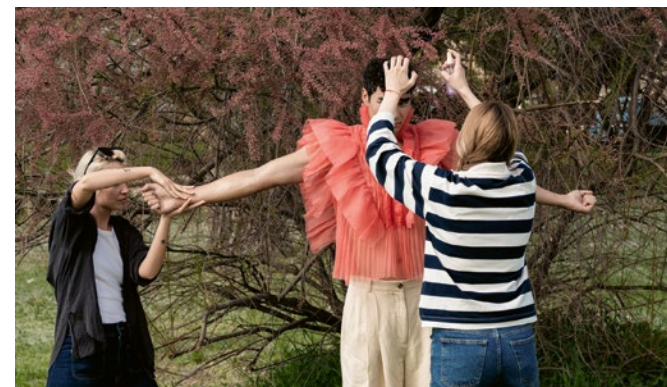
Balatonszemes. The best memories of my childhood. I learned about constellations and saw my first shooting star during August sailing trips. The place where I learned to ride the bicycle and the motorbike. I learned to swim, fish, sail and surf. Time passes but I still return to old memories, unfortunately in my mind more often than in reality. The two- to three-month vacations of the old summers have turned into only a weekend or two, but those at least are carved in stone, and the things we must do remained: the left pier, the fried fish at Geli's, and the steaming fish soup in the pot under the watchful eye of Ferkó. And it's so good that there are things that do not change.

During the difficulties and travel restrictions of the last two summers, the Hungarian sea has become more valuable even for those who previously thought that Lake Balaton could only be plan B. We recommend this issue to them too, but mostly to those who didn't need a pandemic to know that we could travel the world and discover the most beautiful beaches and shores, but there are some things we can only find by our 'sea.' Memories, traditions, the peace of feeling at home.

With love,
Péter Csipak

BEHIND THE SCENES

Így készült

fotó *photo Szohr Nana*

MY CHILDHOOD WON IN THE LOTTERY

Lottón nyert gyerekkorom

Nekem a Balaton semmi, ami közhely: sístergő olajban sült tocsogó aranykorong, vízparti fuldoklás a strandok pokrócengerében, fejfájós fesztiválébredések, megbánás másnapok. Az igaz barátság színhelye volt. Olyasfajta kötelék, amit gyerekkori szerelmek is tarkítottak, csillagos álmódosások a nyári égbolt alatt. A tábortűz lángján át fürkészn egymás folyton változó, mégis állandó arcát. Szavak nélkül osztani meg gondolatainkat.

De a Balaton emlék is. A nagymamámmal töltött végtelen nyarak és egy önfeledt gyerekkor kiváltsága. Az egyetlen hely, amely iránt állandó, égető honvágyat érek, mert ott tanultam meg igazán szabadnak lenni: fára mászni, nagyot esni, felállni és továbbfutni. Vadon termő gyümölcsbe mohón harapni. Virágot tépni, csokorba fogni, tövistől sebzetten vérszerződést kötni. Izzadt számháborúk után hevült testtel lebegni. Alkonyatig pancsolni, sötétben bújócskázni, élni, érezni, sikítva nevetni.

És van, hogy a Balaton szívfájdalom: augusztus végi zokogások és hosszú áttelelések. Tehetetlen szomorúság a ledózerolt tornácos villák, ikonikus éttermek vagy kedvenc fagyizók romjaira épített, minden fantáziát nélkülöző rideg társasházak felett. Pótolhatatlan hiányérzet a vadregényes, őszinte és sallangmentes régi dolgok iránt.

És persze szerelem. Ha nyugodt, ha haragos, ha kék, ha zöld, feltételek nélkül szeretem, ahogyan ő is engem: a pusztá létével örömet szerző, a sebzett szívet lágy hullámmal ringató szótlán barát a Balaton, aki nem várt csodáival mégis gyógyír mindenre. Lopott csókok, könnyáztatta naplólapok, mély vízben elsutogott titkok őrzője.

A nagypapám lottón nyert balatoni nyaralójával a tesómmal mindent megkaptunk: felbecsülhetetlen gazdagságot adó birtokolhatatlan kincseket, amelyekre mindannyian vágyunk, de csak keveseknek adatik meg. Mit nekünk a tenger? A nyár az csak a Balaton. ●

For me, Lake Balaton is nothing commonplace: a greasy golden disk fried in sizzling oil, drowning on the shore in the sea of blankets, headachy festival mornings, remorseful hangovers. It was a place of true friendship. A kind of bond speckled with childhood loves, stary daydreams under the summer sky. Searching for each other's ever-changing yet constant faces through the flames of the campfire. Sharing our thoughts without words.

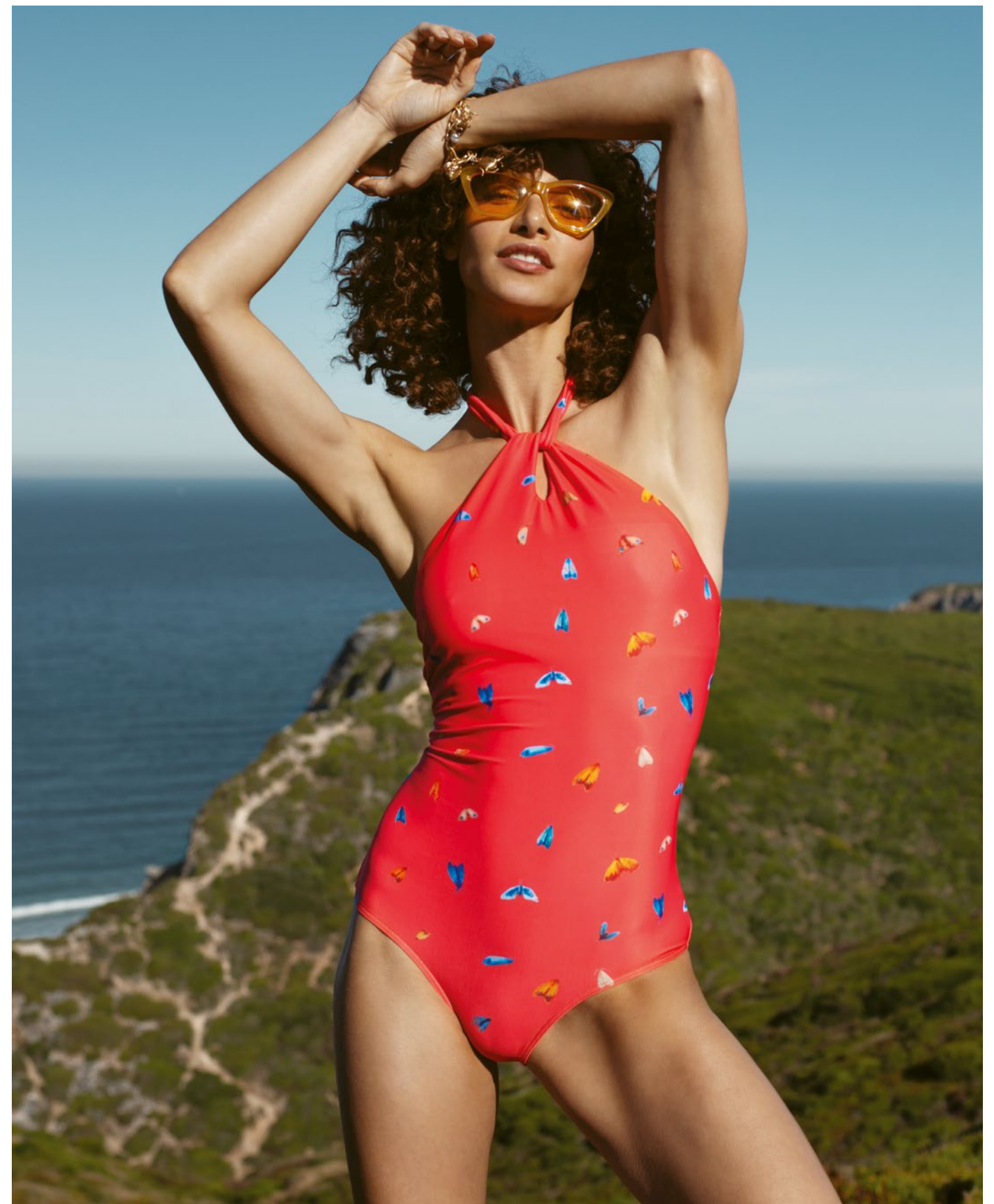
But Lake Balaton is also a memory. The privilege of endless summers with my grandmother and a carefree childhood. The only place that makes me feel a constant, burning homesickness, because that's where I learned to be truly free: to climb trees, to fall hard, to get up and to run on. To greedily bite into wild fruit. To pluck flowers, to make a bouquet, and, wounded by thorns, to make a blood pact. To float with my heated body after a sweaty game of capture the flag. To play in the water until dusk, to play hide and seek in the dark, to live, feel, and laugh breathlessly.

And there are times when Lake Balaton is a heartache: late August sobs and long winters. Helpless sadness over the unimaginative and cold condominiums built on the ruins of demolished villas with porches, iconic restaurants, or favorite ice cream parlors. An irreplaceable sense of loss for the wildly romantic, honest, and unpretentious old things.

And love of course. When she is calm, when she is angry, when she is blue, when she is green, I love her unconditionally, as she loves me: Lake Balaton is a speechless friend who brings joy with her mere presence, rocking the wounded heart with a soft wave. A cure for all with its unexpected miracles. The guardian of stolen kisses, tear-stained diaries, secrets whispered in the deepest waters.

With my grandfather's holiday house by Lake Balaton, which he won in the lottery, my sister and I got everything: unpossessable treasures of priceless wealth, which we all long for, but are given to only a few. Why would we need a sea? Summer is only Lake Balaton. ●

Reményi Diána
Főszerkesztő *Editor-in-Chief*

PELSO
lakepelso.com

BALATON THE INEXHAUSTIBLE

A Balaton, a kimeríthetetlen

szerező *author* Juhász Anna
fotók *photos* Petőfi Irodalmi Múzeum

MENNYI MINDEN INDULT A BALATONON, MILYEN ELKÉPESZTŐEN GAZDAG A MAGYAR TENGER IRODALMI KÖTŐDÉSE! HA SAJKODRA GONDOLUNK, NÉMETH LÁSZLÓ, HA TIHANYRA, ILLYÉS GYULA KELL HOGY ESZÜNKBE JUSSON, HA PEDIG SZIGLIGETRE, VALAMIKÉPP AZ EGÉSZ MAGYAR ÍRÓTÁRSADALOM MEGELEVENEDIK, HISZEN A LEGENDÁS ALKOTÓHÁZ NEMCSAK TANANYAGOT ÉS TÖRTÉNETEKET, DE TRAGÉDIÁKAT, NAGY SZENVEDÉLYEKET ÉS SOK-SOK TITKOT IS REJT.

HOW MANY THINGS STARTED AT LAKE BALATON, HOW AMAZINGLY RICH THE LITERARY TIES OF THE HUNGARIAN SEA ARE! IF WE THINK OF SAJKOD, LÁSZLÓ NÉMETH, IF WE THINK OF TIHANY, GYULA ILLYÉS MUST COME TO MIND, AND IF WE THINK OF SZIGLIGET, SOMEHOW THE WHOLE HUNGARIAN LITERARY COMMUNITY WILL COME TO LIFE, BECAUSE THE LEGENDARY CREATIVE HOUSE HIDES NOT ONLY EDUCATIONAL MATERIAL AND STORIES, BUT ALSO TRAGEDIES, GREAT PASSIONS AND MANY, MANY SECRETS.

Nemes Nagy Ágnes és Ottlik Géza
csónakban a Balatonon
*Ágnes Nemes Nagy and Géza Ottlik in
a boat on Lake Balaton in
Szigliget, 1957*

Egy fiatal, egyetemista lány a Szigligeti Alkotóház 7-es szobájában nyaral testvérével, a költő Gutai Magdával, gyakran Nagy László társaságában időzve. Szigligetre rendszeresen visszatérnek, hiszen Magda, mint az Írószövetség tagja, nemcsak nyáron, de télen is sokat időzött itt, Nagy László utolsó szilveszterét is együtt töltötték 1977-ben. Egyszer, amikor megszólalt a telefon az előtérben – az egyetlen, hiszen ez még a mobiltelefonos világ előtt volt – a lány mosolyogva rohan a készülékhez:

– *Halló, tessék?*
– *Űrhász Ferenc vagyok* – mondja a hang a túloldalról –, *Lackót keresem. Maga kicsoda?*

A lány meglepve és huncutul válaszol, majd leteszi. Hosszú évekre el is felejtí ezt a rövid beszélgetést, majd 1978. március 15-én

A young university student is vacationing with her sister, the poet Magda Gutai, in room 7 of the Creative House in Szigliget, often in the company of László Nagy. They would return to Szigliget regularly, because Magda, as a member of the Writers' Association, spent a lot of time here not only in summer but also in winter, and they spent László Nagy's last New Year's Eve together here in 1977. Once, when the phone rang in the hall – the only one, since this was before the age of cell phones – she rushed to the device with a smile:

"Hello, yes?"
"I'm Ferenc Űrhász," says the voice on the other side, *"I'm looking for Lackó. Who are you?"*

The girl gives a surprised and mischievous answer, then hangs

személyesen is megismerkedik az íróval Kass János grafikusnál, és pár hónap után összeházasodnak. A lány az édesanyám, Kilián Katalin, a költő pedig az édesapám.

Életem egyik fő feladata, hogy élményszerűvé, mindenki közös ügyévé tegyem az irodalmat. Azon szeretek dolgozni, hogy a tankönyvekbe zárt történeteket, a szöveget és a szerzőket is „kiszabadítsam”, és az olvasókkal együtt fedezzük fel és ismerjük meg a 20. század legjelentősebb alakjait. Ezért szeretek élet-történeteket olvasni, irodalomtörténeti könyveket böngészni: ki hol élt, hogy nyaralt, kivel töltötte a szabadidejét, melyik mű hol született, milyen érzések határozták meg az alkotók életét. A nyaralás fontos téma, a Balaton azonban nemcsak üdülőhely vagy gyógyfürdő – mint Ady Endrének, Gárdonyi Gézának, József Attilának és sok más szerzőnek –, hanem valódi otthon is volt az alkotók számára: egy olyan helyszín, ahol igazi közösségek alakultak ki az évek során, és váltak kultikus irodalmi zarándokhelyé mára. Mert mennyi minden indult a Balatonon... Ha már említettük Nagy Lászlót, ő maga édesanyámékat, „a doktor-lányokat” többször megidézi naplójában, a *Krónika-töredék*ben, ahogy megírja szinte a legapróbb mozzanatok is, amiket Szigligeten csinált, mert nemcsak verseket írt, de szobrocskákat is faragott, lovakat, karácsonyra Bethlehemet. A napló idézett lapjain meglevenedik M, azaz felesége, Szécsi Margit, Bundi, a fia, és a költő öccse is, Ágh István, valamint G. Emici, azaz Kolozsvári Grandpierre Emil.

1977. augusztus 12. péntek

„Igen szép idő. Tán kicsit hűvös volt reggel. De jót csónakáz-tunk, M. vidáman úszkált... Ebéd előtt séta. Találgattuk, jön-e Bundi. Délután alvás... Esőre áll az idő, csak a rózsakertbe megyünk. Somot keresek M-nak, nincs. Az erdőben egy száraz nyírfa, lábához letördelve ágai, fehér csontok. Vers lehetne belőle. Tegnap a síró szúnyog meghatott nagyon, sírt, mint a gyerek, a szúnyogirtó helikopter járt erre, ez is vers lehetne.”

Augusztus 14. vasárnap

„Bundi korán kiment a vízre. Én korán a kertbe: fél 11-kor, előtte lefordítottam egy Olson-verset. Kifaragtam a tegnapi elhasított fákat. Később séta, kihúztam egy céklát, festékek akarom a levét. Elhatároztam, faragok egy nagy falovat, fehérret, kék farút a lombhullató fenyőből – majd a télen.”

Augusztus 15. hétfő

„Hideg szél, de a nap süt. Ki a vízre. A közelben a nádasba eveztem. Nemsokára mezíten s bátran bele a vízbe, keresztben a csónakon elaludtam. Örökké járnak a lökhajtásos repülő. Elbúcsúztunk a Balatontól. Jövőre jövünk-e, jöhetünk-e?”

1977. december 31. szombat

„Utolsó napja a nehéz esztendőnek. Szép és nehéz volt. Sok verset írtam...Ebéd után nagy szél, hókavargás, végre valami féléhség, nézegettem az ágyról is, majd aludtam... Éjjélkor

up. She forgot about this short conversation for many years, then on March 15, 1978, she met the writer in person at the graphic artist János Kass's place, and after a few months they got married. The girl is my mother, Katalin Kilián, and the poet is my father.

One of my main undertakings in life is to make literature an adventure, a common cause for everyone. I love working on “freeing” the stories, the text, and the authors locked up in textbooks, and discovering and learning about the most significant figures of the 20th century together with the readers. This is why I like to read biographies, browse literary history books: where they lived or vacationed, who they spent their free time with, which work was born where, what feelings characterized the lives of the authors. Holidays are an important topic, but Lake Balaton was not only a resort or a spa – like for Endre Ady, Géza Gárdonyi, Attila József and many other authors – but also a real home for these writers: a place where true communities developed over the years and have become an iconic literary pilgrimage site today. Because so many things started at Lake Balaton... Since I have already mentioned László Nagy, he himself summons my mother and her sister, the “doctor-girls”, several times in his diary, the *Chronicle Fragment*, as he describes the tiniest moments that happened in Szigliget, because he wrote not only poems, but also carved figurines like horses, or nativity scenes for Christmas. The quoted pages of the diary also bring to life M, his wife Margit Szécsi, his son, Bundi, and the poet's younger brother, István Ágh, as well as G. Emici, that is Emil Kolozsvári Grandpierre.

Friday, August 12, 1977

“The weather is really nice. Maybe a little cool in the morning. But we had a good time in the boat, M. was swimming cheerfully... A walk before lunch. We wondered if Bundi was coming. Sleeping in the afternoon... It's going to rain, we will just go to the rose garden. I'm looking for cornels for M., there is none. In the woods, there is a dry birch tree, the broken off branches at its feet, white bones. It could be a poem. Yesterday, the crying mosquito moved me a lot, crying like a child, the mosquito repellent helicopter was here, it could be a poem too.”

Sunday, August 14

“Bundi went out on the water early. I went to the garden early: at half past 10, before that I had translated an Olson poem. I carved the trees that had been chopped yesterday. Later I went for a walk, pulled out a beetroot, I want the juice for paint. I decided to carve a big wooden horse, a white one with a blue bottom from a deciduous pine – in winter.”

Monday, August 15

“There is a cold wind, but the sun is shining. Out to the water. I paddled to the nearby reeds. A little later naked and brave into the water, I fell asleep across the boat. Jet planes never stop.

Juhász Ferenc és barátai a Szigligeti Alkotóház stégjén

Ferenc Juhász and her friends on the landing dock of the Creative House in Szigliget

Örkény István és Radnóti Zsuzsa
István Örkény and Zsuzsa Radnóti
Balatonfüred, 1962

koccintások, jó kedvem volt. A társalgóban M., a doktor-lányok, G. Emici vártak. Bolondoztunk fél 3-ig. Ebben a három hétben csak játszottam, nagyon rámfért.”

TÁVIRAT AZ ELAKADT VITORLÁSRA

Ez volt az utolsó szilvesztere a költőnek, pár nappal később, január 30-án halt meg. Mind a szilveszteren, mind élete utolsó estjén is ott van vele édesanyám, aki idővel barátta vált számára. De az igazi, testvéri-barát Juhász Ferenc volt. Ők ketten 1946-ban kötöttek barátságot, és ez a szoros szövetség majd három évtizedig tartott. Sorsuk, tehetségük és sok egyéni tulajdonságuk kapcsolta össze őket. Egyikük sem könyvtárszobában született, megküzdöttek a műveltségükért. A közös albérlet és a fővárosi kávéházak mellett fontos helyszín volt számukra Szigliget és az Alkotóház. A volt Esterházy-kastély 1952-ben Bölöni György Kossuth-díjas író, publicista kezdeményezése nyomán kezdett irodalmi alkotóházként működni. Ekkor Bölöni mellett Bodnár György és Juhász Ferenc közösen szemrevételezték a helyet, amelyből később a magyar irodalom kultikus alkotóháza és előbb nyári, majd téli találkozóhelye is lett. Az idők során nemcsak művek születtek itt, de a ház híres volt társasági életéről, íróbarátok sakkoztak, barkochbáztak egymással, nagy sétákat tettek a Balaton-partra, vagy kihajóztak a csónakkal. Bodnár György irodalomtörténész így emlékszik ezekre és 1956 nyarára:

„Mindig úgy szerveztük meg a nyarunkat, hogy együtt utaztunk Szigligetre, s együtt élveztük Magyarország legszebb tájának lélegzsgazdagító hatását. Nagy László a híres 7-es szobából nézett ki a kertre, strandoláskor a tóban azonnal behúzódott csónakjával a sűrű nádasba, mi pedig Juhász Feriékkel a nevezetes íróstéget vettük birtokba, amelyet a sűrű nádason túl építettek fel. Ott is és a társalgóban is olyan barátok anekdotáit élveztük, mint Örkény István, Végh György és Kardos G. György.” (Bodnár György: *Előleg személyes tartozásaimból*)
Arról, hogy édesapám hogyan tanulta meg a balatoni vízi élet titkait, hogyan ismerkedett a vitorlázással, Vajda Miklós *Éj volt, egy síró magyar költővel az ágyon* című portrékötetében számol be:

„Ötvenhat kora őszén, régi vágyamat teljesítve, egy ismerőstől kibéreltem egy kissé rozoga, kabinos, balatoni vitorlást, és két alföldi barátommal, (Domokos) Matyival és Juhász Ferivel, akik soha még vitorlásra nem ültek, elég merészen kétéhes túrára indultunk a tó körül. A kalandról fényképek is maradtak... Az utolsó napon megadott időre kellett visszavinnünk a vitorlást, de elállt a szél, tükkörsima vízen vesztegeltünk, mikor egyszer csak megjelent egy rendőrségi motoros, és egy tiszt elektromos hangszórón átszólva kérdezte, a hajón van-e Juhász Ferenc Kossuth-díjas költő. Az igenlő válaszra a motoros mellénk állt, a rendőr pedig tisztelegve egy táviratot nyújtott át Ferinek. Az állt benne, hogy Feri feleségét (az első feleséget, Szeverényi Erzsébetet – a szerk.) kórházba szállították, azonnal menjen haza. Elkésződött Erzsike halálba vezető, hosszú kálváriája.”

We said goodbye to Lake Balaton. Are we coming, can we come next year?”

Saturday, December 31, 1977

“It’s the last day of a difficult year. It was beautiful and difficult. I wrote a lot of poems... After lunch there was a big wind, a snow drizzle, finally some whiteness, I watched it from the bed as well, then slept... At midnight, toasts, I was in a good mood. M., the doctor girls, G. Emici were waiting in the lounge. We fooled around until half past 2. I have only played these past three weeks, I really needed it.”

TELEGRAM TO THE STRANDED SAILBOAT

This was the poet’s last New Year’s Eve, he died a few days later, on 30 January. Both on New Year’s Eve and on the last night of his life, my mother was there with him, who over time became a friend. But the real, the brotherlike friend was Ferenc Juhász. The two of them became friends in 1946, and this close alliance lasted for nearly three decades. Their fate, talent, and many individual qualities connected them. Neither of them was born in a library room, they fought for their education. In addition to a shared apartment and the cafés in Budapest, Szigliget and the Creative House were important places for them. The former Esterházy mansion started to operate as a literary creative house in 1952 at the initiative of the Kossuth Prize-winning writer and publicist György Bölöni. At that time, along with Bölöni, György Bodnár and Ferenc Juhász inspected the place, which later became the iconic Creative House of Hungarian literature and a summer, then a winter meeting place too. Over time, not only literary works were born here, but the house was also famous for its social life, with writer friends playing chess and twenty questions with each other, taking long walks on the shores of Lake Balaton, or sailing out by boat. Literary historian György Bodnár remembers these and the summer of 1956 as follows:

*“We have always organized our summers so that we travelled to Szigliget together and enjoyed the soul-inspiring effects of the most beautiful landscape of Hungary together. László Nagy would look out on the garden from the famous room 7, and he would immediately pull his boat into the dense reeds when on the lake, while we, with Feri Juhász, would take possession of the famous writing pier, which was built over the dense reeds. There, as well as in the lounge, we enjoyed the anecdotes of friends like István Örkény, György Végh and György G. Kardos.” (György Bodnár: *Advance from my personal debts*)*

The story of how my father learned the secrets of life on the water on Lake Balaton, and how he became acquainted with sailing, is described in Miklós Vajda’s book called *At night with a crying Hungarian poet on the bed*:

“In the early autumn of ’56, fulfilling an old desire, I rented a slightly battered sailboat with a cabin on Lake Balaton from an acquaintance, and with my two friends from the Great Hungarian Plain, Matyi (Domokos) and Ferenc Juhász, who had

A KÉPTELEN MESEMÉHES

Mellettük az Alkotóház törzsvendégei közé tartozott Kertész Imre, Karinthy Ferenc (Cini), Örkény István, Nemes Nagy Ágnes, Szabó Magda, Orbán Ottó, Nagy László, Göncz Árpád, Csurka István, Illyés Gyula, Ottlik Géza, Weöres Sándor, Vas István, Juhász Ferenc, Pilinszky János, Spíró György, Esterházy Péter és sokan mások. Kivételes alkotók a XX. századból, kivételes egyéniségek egy olyan helyszínen, amely mindannyiukra hatással volt. Ahogy Lator László írja: „*Gondoljunk Nemes Nagy Ágnes a vissza-visszatérő, egymással feleselő, egymást kerülgető, szétváló, összefonódó motívumokkal játszó BALATON-jára! Gondoljunk arra, hogy írja le a Balaton-környék hegyeinek geológiáját!*”

Tényleg, milyen is a száz éve született Nemes Nagy Ágnes Balatonja? Az övé, aki szintén társaságot, békét, ihletet és kapcsolatokot talált a Balaton partján. Gyönyörűen ír itteni élményeiről, aki amellet, hogy a társasjátékokban királynóként tündökölt és a nagy platánfák mellé járt ki olvasni, naplőbejegyzéseket is írt, mint *A lila fa* írását.

„*Szigliget hírei között is a leghívebbek közé tartozom. Létének első percétől fogva látogatom az íróházat, felkutattam a kert minden centijét, végiglaktam a kastély minden szobáját, ácsorogtam az Öregtorony shakespeare-i romjai között, húzattam fogat tapolcai fogorvossal, szaladgáltam pelék után a padláson, hallgattam Lukácsa bácsit, a mesemondó csószot, akinek két szakállja volt: egy rövidebb, amely voltaképpen csak annyit jelzett, hogy viselője aránylag ritkán borotválkozik, és mögötte egy hosszabb, övig érő tokaszakállja, amely sárga-fehéren lengedezett a Majáliserdő remek tölgyfái alatt, útmutató zászló egy képtelen meseméhes felé. Nyújt Szigliget csöndet és társasjátékokat, telet és nyarat, nyújtja mindenekfölött azt a (civilizált) természetet, amelyből sokunknak nem jutna már egy falat sem Szigliget nélkül, mert Szigliget gyönyörű, mert Szigliget kimeríthetetlen.*”

Nemes Nagy Ágnes mellé rögvést oda kell tennünk a 110 éve született Ottlik Gézát és a kultikussá vált, ismeretlen fotós által rögzített balatoni csónakázós képet 1957 októberéből. Barátságuk sok évtizede alatt több mint száz levelezőlapot váltottak, nemcsak pályatársak, de jó barátok is voltak. Egy korábban nem publikált, a *Holmiban* közölt levelezőlap tanúsága szerint – aminek hátán két vitorlás hajó látható – például Balatonalmádiból 1958. július 19., vasárnap délelőtt ezt fogalmazza meg C, azaz Cipi, azaz Ottlik:

„*Édes Ágneska, írok, mert a vonaton olvastam egy képeslevél hirdetését: „Gondoljon Reá” – továbbá azért, mert most alkalmam is van rá (nem mindennap szállunk partra). Egyszóval, gondolkodj Önre. Nagyon szép idő lett. Megírhatná, hogy mikor költöznek a Királyhágó utcába? Címem: B.almádi Építők Vízisporttelepe – Tabu.*

Kézcsóknál több már nem fér a lapra. C.”

A lapok sorában számos szigligeti levélváltás is szerepel, ahol életük és irodalmi munkásságuk izgalmas részletei szerepelnek. Lapok, amik ma már az irodalomtörténet kitörölhetetlen részei.

never stepped foot on a sailboat before, we embarked on a quite bold two-week tour around the lake. There are still some pictures of the adventure... On the last day, we had to return the sailboat by the given time, but the wind had stopped, we were stranded on the quiet and calm water, when a police motorboat suddenly appeared and an officer asked through an electric speaker if Ferenc Juhász, Kossuth Prize-winning poet, was on board. Following the affirmative answer, the motorboat stopped next to us, and the policeman handed Feri a telegram with a salute. It stated that Feri's wife (his first wife, Erzsébet Szeverényi – ed.) had been taken to hospital, he should go home immediately. And so Erzsike's long ordeal to death began.”

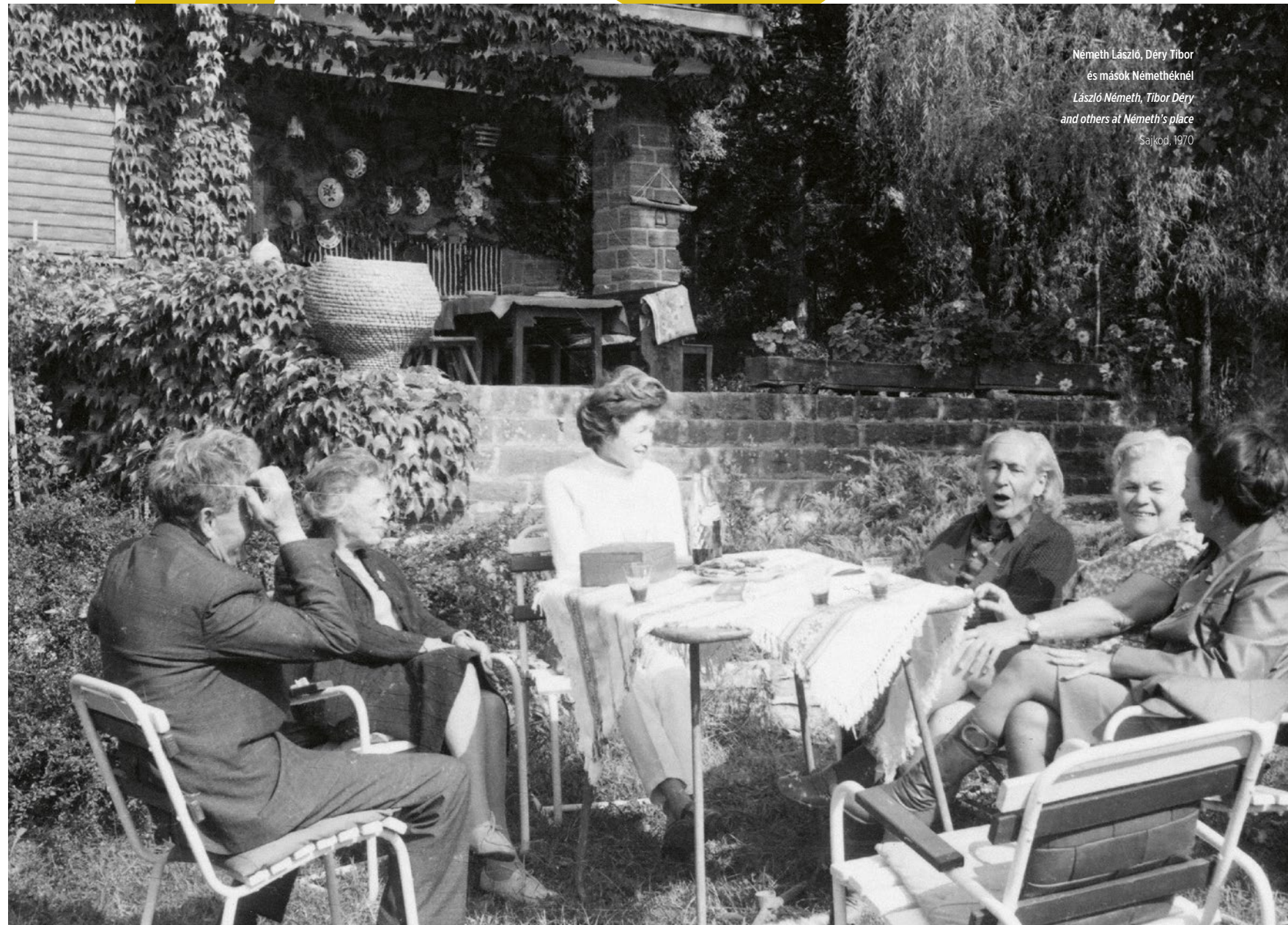
THE IMPOSSIBLE FABLE-FARMER

Besides them, the regulars of the Creative House included Imre Kertész, Ferenc Karinthy (Cini), István Örkény, Ágnes Nemes Nagy, Magda Szabó, Ottó Orbán, László Nagy, Árpád Göncz, István Csurka, Gyula Illyés, Géza Ottlik, Sándor Weöres, István Vas, Ferenc Juhász, János Pilinszky, György Spíró, Péter Esterházy and many others. Exceptional writers of the 20th century, exceptional individuals in a place that affected all of them. As László Lator writes, “*Think of Ágnes Nemes Nagy's BALATON with its recurring, brazen, elusive, dividing, intertwining motifs! Think about how she describes the geology of the mountains around Lake Balaton!*”

Indeed, what is Lake Balaton like for Ágnes Nemes Nagy, born exactly a hundred years ago? Hers, who also found company, peace, inspiration, and connections on the shores of Lake Balaton. She writes beautifully about her experiences here, who, in addition to shining like a queen in board games and reading by the big sycamore trees, also wrote diary entries like *The Purple Tree*.

“*Even among the advocates of Szigliget, I am one of most committed. From the first moment of its existence, I have been visiting the writing house, I have explored every inch of the garden, lived in every room of the mansion, wandered through the Shakespearean ruins of the Old Tower, had a tooth pulled by a dentist from Tapolca, chased dormice in the attic, listened to Uncle Lukácsa, a hayward storyteller who had two beards: a shorter one, which only indicated that the wearer shaved relatively infrequently, and behind it a longer one, a belt-length jowl beard dangling yellow and white under the fine oak trees of the Mayday Forest, a guide flag to an impossible fable-farmer. Szigliget offers silence and board games, winter and summer, and above all, it offers the (civilized) nature that many of us could not taste without Szigliget, because Szigliget is beautiful, because Szigliget is inexhaustible.*”

Along with Ágnes Nemes Nagy, we must immediately mention Géza Ottlik, who was born 110 years ago, and the iconic boating picture on Lake Balaton from October 1957, captured by an unknown photographer. Over the many decades of their friendship, they exchanged more than a hundred postcards, they were not only colleagues but also good friends. According to a previously

Németh László, Déry Tibor és mások Némethéknél
László Németh, Tibor Déry and others at Németh's place
Sajkád, 1970

KÖMÉNYMAGOS LEVES FÜREDI LÁNGOSSAL

Szigliget említése mellett fontos a privát tereket is bemutatni, melyek közt az egyik legismertebb a balatonfüredi Lipták-ház. Lipták Gábor (1912–1985) író különös személy volt, aki különös módon került a füredi legendás ingatlanhoz. A ház, amelynek építője és első tulajdonosa Gyapai Nándor, a vitorlasklub gondnoka, Lipták Gábor feleségének nagyapja volt, 1946-tól vált Liptákék második otthonává, de nem csak az övéké: négy évtizedig volt írók és alkotók találkozóhelye, ma azt mondanám, ez lehetett az irodalmi szalon őse. Egy hely, ahol mindenki ott volt: ahol ettek, ittak, beszélgettek, mulattak az alkotók, és persze dolgoztak: nála fejezte be Örkény István a *Tótékat*, Szabó Lőrinc a házigazdának diktálta le a *Huszonhatodik év* című ciklus tisz-

unpublished postcard printed in the literary journal *Holmi*, with two sailing boats on its back, for example, this is what C, that is Cipi, that is Ottlik wrote from Balatonalmádi on Sunday morning, July 19, 1958:

“*Dear Ágneska, I am writing because I read a p.card ad on the train: “Think of her” – and also because I have a chance to do it now (we don't disembark every day). In a word, I'm thinking of you. The weather has become really nice. Could you write me when you are moving to Királyhágó Street? My address: B.almádi Builders Watersports Ground – Taboo.*

More than a hand kiss doesn't fit on the page. C.” In the series of postcards, there are also a number of letter exchanges from Szigliget, with exciting details of their lives and literary work. Cards that are now an indelible part of literary history.

tázát, Pilinszky 1973. október 7-én itt írja be Lipták Gáborék emlékkönyvébe az *Infernót*, de emellett számos, más irodalmi mű is itt keletkezett. Egy történet szerint Örkény István 1966 nyarának egyik estéjén, amikor Liptáknál vendégeskedett, bekopogott Lipták Gábor szobájába, hogy ébren van-e még, mert felolvasna neki egy friss kéziratot. A házigazda nekilátott, és hajnali ötkor remekműnek nevezte Örkény szövegét – így lett Lipták a később drámaként az egész világot is bejárt *Tóték* című kisregény első olvasója.

A vendéglátás, főleg a nehéz 50-es években egyszerű volt: köménymagos leves, amibe ha jött valaki, egy új pohár vizet töltöttek, lángos, valamint a saját termelésű bor.

„Ha valaki körülnézett volna öreg házunkban, első pillantásra megesett volna a szíve a vendégnépen. Kifakult mellények, vitorlászekék, sortok, színehagyott zoknik és tornacipők díszítették a tisztelt társaságot, amelyben annál derűsebb volt valaki, minél rongyosabb. Ellátásuk nem okozott gondot, az igények hasonlatosak voltak ruházatukhoz, azt minden vendég tudta, hogy – különösen azokban az években – magunkfajta embernek nem tellett vendégeskedésre. Hozta hát mindenki, amit tudott a ház asztalára.”

A házban tényleg mindenki megfordult, aki az irodalmi életben számított, legendás kép tanúskodik Tamási Áron és felesége, Basilides Aliz vendégségéről és Pilinszky János kerti pihenőről is.

A SÁRGA BOKROK NEVE

Ha picit odébb megyünk, a Tamás-hegy oldalában másik híres írórt találunk, akinek életében egyszerre lett megnyugvás és irodalmilag meghatározó helyszín a Balaton. Ő nem más, mint Déry Tibor (1894–1977), aki kapcsolható Liptáékhoz is: a füredi barát találta Déryéknek a Tamás-hegyi házat 1965 őszén, akik előtte gyakran voltak a balatonfüredi Lipták-ház vendégei. Valamiképpen Tamás-hegy az összefoglalás, az öregség helyszíne, vallotta Déry, de az inspiráló tájon töretlen alkotókedvvel sorra születtek nagy alkotásai: az *Ítélet nincs* című regény 1969-ben, *A napok hordaléka* 1972-ben, illetve részben itt fogalmazta a *Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról* című művét 1971-ben.

„Ülök a Tamás-hegy oldalában, százötven-kétszáz méternyire a Balaton fölött. Hátam mögött, a talajnak egy gyűrődésén – annak a szélén ülök – egy mandulás húzódik, hosszan, a végét nem látom, jobbról néhány lépésnyire egy szőlő, derékszögben a mandulással, óvatosan ereszkedik le a lejtőn. Előttem egy rét, néhány bokorral. Milyen bokrok? A nevéük? Kisütött a nap... Az északnyugati szél, amely – látom – lent a Balatonon hullámokat ver, ide föl csak egy-egy kőválygó szellőcskével nyúl föl. Még mindig nem vettem le a kabátomat. Bár igaz, hogy a sárga bokornak sem tudom még a nevét.” – írja *Egy füredi délelőtt* című írásában.

A HADIK HÜTLEN MŰZSÁJA

Mivel az elmúlt bő egy évtizedben leginkább kávéházi irodalmi esteket szerveztem, és sok évig a budai Hadik Kávéházban

CUMIN SEED SOUP WITH A LÁNGOS FROM FÜRED

In addition to mentioning Szigliget, it is also important to present the private spaces, one of the best known of which is the Lipták House in Balatonfüred. The writer Gábor Lipták (1912–1985) was a peculiar person who arrived at the legendary property in Füred in a peculiar way. The house, built and first owned by Nándor Gyapai, custodian of the sailing club and the grandfather of Gábor Lipták's wife, became the second home of the Liptáks in 1946, but not only theirs: it was a meeting place for writers and artists for four decades, today I would call it the predecessor of literary salons. A place that everyone visited: where the authors ate, drank, talked, had fun, and of course worked: it was here that István Örkény finished *The Toth Family*, Lőrinc Szabó dictated the fair copy of the cycle called *Twenty-sixth Year* to the host, János Pilinszky wrote *Inferno* here in the memory book of Gábor Lipták and his wife on October 7, 1973, but many other literary works were also born here. According to a story, one evening in the summer of 1966, when István Örkény was staying with the Liptáks, he knocked on Gábor Lipták's door to see if he was still awake, because he wanted to read him a fresh manuscript. The host set to work and called Örkény's text a masterpiece at five in the morning – and so Lipták became the first reader of the novel *The Toth Family*, which later toured the world as a play. Catering, especially in the difficult '50s, was simple: cumin seed soup, which, if someone came, was refilled with a new glass of water, fried *lángos*, and home-made wine.

“If anyone had looked around our old house, they would have felt sorry for the guests at first glance. Faded vests, sailor's jackets, shorts, colorless socks, and rubber-soled shoes adorned the esteemed company, where the more threadbare, the jollier you were. Providing for them was not a problem, their needs were similar to their clothes, all the guests knew that, especially in those years, our kind of people could not afford guests. So everyone brought what they could to the table.”

Indeed, everyone who mattered in literary life turned up in the house, with legendary pictures of the visit of Áron Tamási and his wife, Aliz Basilides, as well as János Pilinszky's rest in the garden.

THE NAME OF THE YELLOW BUSHES

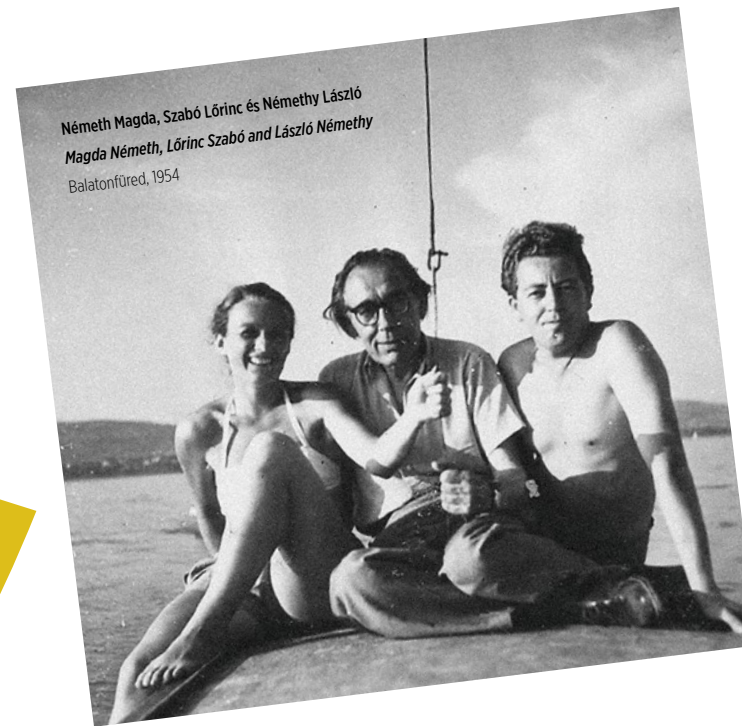
If we go a little further, on the side of Tamás Hill, we will find another famous writer, in whose life Lake Balaton became both a place of tranquility and of great literary relevance. He is none other than Tibor Déry (1894–1977), who also had a connection with the Liptáks: the friend from Füred found the house on Tamás Hill for the Déry family in the autumn of 1965, who had often been guests of the Lipták House in Balatonfüred before. Somehow, Tamás Hill was a place of conclusion, of old age, Déry believed, but in the inspiring landscape he created great works with unbroken creative zeal one after another: the novel *No Verdict* in 1969, *The Remnant of Days* in 1972, and he wrote partly

Déry Tibor feleségével,
Böbével és ismeretlenekkel a strandon
Tibor Déry with his wife, Böbe and
strangers on the beach
Tihany, 1961

Tamási Áron
és felesége, Alice
Áron Tamási and
his wife, Alice
Balatonfüred, 1952

Németh Magda, Szabó Lőrinc és Némethy László
Magda Németh, Lőrinc Szabó and László Némethy
Balatonfüred, 1954

dolgoztam, számomra kiemelten fontos Déry vallomása Böhm Arankáról, a „vadak királynőjéről”. Mindezzel az *Ítélet nincsen* című kötetben találkozhatunk, amelyben nagyrészt életének fontos állomásait, fiatalkori kapcsolatát mutatja be Karinthy Frigyes feleségével, Arankával, és amely sokak szerint enyhén túlzó állításokat tartalmaz. Maga Karinthy Ferenc, Cini is ír naplójának első kötetében a könyv megjelenését megelőző időszakról és arról, hogy Déry egyszer félrehívta őt, hogy írja az emlékeit, majd elküldte neki a kéziratot áttekintésre. Ő – Aranka és Frici fia – hiába fejezte ki nemtetszését, az írás mégis megjelent... Böhm Aranka, a feledhetetlen múzsa, a korát meghatározó, okos és különleges nő öt évig volt kapcsolatban Déryvel, akit a budai Hadikban bolondított magába, majd elkezdődött egy kapcsolat, amiről Déry így gondolkodott: „Még a birtoklás perceiben, odaadó s egyetértő teste fölött sem hittem el, hogy az enyém. Megrázta magát utána, nevetve, rajtam is, önmagán is, s elrepült, igaz, csak a legközelebbi ágig, de oda megint csak utána kellett szállnom, hódító rigófüttyökkel, az újrakezdés meg nem szűnő erőfeszítésével. Enyém volt-e valaha is, ma sem tudom.”

Juhász Ferenc, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Karinthy Cini, Déry, Pilinszky, Örkény és Lipták – nevek a Balaton-partról, nevek a magyar irodalomtörténetből, akiket fontos ismernünk, akik élővé tehetik nekünk a Balaton hullámait, akik ugyanúgy rajongtak a vízért, a víz melletti társaságokért, mint mi, és akik remekműveket írtak a magyar tenger partján. Lezárásképpen jöjjön egy klasszikus idézet Gárdonyi *A Balaton* című verséből, mely bárhol legyünk, a víz mellé varázsol bennünket:

„Leülök egy kőre s elmerengek hosszan
az éjjeli csendben az alvó fa alatt.
Nem is vagyok tán itt, csupán csak álmodom:
Balatont álmodom s melléje magamat.”

here *An Imaginary Report on an American Pop Festival* in 1971. “I am sitting on the side of Tamás Hill, one hundred and fifty or two hundred meters above Lake Balaton. Behind me, in a crease of the ground – I’m sitting on the edge of it – stretches long an almond orchard, I can’t see the end, a few steps to the right a vineyard, at right angles to the orchard, is gently descending the slope. In front of me is a meadow with some bushes. What bushes? Their names? The sun has come out... The northwest wind, which I can see is rippling the waves on Lake Balaton below, only reaches up here with a stray breeze or two. I still haven’t taken off my coat. Although it’s true that I don’t even know the name of the yellow bush,” he writes in *A Morning in Füred*.

THE UNFAITHFUL MUSE OF THE HADIK

Since for the last decade or so I have mostly organized literary evenings in cafés and worked at the Hadik Café in Buda for many years, Déry’s testimony about Aranka Böhm, the “queen of the wild,” is especially important to me. We can find this in *No Verdict*, a book of his which largely focuses on an important stage in his life, his youthful relationship with Frigyes Karinthy’s wife, Aranka, and which, according to many people, contains slightly exaggerated statements. Ferenc Karinthy “Cini” himself also writes in the first volume of his diary about the period before the publication of the book and how Déry once called him aside because he was writing his memoirs and then sent him the manuscript for review. He – the son of Aranka and Frici – expressed his displeasure in vain, but the book was published... Aranka Böhm, the unforgettable muse, a smart, extraordinary and important woman of her time, had been in a relationship with Déry for five years, whom she enticed at the Hadik Café in Buda, and then a relationship began, which Déry thought about as follows: “*Even in the moments of possession, over her devoted and consenting body, I did not believe that she was mine. She shook herself afterwards, laughing, at me, at herself, and flew away, only to the nearest branch, but there again I had to fly after her with conquering thrush songs, with the relentless effort of a new beginning. Whether she was ever mine, I still don’t know.*”

Ferenc Juhász, László Nagy, Ágnes Nemes Nagy, Cini Karinthy, Déry, Pilinszky, Örkény and Lipták – names from the shores of Lake Balaton, names from Hungarian literary history that are important to know, that can bring life to the waves of Lake Balaton, who admired the water and the company by the water as much as we do, who wrote masterpieces on the shores of the Hungarian sea. In conclusion, let us read a classic quote from Géza Gárdonyi’s poem *Lake Balaton*, which, wherever we may be, transports us to the water:

“I sit down on a rock and wonder for a long time
in the silence of the night under the sleeping tree.
Maybe I’m not even here, I’m only dreaming:
I dream of Balaton and me next to it.”

VANESSA'S WORLD

Vanessa világa

szerző *author* **Reményi Diána**

fotó *photo* **Ajkai Dávid**

fotóasszisztens *photo assistant* **Rab Roland**

fashion director **Kiss Márk**

stylist assistant **Csaba Erika, Dmitrii Gronic**

smink *MUA* **Kovács Viktória**

haj *hair* **Károlyi Márk**

A helyszínért külön köszönet a balatonkenesei Hotel Marina-Portnak.
Special thanks for the location to the Hotel Marina Port in Balatonkenese.

MINDEN VILÁGVÁROSBAN MEGFORDULT MÁR, A LEGMENŐBB DIVATMÁRKÁK ARCA VOLT, MEGSZÁMLÁLHATATLAN CÍMLAPON SZEREPELT, MOST PEDIG, TIZENKÉT ÉV AKTÍV ÉS IGEN RENDHAGYÓ MUNKAVISZONY UTÁN EGY NŐKET TÁMOGATÓ, SAJÁT BRANDET INDÍT – ÉS MÉG MINDIG CSAK HUSZONHAT ÉVES. KÁVÉFOGYASZTÁSRÓL, GYEREEKKORI NYARAKRÓL, SZERELMI PRÓBATÉTELEKRŐL ÉS ÖRÖK SZORONGÁS RÓL IS BESZÉLGETTÜNK EGY MINDIG MOSOLYGÓS, ALLÜRÖKTŐL MENTES ÉS ALÁZATOS SZUPERMODELLEL, AKI ZOKSZÓ NÉLKÜL MERÜLT EL A 12 FOKOS, TAVASZI TÓ VIZÉBEN. AXENTE VANESSÁVAL NYITOTTUK AZ IDEI BALATONI SZEZONT.

SHE HAS BEEN TO EVERY METROPOLIS IN THE WORLD, SHE WAS THE FACE OF THE COOLEST FASHION BRANDS, APPEARED ON THE COVER OF COUNTLESS MAGAZINES, AND NOW, AFTER TWELVE YEARS OF AN ACTIVE AND HIGHLY UNUSUAL CAREER, SHE IS LAUNCHING HER OWN BRAND THAT SUPPORTS WOMEN – AND SHE IS STILL ONLY 26. WE TALKED ABOUT DRINKING COFFEE, CHILDHOOD SUMMERS, THE TRIALS OF LOVE, AND CONSTANT ANXIETY WITH THE EVER-SMILING, PRETENSE-FREE AND HUMBLE SUPERMODEL WHO DIVED INTO THE 12-DEGREE WATER OF THE LAKE IN SPRING WITHOUT A WORD. WE OPENED THIS YEAR'S BALATON SEASON WITH VANESSA AXENTE.

Amikor mondtad, hogy a My Little Melbourne kávézónál találkozunk, azon gondolkoztam, hogy ez véletlen, vagy most épp az Ausztrália iránt érzett honvágyadat csillapítod?

Az az igazság, hogy még mindig nem találtam olyan helyet Budapesten, ahol igazán jó ausztrál kávé csinálnak, de ez közelebb hozzám a leginkább, illetve még az Espresso Embassy a favoritom.

Az ausztrál kávé a kedvenced?

Igen.

Na, majd megkóstolom! Kávé a kézben, irány a Balaton. Te Zalaegerszegen születted, viszonylag közel a Balcsihoz, vannak onnan gyerekkori emlékeid?

Mi a családdal inkább csak később lettünk Balatonra járók, amikor Győr mellé költöztünk, de ettől függetlenül vannak emlékeim. Egy gyerekkori barátnőm családjának volt nyaralója, hozzájuk minden nyáron mehettem egy hétre, és persze voltam táborokban, Zánkán, Fenyvesen, azt hiszem, Siófokon is. Fú, ha most besétálnánk ezekbe a diákszállókba! (Nevet.)

A klasszikus balatoni retró.

Hát az! Viszont azt kell, hogy mondjam, az elmúlt tíz évben, mióta Győrben élünk, rengeteget jártunk le Füredre. Nagyon szépen kiépült a város, nagyon szeretjük. Úgyhogy, ha tehetem, minden nyáron megyek.

VOLTAK KORÁBBI KAPCSOLATAIM, AHOL LEHET, HOGY BELEFOLLADTAM A RÓZSASZÍN FELHŐKBE, DE EZ HOSSZÚ TÁVON NEM VOLT SEM JÓ, SEM EGÉSZSÉGES.

I HAD PREVIOUS RELATIONSHIPS WHERE I COULDN'T SEE PAST MY ROSE-COLORED GLASSES, BUT IT WAS NEITHER GOOD NOR HEALTHY IN THE LONG RUN.

Hogyan teltek a gyerekkori nyarak az Axente család számára?

Változatosan. Nagylengyelben nőttem fel, ami egy kicsi falu, természetesen körülvéve a Zalai-dombság szívében, úgyhogy a nyarak nagy részét ott töltöttük. Ha utazásról volt szó, a tengert vettük célba, Horvátországba vagy Olaszországba mentünk, és mivel apukám erdélyi, mehettem az ottani nagymamámhoz is, volt, hogy egy hónapot vele töltöttem a nyarakból.

Az interjúkból mindig érződik, hogy idillikus családi környezetben nőttél fel. Ez közrejátszik abban, hogy (a mai viszonylatokhoz képest) korán házasodtál?

When you said to meet you at My Little Melbourne café, I was wondering if this was a coincidence, or if you were just assuaging the homesickness for Australia?

The truth is that I still haven't found a place in Budapest where they make really good Australian coffee, but this place comes the closest, and Espresso Embassy is my other favorite.

Is Australian coffee your favorite?

Yes.

I'll try it! You have your coffee, let's head to Lake Balaton. You were born in Zalaegerszeg, relatively close to Lake Balaton, do you have any childhood memories from there?

My family and I started going to Lake Balaton only later when we moved close to Győr, but I still have memories. The family of a childhood friend had a holiday home, I could go there every summer for a week, and of course I went to the camps in Zánka, Fenyves, and I think in Siófok as well. Wow, if we walked into these student hostels now! (Laughs.)

The classic retro Balaton.

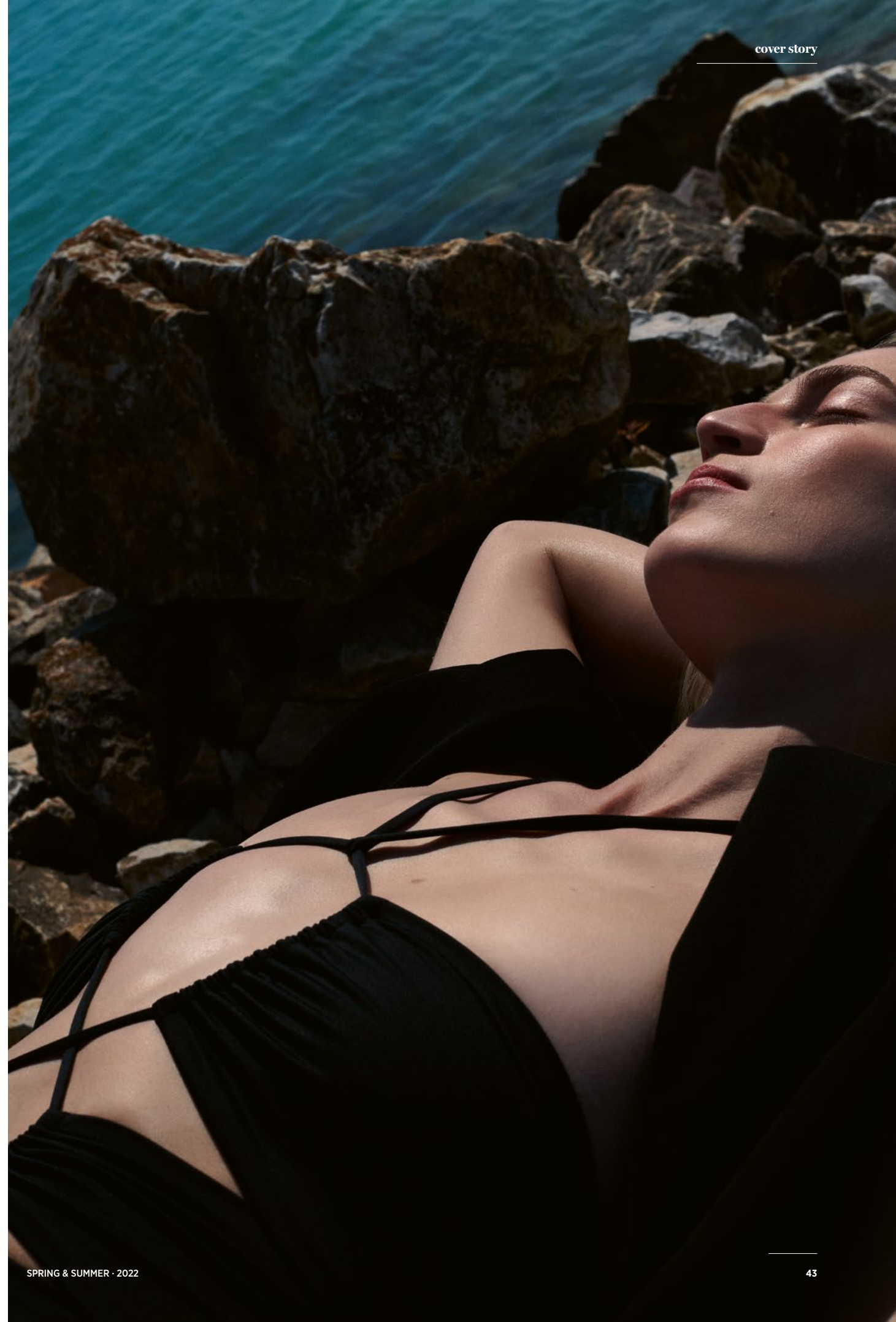
That's right! But I have to say that in the last ten years since we moved to Győr, we have been to Balatonfüred a lot. The town has been very nicely developed, we really like it. So if I can, I go there every summer.

How did the Axente family spend your childhood summers?

Diversely. I grew up in Nagylengyel, which is a small village surrounded by nature in the heart of the Zala Hills, so we spent most of the summers there. When it came to traveling, we headed to the sea, we went to Croatia or Italy, and since my dad is from Transylvania, I could visit my grandmother there, too, sometimes I spent a month with her in summer.

Your interviews always suggest that you grew up in an idyllic family. Did that have anything to do with your early marriage (at least compared to today's average)?

I'm sure it's true on some level, and my husband and I were talking just yesterday about how, if we look at things realistically, fifty percent of marriages end in divorce – that's a fact. But the fact that both his parents and grandparents are still together, just like mine, has a positive effect on us: how we see marriage, how we approach it. And we really don't take it lightly, we see it as something we have to work for. We know there will be difficult times, because there always are everywhere, but you can get through everything. And the fact that I got married early... the interesting thing is that if we look at other countries or Budapest, marrying under 25 is considered early today (I also think it is early by the way), but if I look at my former classmates, many of them already have children.

Valamilyen szinten biztos vagyok benne, és pont tegnap beszélgettünk arról a férjemmel, hogy ha realistán nézzük a dolgokat, akkor a házasságok ötven százaléka válással végződik – ez tény. De az, hogy az ő családjában mind a szülei, mind a nagyszülei együtt vannak még, akárcsak az enyémben, az pozitív hatással van ránk: hogyan nézünk egy házasságra, hogyan állunk hozzá. És mi tényleg nem vesszük félvállról, hanem úgy tekintünk erre az egészre, amiért dolgozni is kell. Tudjuk, hogy lesznek nehéz időszakok, mert mindig és mindenhol vannak, de mindenén át lehet lendülni. Az pedig, hogy korán házasodtam... az az érdekes, hogy ha külföldet vagy Budapestet nézzük, manapság 25 alatt korainak számít (egyébként én is korainak tartom mindentől függetlenül), viszont ha megnézem a volt osztálytársaimat, már sokuknak gyerekei is vannak.

Igen, ebben a tekintetben elég erős a kontraszt a vidék és a főváros között.

Igen. De ha Ausztráliát nézzük, igazából ott is korai, a férjem barátai is mind harmincon túl kezdtek el házasodni.

Rahil mennyi idős?

Harmincöt, kilenc év van közöttünk, szóval ő inkább idősebb van, ha lehet így mondani, ráadásul szinte már az összes barátjának van gyereke. Na, az nálunk még odébb van! (Nevet.)

Talán minden nő számára van egy (nyilván más és más) igazán fontos tulajdonság az adott férfiban, ami alapján azt érzi: igen, veled szeretném leélni az életem. Neked mi ez?

Egyetlen dolog? Az a baj, hogy nagyon sok van, hála az égnek! (Nevet.) De talán az, hogy velem én tényleg egy társra találtam. Annyira megbízható és gondoskodó személy, bármi is számíthatok rá, és annyit tanulok tőle. Az elejétől kezdve van miről beszélgetnünk, mindent meg tudunk beszélni, igazán értjük és sosem unjuk egymást. Nekem ez a társra találás az igazi csodám velem. De nagyon fontos az is, hogy nyugalmas kapcsolatban vagyunk. Elég stresszes és hektikus így is az életem, nem hiányzik egy se veled, se nélküled kapcsolat, amiben nem tudok két hetet távol lenni, mert vagy az van, hogy gyere vissza, mert hiányzol, vagy az, hogy képtelen vagy megbízni a másikban. Voltak korábbi kapcsolataim, ahol lehet, hogy belefutottam a rózsaszín felhőkbe, de ez hosszú távon nem volt sem jó, sem egészséges.

Szupermodellként nem volt nehéz a párkeresésben, hogy vajon mélyebbre látnak-e a fiúk a külsődnél? Vagy könnyen ki lehet szűrni a felszínességet?

Szerintem ki lehet, az viszont más kérdés, hogy kevés az olyan férfi, aki ne akarna többet. Ez így szörnyen nagyképpően hangzik, pedig csak azt akarom mondani, hogy én régen sokszor beleestem abba a hibába, hogy naivan azt hittem, csak „barátkozom”. Mert nekem egészen kiskoromtól, a sulitól kezdve mindig több fiú barátom volt, mert a lányok általában

Yes, the contrast between the countryside and the capital is quite sharp in this regard.

Yes. But if we look at Australia, it's early there too, my husband's friends all started getting married in their thirties.

How old is Rahil?

35, he's nine years older than me, so he's more on time, so to speak, and almost all of his friends already have children. Well, we are quite far from that! (Laughs.)

Maybe for every woman there's one (obviously different) really important trait in a man that makes her feel like, yes, I want to spend the rest of my life with him. What is it for you?

A single thing? The problem is there are so many, thank heavens! (Laughs.) But maybe it's the fact that I really found a partner in him. He is such a trustworthy and caring person, I can count on him in anything, and I learn so much from him. From the beginning, we had something to talk about, we can talk about anything, we really understand each other, and we never get bored of one another. Finding a partner in him is my true miracle. But it is also very important that we have a calm relationship. My life is pretty stressful and hectic anyway, I don't miss an on and off again relationship where I can't go away for two weeks because it's either 'I miss you so, you have to come back' or you just can't trust the other. I had previous relationships where I couldn't see past my rose-colored glasses, but it was neither good nor healthy in the long run.

As a supermodel, was it hard in finding a partner to recognize whether boys could look deeper than the surface? Or is it easy to filter out superficiality?

I think it can be, but on the other hand, there are only a few men who wouldn't want more. This sounds terribly egoistic, but I just want to say that in the past I used to make the mistake of naively thinking that I was just "making friends." Because ever since I was a child, a schoolgirl, I have always had more male friends, girls were usually jealous, but I could fool around with the boys, but over time relationships change of course. And I was over eighteen when my friends said, "you know you're not just having dinner, it's a date," and I was surprised and stuttered that "no-no" – and they were right of course. However, going back to the original question, I put my husband through very tough tests in the beginning.

What kind of tests? Please give me an example!

I really didn't give myself to him right away. We went out, dated for a very long time, I was away a lot too, and despite the frequent farewells, I didn't even let him kiss me for a long time. Yet, in spite of everything, he acted like a gentleman the entire time, and you can feel it when it's not just a disguise. Most men, if nothing happens in a week, get tired quickly: going to restaurants, bars, talking for hours for "nothing" again. Let alone when we talk about a lot longer than a week, like in our case. It took determination and patience.

féltékenyek voltak, a fiúkkal viszont lehetett hülyülni, csak idővel ugye megváltoznak a viszonyok. És volt, hogy már elmúltam tizennyolc, és a barátaim mondták, hogy azt ugye tudod, hogy most nemcsak vacsoráztok, hanem ez egy randi, én meg meglepődve habogtam, hogy „neem-neem” – és hát ugye nekik lett igazuk. Viszont – visszatérve kicsit az eredeti kérdéshez – a férjemet én nagyon kemény tesztek alá vetettem az elején.

Milyen egy teszt nálad, mondj egy példát, kérlek!

Én tényleg nem adtam magam oda egyből. Nagyon sokáig találkoztunk, randiztunk, távol is voltam sokat, és a gyakori búcsúk ellenére sem engedtem sokáig azt sem, hogy megcsókoljon. Mégis, mindennek ellenére végig úriemberként viselkedett, és azt lehet érezni, amikor ez nem csak egy álca. A legtöbb férfi, ha egy héten belül nem történik semmi, hamar elfárad, megint csak étterembe, bárókba menni, órákat beszélgetni a „semmiért”. Pláne, ha egy hétnél jóval több időről beszélünk, mint a mi esetünkben. Kelltt hozzá a kitartás és a türelem.

Bejött, hiszen azóta is együtt vagytok. A fotózás után pedig vissza kell érniük a vacsorapróbára. Megtörténik végre a nagy esküvő?

Igen, nagyon remélem! Annak ellenére, hogy már összeházasodtunk, esküvőnek hívjuk, de hivatalosan ez egy nagy ünnepség lesz. Az elmúlt két év szerintem mindenkit eléggé nehezen érintett, és tényleg csak azt szeretnénk, hogy minden barátunk együtt ünnepelhesen igazolások, maszkok és PCR-teszt nélkül. Úgyhogy nagyon várjuk.

És akkor fel lesz végre véve az a bizonyos Daalarna ruha is?

Igen, a férjem azt mondja, hogy csak emiatt lesz megtartva az esküvő! (Nevet.) 2020 februárjában volt az első fittingem, akkor kezdtük el összerakni a ruhát, és azóta nem is láttam. Két hónapja mentem vissza először, és nagyon féltem attól, hogy fog-e még tetszeni.

Gondoltam, hogy nem amiatt aggódsz, beleférsz-e majd!

Attól is amúgy, mert nagyon sokat edzem, és picit izmosabb lettem. Félttem, hogy kiszélesedtem hátban meg ilyenek. Szóval nagyon aggódtam, hogy mi lesz, de egyben van a ruha, és gyönyörű, már csak apróságok vannak hátra, méretre szabás vagy állítás a cipőtől függően. A cipőm még nincs meg.

Ha magassarkút veszel fel az alaplól 184 centidhez, a férjed még akkor is magasabb nálad?

Attól függ, hogy mennyire magas a sarka, de amúgy igen. Persze akárhányszor magassarkút veszek fel, mindig az az első, hogy csekkolja, most akkor magasabb vagy nálam? (Nevet.)

Hárman vagytok lánytesók, erős kötődésben – fontos volt, hogy ők is elfogadják a választottadat?

Nagyon-nagyon. Hogy őszinte legyek, mindenkinek a szava számított, elsősorban a szüleimé, de a testvéreim véleménye is

It worked, as you've been together ever since. And after the photo shoot, we have to get back to the rehearsal dinner. Is the big wedding finally happening?

Yes, I really hope so! Even though we're already married, we call it a wedding, but officially it's going to be a big celebration. I think the last two years were very difficult for everyone, and we really just want all our friends to celebrate together without certificates, masks, and PCR tests. So we are really looking forward to it.

And then you will finally put on that particular Daalarna dress?

Yes, my husband says that's the only reason we are having a wedding! (Laughs.) I had my first fitting in February 2020, that's when we started putting the dress together, and I haven't seen it after that until recently. I went back for the first time two months ago and I was very scared that I wouldn't like it anymore.

I thought you were not worried it wouldn't fit anymore!

I was worried actually because I train a lot and I got a little more muscular. I was afraid my back had widened. So I was very worried about what would happen, but the dress is ready and beautiful, there are only a few things left, tailoring or adjusting depending on the shoes. I don't have the shoes yet.

If you add high heels to your 184 centimeters, will your husband still be taller than you?

It depends on how high the heels are, but yes. Of course, every time I wear high heels, the first thing he does is check whether I'm taller than him. (Laughs.)

You have two sisters and a strong bond – was it important that they also accept the man you chose?

Very much so. To be honest, everyone's opinion mattered, especially that of my parents, but my sisters' opinion was also important, it's important that everyone gets along well. Of course, it's not easy because although everyone in the family speaks English, they can't have deeper conversations, and I feel a little sorry for this mainly because of my mom.

Your family approved then. By the way, how does your dad handle four women, is he the typical papa bear type?

Oh, very much so! So when it comes to a boyfriend (obviously at first), the most important thing for him is to see that we are well and happy. But he really is a papa bear.

Your husband works in the field of economics, he is not a model. Does it help you that he can support the person you want to become in the future, Vanessa the businesswoman?

Definitely. I have learned so much from him in this regard as well because he is the one who constantly encourages and supports me, and lately I have begun to feel the results of this both

oversize kötött ruha/oversize knitted dress
Kissmark x Dóra Riederauer

A MODELLKEDÉS A NŐK SZÁMÁRA EGY VÉDETT BUROK: MINKET JOBBAN MEGFIZETNEK, JOBBAN MEGBECSÜLIK, HA SOKAT DOLGOZUNK, JÓ ÉRTELEMBEN MÁSHOGY KEZELNEK MINKET, MINT A FÉRFIAKAT.

MODELING IS A SHELTERED BUBBLE FOR WOMEN: WE ARE BETTER PAID, MORE VALUED, WE ARE TREATED DIFFERENTLY THAN MEN BUT IN A GOOD WAY.

ruha/dress Zara
fülbetvalók/earrings Thomas Sabo

fontos volt, fontos az, hogy mindenki jól kijöjjön egymással. Természetesen azért nem könnyű, mert bár a családban mindenki beszél angolul, mélyebb beszélgetéseket nem tudnak lebonyolítani, ezt főleg anyu miatt sajnálom egy kicsit.

A családi rostán akkor átment. Apukád egyébként hogy bír négy nővel, ő az a tipikus apatigris típus?

Jaj, nagyon! Úgyhogy amikor (az elején nyilván) fiú barátról van szó, neki a legfontosabb az, hogy lássa rajtunk, mi boldogok és jól vagyunk. De nagyon apatigris.

A férjed gazdasági vonalon mozog, nem a modellszakmából jött. Segítség ez neked abban, hogy tudja támogatni azt az énedet, akivé a jövőben szeretnél válni, az üzletasszony Vanessát?

Határozottan. Ebben is annyit tanultam tőle, mert ő az, aki folyamatosan biztat és támogat, és mostanában érzem is az eredményét mind az üzleti életben, mind a hétköznapiakban. Mert bizonyára korral is jön a magabiztosság, de nekem ez a része nagyon nehéz volt. Sokan azt hiszik, hogy a modellek mennyire magabiztosak, mivel folyton kamerák előtt vannak, és ha nem lennének szépek, ez nyilván nem lenne így, de szerintem nekünk van a legkevesebb önbizalmunk, mert állandóan ki vagyunk téve az ítélkezésnek, és folyton megkérdőjelezzük önmagunkat. Az üzleti életben pedig tud hátrány lenni, hogy modell voltam, sokan elítélnék, lenéznek vagy beskatulyáznak.

Ezt akartam is kérdezni, nő vagy, ráadásul szép, gondolom, nem válik előnyödre egy-egy megbeszélés során.

Nem mindig, bár sokan az ellenkezőjét gondolják. Érdekes, hogy a modellkedés a nők számára egy védett burok: minket jobban megfizetnek, jobban megbecsülnek, jó értelemben máshogyan kezelnek minket, mint a férfiakat. És amikor először kiléptem ebből, és elkezdtem tárgyalásokra járni, akkor jött a pofon, amiről eddig csak hallottam, hogy a férfiak sokszor tényleg lekezelik a nőket. Nagyon sok barátnőm van magas pozícióban, sikeresek abban, amit csinálnak, emellett még csinosak is, ők is mondják, hogy eszméletlenül nehéz. Mert ha határozottan állsz ki, akkor azért néznek le, mert egy hárpia vagy, ha nem vagy eléggé magabiztos, akkor meg nem vesznek komolyan. Oké, de akkor hogyan találd meg ezt az egyensúlyt? Most már azért én is jobban a sarkamra álllok, megtanultam kezelni ezeket a helyzeteket, de még mindig nehéz. Sokszor inkább nem is mondom azt sem, hogy főállásban modellkedem.

Elárulhatod végre, mit takar a hamarosan debütáló branded, az Essa World?

Igen, mert remélhetőleg végre tényleg indulunk, és piacra dobjuk az Essa World termékeket, amik elsősorban táplálékkiegészítőket jelentenek – de itthon nem szeretem ezt a kifejezést használni, mert még mindig negatív felhangja van. A táplálékkiegészítők alatt vitaminokat értünk, kollagén- és fehérjeporokat, de a termékek mellett egy elsősorban női közösséget szeretnénk létrehozni,

in business and in everyday life. Because confidence must come with age, but that part was very difficult for me. A lot of people believe that models are very confident because they're constantly in front of the camera, and if they weren't beautiful, that obviously wouldn't be the case, but I think we have the least self-confidence because we're constantly being judged, and we're constantly questioning ourselves. And in business, it can be a disadvantage that I was a model, many people condemn, label, or look down on me.

I wanted to ask you about this, you're a woman, not to mention beautiful, I don't think it's advantageous for you during meetings.

Not always, although many people think the opposite. Interestingly, modeling is a sheltered bubble for women: we are better paid, more valued, we are treated differently than men but in a good way. And when I first stepped out of this and started going to meetings, I was slapped in the face by the reality I had only heard about before, that men are often patronizing with women. I have a lot of female friends in high positions, they are successful at what they do, they are also pretty, and they, too, say it is incredibly difficult. Because if you are assertive, they'll look down on you because you're a bitch, but if you're not confident enough, they won't take you seriously. Okay, but then how do you find the balance? Now I put my foot down more often too, I've learned to handle these situations, but it's still hard. I often don't even tell them that I'm a professional model.

AZ ÜZLETI ÉLETBEN SOKSZOR HÁTRÁNY, HA NŐ VAGY. HA HATÁROZOTTAN ÁLLSZ KI, AKKOR EGY HÁRPIA VAGY, HA NEM VAGY ELÉGGÉ MAGABIZTOS, AKKOR MEG NEM VESZNEK KOMOLYAN.

BEING A WOMAN IS OFTEN A DISADVANTAGE IN BUSINESS. BECAUSE IF YOU ARE ASSERTIVE, YOU'RE A BITCH, BUT IF YOU'RE NOT CONFIDENT ENOUGH, THEY WON'T TAKE YOU SERIOUSLY.

Can you finally reveal what the brand you will soon launch, Essa World, is all about?

Yes, because hopefully we're really getting started and launching the Essa World products, which are primarily food supplements – but I don't like to use that term in Hungary because it still has a negative connotation. By food supplements we mean vitamins, collagen and protein powders, but in addition to the products, we want to create a primarily female community, the branding and marketing itself is completely tailored to them. We want people to understand that you don't have to be an athlete or a model to drink protein, for example, because your body needs protein, just like plenty of other supplemental vitamins that are impossible to consume with your daily diet.

ruha/dress **Saint Laurent (Heaven Budapest)**
sál/scarf **Nanushka**

maga a branding és a marketing is abszolút nekik szól. Szeretnénk megértetni, hogy nem kell ahhoz sem sportolónak, sem modellnek lenned, hogy például fehérjét igyál, hiszen a fehérjére szüksége van a szervezetnek, ahogy rengeteg más kiegészítő vitaminnal, amiket a mindennapi táplálkozással lehetetlen bevinni.

Az ötlet a tiéd?

Igen, a saját igényeim születték: hogy 12 éve folyamatosan úton vagyok, rohanós és rendszertelen hétköznapijaim vannak, és tudom, mennyire nehéz megtalálni az egyensúlyt, hogy az egészségemet se hanyagoljam el közben. De nem kell ahhoz modellnek lenned, hogy szembesülj ezekkel a kihívásokkal. A márka arról szól, hogy mindig szinten tartjuk az egészséges egyensúlyt: tehát ez nem diéta, nem fogyókúra, mert ezek teljesen távol állnak tőlem. Aki ismer, az tudja, hogy tényleg sokat eszem, és az egészségem megóvása nagyon fontos része az életemnek. Az egyik szlogenünk: „Wellness From Within” vagyis „belülről fakadó jóllét”, mert én tényleg hiszek abban, hogy ahhoz, hogy a legjobb formádat hozd, ahhoz a belső egészségedre is kell időt fordítani. Tehát ez az Essa World.

Nagy csapatall dolgozol?

Nem, egyelőre családi vállalkozásnak hívnám. Ahogy említettem, a sógornóm, Nimisha Gupta az alapító üzlettársam, apa segít a logisztikában és az operációs menedzselésben, a húgom pedig a social media részében. Szeretnénk elindulni, organikusan nőni, és amikor eljön az ideje, bővülni.

Apropó, social media! Nálad nagyon érdekes kérdés, hiszen amikor elkezdted modelkedni, még nem voltak okostelefonok, a közösségi oldalak is akkoriban indultak. Te (a frontvonalból) hogyan gondolkodsz erről, az Instagram áldás vagy átok?

Munka szempontjából nekem személy szerint átok. Jó annak, aki élvezzi, hogy ennek szenteli úgymond az életét, de én nem vagyok az a típus, aki bemutatja azt is, hogyan készíti el a kávéját reggelente. Akinek ez működik és szereti, tök jó, le a kalappal, de én nem tudnám csinálni. Így, ahogy én használom, nem túlzásba víve egyébként szeretem, de számomra a kikapcsolódás inkább az, hogy elmegyek a természetbe sétálni és próbálok a technológiától távol lenni.

Valóban nem viszed túlzásba a posztolást, de ez a híraddattól nem véd meg, manapság pedig különösen nehéz önfeledten körülnézni a világban – vilájárványok, háborúk, klímagondok. Te mennyire vagy szorongó típus?

Sajnos nagyon. Sokszor esem túlzásba, és érzem azt, hogy mindenért büntudatom van. Hogy veszek egy palackos vizet, és egyből jön az érzés, hogy hú, akkor most rossz vagyok, pedig a hétköznapijaimban mindig odafigyelek arra, hogy nálam legyen a kulacsom, szelektíven gyűjtök, a boltba viszem a kistáskáim, nem használok műanyagot, stb. A férjem persze mondja, hogy tényleg, most ezzel az egy műanyag palackal

Is the idea yours?

Yes, it was born out of my own needs: I have been on the road for 12 years, my days are hectic and irregular, and I know how hard it is to find the balance without neglecting my health in the meantime. But you don't have to be a model to face these challenges. The brand is about keeping a healthy balance at all times: so this is not a slimming cure or diet, because those couldn't be further from me. Anyone who knows me knows that I really do eat a lot and that maintaining my health is a very important part of my life. One of our slogans is “Wellness From Within,” because I really believe that in order to bring the maximum out of yourself, you also need to spend time on your inner health. So this is Essa World.

Do you work with a large team?

No, I would call it a family business for now. As I mentioned, my sister-in-law, Nimisha Gupta is my founding business partner, dad helps with logistics and operations management, and my sister with social media. We want to get started, grow organically, and when the time comes expand.

Oh yes, social media! It's a very interesting question for you, because when you started modeling there were no smartphones yet, and social media sites had just been launched. What do you think about this (from the front line), is Instagram a blessing or a curse?

In terms of work, it's a curse for me personally. It's good for someone who enjoys, let's say, dedicating her life to it, but I'm not the type to show how I make my coffee in the mornings. If it works for people and they love it, great, I salute you, but I couldn't do it. The way I use it, without overdoing it, I like it, but for me, recreation is more like going for a walk in nature and trying to get away from technology.

You really don't overdo your posts, but that doesn't protect you from the flood of news, and these days it's especially hard to look around the world with pure joy – pandemics, wars, climate problems. Are you the anxious type?

Unfortunately, yes. I often overdo it and feel guilty about everything. I buy bottled water and I immediately feel that wow, I'm bad now, even though in my everyday life I always make sure I have my own water bottle, I collect trash selectively, I take my own bags to the store, I don't use plastic, etc. Of course, my husband says that really, now I want to save the world with this one plastic bottle when I've just traveled from one end of the world to the other, but I think every little thing counts. When the war broke out in Ukraine, I was shocked. After I got home, I also went to the Western railway station to bring food and clothes, and the situation took so much out of me that I stayed at home for a week thinking that I can't travel, I can't go to work, there's a war next to me, and I just board a plane and do my thing. I felt terribly guilty – for which I blame the media too, because it's not normal that we feel guilty about almost everything.

zakó/coat Massimo Dutti
nadrág/trousers It Girl Boutique (Home Of Fashion)
sál/scarf Nanushka
papucs/slippers Loro Piana

akarom megváltani a világot, mikor most utaztam egyik végéből a másikba, de én hiszem, hogy sok kicsi sokra megy. Amikor kitört Ukrajnában a háború, szinte sokkot kaptam. Miután hazajöttem, mentem én is a Nyugat felé, és annyira megviselt a helyzet, hogy egy héten otthon voltam és úgy voltam vele, így nem utazhatok, nem mehetek dolgozni, hogy háború van mellettem, én meg repülőre ülök és csinálom tovább a dolgom. Borzalmas büntudatom volt – emiatt egyébként a médiát is hibáztatom, mert ez nem normális, hogy lassan mindenért büntudatunk van.

Ezen kívül vannak még démonaid?

Rengeteg. Az a baj, hogy túl sokszor vagyok egyedül az utazások miatt, és olyankor jönnek a gondolatok. A legnagyobb talán az impostor szindrómám, amivel még mindig küzdök: hogy sokszor még mindig azt érzem, nem érdemlem meg, amit elértem, még mindig nem tudok igazán büszke lenni a sikereimre, mert hiába több mint tíz éve történt, túl hamar értem fel a csúcsra, túl korán is és túl fiatalon is, és a valós világaim közötti szakadékot nem lehetett feldolgozni. Hogy az egyik nap a MET-gálára megyek, másnap Leonardo DiCaprio gálavacsorájára, harmadnap meg visszamegyek az iskolapadba, ahol a tanárim azt mondják, krumplis tésztát főznek, mert az a legolcsóbb. De nem kell ahhoz modellnek lenni, hogy fiatalon elbizonytalanodjunk, őrldjünk, manapság egy átlagos tininek sem könnyebb a social media mellett megtalálnia azt, hogy ki is ő, ki akar lenni és mik az igazi értékei.

Visszatekintve az eddigiekre, van valami, amit radikálisan másképpen csinálnál? Rossz döntések, megbánások?

Ezek mindig vannak, de másképp nem csinálnám, maximum jobban a sarkamra állnék. Az Essa Worlddel ezt is szeretnénk tudatosítani a leendő közösségünk tagjaiban, hogy merjünk magabiztosak lenni, és elhinni, hogy megérdemljük azokat a dolgokat, amikre vágyunk és amikért készek vagyunk küzdeni. Mert ha van mögötted támogatás, család, barátok vagy egy közösség, úgy sokkal könnyebb hinni magadban. Tudom, ez mennyit segít, hiszen olyan családban nőttem fel, ahol hála az égnek, apu is mindig mindenben nyomott minket, lányokat, hogy igen, ha valamit akarsz, azt meg tudod csinálni.

Apukád egy igazi feminista – már a szó legjobb értelmében!

Igen, mondhatjuk, persze azért ugratni is szokott minket rendszeresen. (Nevet.) Visszatérve a támogatásra, itthon ez is gyerekcipőben jár még, gyakoribb az, hogy ha valakinek szokatlan vagy nagyra törő vágyai vannak, azt hajlamosak inkább letörni a biztatás helyett. Én hiszek egy támogató közösség erejében, amire nőként nagy szükségünk van. Ha másért nem, hát azért, hogy végre elhiggyük, nem a mínusz egyről indulunk. 🍷

Do you have any more demons?

Plenty. The problem is that because of traveling I'm alone too much, and that's when my thoughts come. Perhaps the biggest one is my impostor syndrome, I'm still struggling with it: I often still feel that I don't deserve what I've accomplished, that I still can't be really proud of my successes, because even though it has been more than ten years, I got to the top too soon, too early and too young, and the gap between my real worlds could not be bridged. That one day I go to the Met Gala, the next day to Leonardo DiCaprio's gala dinner, and the third day I go back to school where my teachers say they are making potato pasta because it's the cheapest. But you don't have to be a model to become insecure and anxious when you are young, nowadays, with social media, it is not any easier for the average teenager to figure out who they are, who they want to be and what their real values are.

SOKSZOR MÉG MINDIG AZT ÉRZEM, NEM ÉRDEMLEM MEG, AMIT ELÉRTEM, MÉG MINDIG NEM TUDOK IGAZÁN BÜSZKE LENNI A SIKEREIMRE.

I OFTEN STILL FEEL THAT I DON'T DESERVE WHAT I'VE ACCOMPLISHED, I STILL CAN'T REALLY BE PROUD OF MY SUCCESSES.

Looking back, is there anything you would change radically? Bad decisions, regrets?

These are always there, but I wouldn't do it differently, maybe I would put my foot down more. With Essa World, we want to make our future community aware of this, too, to dare to be confident and believe that we deserve the things we desire and are ready to fight for. Because if you have support, family, friends, or a community, it's much easier to believe in yourself. I know how much it helps, because thank God I grew up in a family where Dad always pushed us, girls too, that yes, if you want something, you can do it.

Your dad is a real feminist – in the best sense of the word!

Yes, we can say that, but of course he teases us a lot too. (Laughs.) But going back to the question of support, it's still in its infancy in Hungary, it's more common that if someone has unusual or ambitious desires, they tend to discourage rather than encourage them. I believe in the power of a supportive community, women need that a lot. If for no other reason, then to finally believe that we're not starting from minus one. 🍷

essa *world*

xx Vanessa Azente

Belülről fakadó jóllét

Vegán fehérjeporok és táplálékkiegészítők
a mindennapi vitalitásért.

ESSAWORLD.COM

Vanília ízű

VEGÁN PROTEIN

Remek fehérjeforrás a mindennapokra, hogy
a legjobbat hozhasd ki magadból

ESSAWORLD.COM

Retro rendezvous

Retró randi

fotó *photo* **Bodnár Zsófia**
 fotóasszisztens *photo assistant* **Bodnár Dániel**
 styling **Young-Virág Zsófi**
 smink *MUA* **Denise Bazaar**
 sminkasszisztens *MUA assistant* **Tamás Anita**
 haj *hair* **Pirgel Dávid**

modellek *models*:
Balogh Eleni, Király Lili, Parragh Dóri, Tóth Lilla Hanna (Miss Balaton)

ELVESZETTNEK HITT RETRÓ BALATONI ÉLETÉRZÉS KERESI HASONLÓ BEÁLLÍTOTTSÁGÚ, TÖKÉLETLEN LELKI TÁRSÁT. HA SZERETED A SZOT-ÜDÜLŐK ROMANTIKÁJÁT, A LÁBBAL TEKERT KERÉKPÁROKAT ÉS A FÉMVÁZAS KEMPINGÁGYAKAT, AKKOR MINKET EGYMÁSNAK TEREMTETEK. VÍZIBICIKLI-TULAJDONOSOK ELŐNYBEN, NETFÜGGŐK ÉS RONGYRÁZÓK KÍMÉLJENEK.

SUPPOSEDLY LOST RETRO BALATON FEELING IS LOOKING FOR A SIMILAR-MINDED IMPERFECT SOUL MATE. IF YOU LIKE THE ROMANCE OF THE OLD-FASHIONED SZOT RESORTS, PEDAL-ASSISTED BICYCLES AND METAL-FRAMED CAMP BEDS, THEN WE ARE MEANT TO BE TOGETHER. PADDLEBOAT-OWNERS PREFERRED, BUT NO NET ADDICTS AND SHOW-OFFS PLEASE!

LILI
 ékszer top/chain top H&M
 bikinifelső/top H&M
 plasztikgyűrűk/plastic rings Ludovika
 ezüstgyűrű/silver ring Brigitta Barczy (The Garden Studio)

DÓRI
 fürdőruha/swimsuit H&M
 vintage melegítőfelső/vintage jacket Adidas(JUDAS)
 fülgyűrű/earring Cos

ELENI
fürdőruha/swimwear **Oysho**
széldzseki/jacket **H&M**
nyaklánc/necklace **H&M**
táska/bag **Benetton**

HANNA
gyöngysor/pearl necklace **Larimar Crystal**
bikini felső/top **Oysho**
boxer **Lacoste**
rövidnadrág/short **Intimissimi**
ing/shirt **Intimissimi**

DÓRI

bikini felső/top **Lacoste**
bugyi/pants **H&M**

HANNA

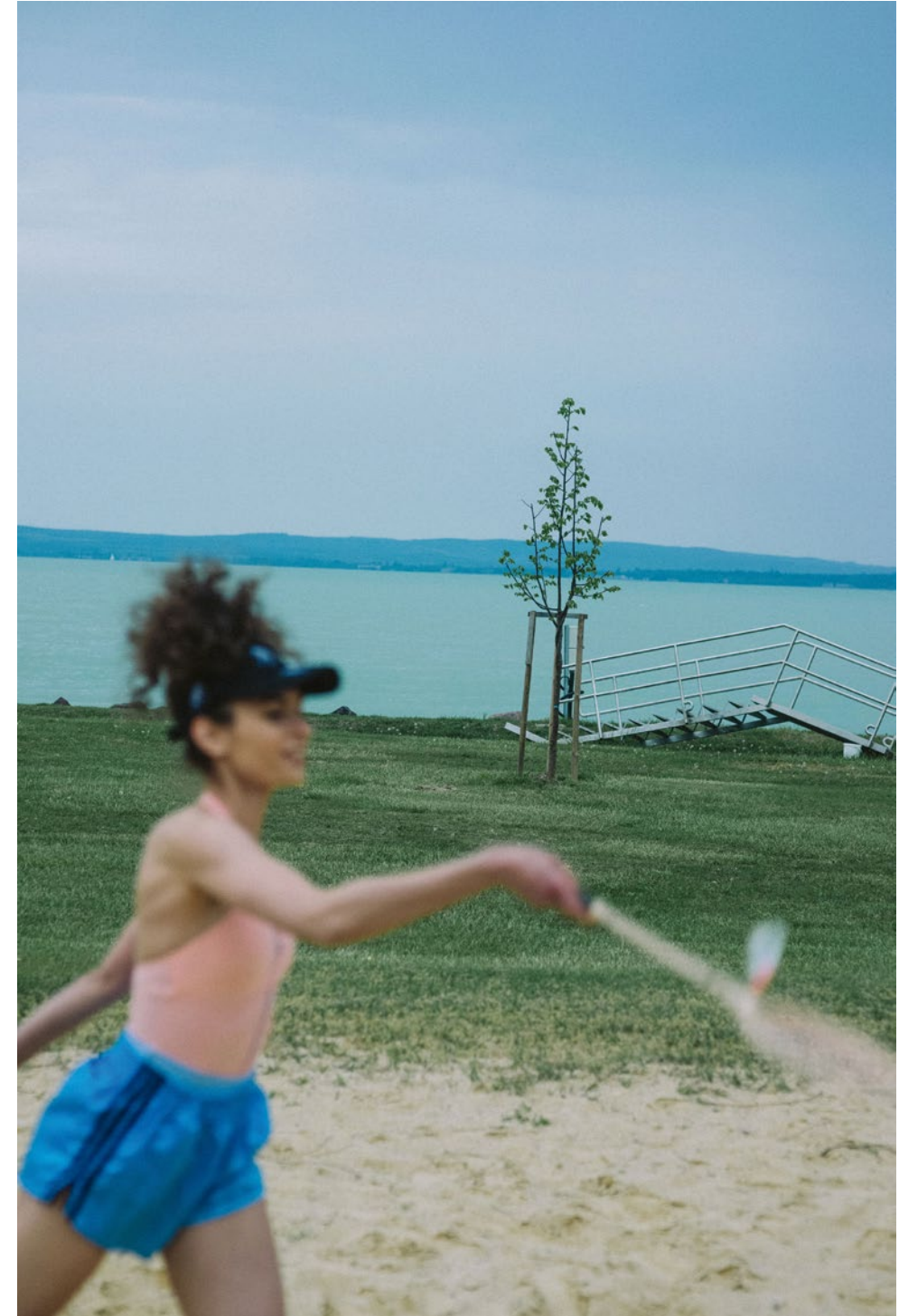
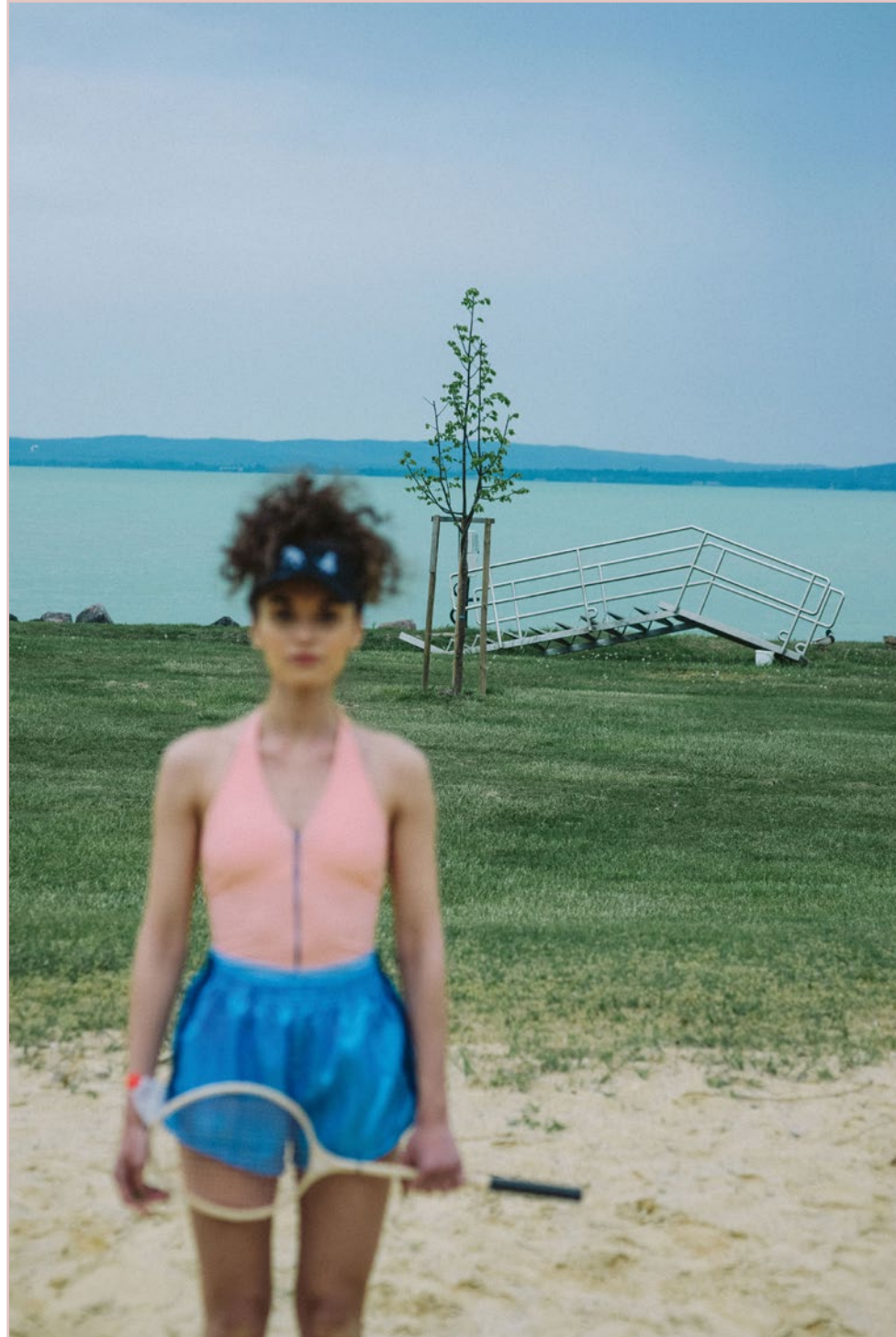
bikini felső/top **Calzedonia**
bikini alsó/pants **Pelso**

LILI

bikini felső/top **Lacoste**
bikini alsó/pants **Pelso**

ELENI

fürdőruha/swimwear **Pelso**

HANNA
napellenző/visor **Tomcsanyi (The Garden Studio)**
fürdőruha/swimwear **Pelso**
vintage sort/short **Adidas(JUDAS)**

ELENI

bikini **Calzedonia**
szalmakalap/straw hat **Tau**

DÓRI

fürdőruha/swimwear **H&M**
szalmakalap/straw hat **Tau**

táska/bag **Massimo Dutti**

HANNA
bikini felső/top H&M
szoknya/skirt Ludovika
napszemüveg/sunglasses Pierre Cardin (Sun and Eye)

READY, SET, FASHION WEEK: THE TENTH BCEFW IS COMING!

Vigyázz, kész, divathét: jön a 10. jubileumi BCEFW!

SZEPTEMBERBEN ISMÉT A DIVATÉ LESZ A FŐSZEREP BUDAPESTEN, HISZEN IDÉN IMMÁR 10. ALKALOMMAL KERÜL MEGRENDEZÉSRE A KÖZÉP-EURÓPAI RÉGIÓ KÖZPONTI DIVATESEMÉNYÉNEK SZÁMÍTÓ BUDAPEST CENTRAL EUROPEAN FASHION WEEK!

FASHION WILL BE IN THE SPOTLIGHT AGAIN IN SEPTEMBER AS THE CENTRAL EUROPEAN REGION'S MAIN FASHION EVENT, THE BUDAPEST CENTRAL EUROPEAN FASHION WEEK CELEBRATES ITS TENTH JUBILEE IN 2022.

Többnapos divatbemutatók, exkluzív helyszín, hazai és régiós márkák, kerekasztal-beszélgetések, workshopok, nyitott showroomok és egyéb izgalmas tematikus programok várják a divatrajongókat kora ősszel Budapest különböző pontjain. A Magyar Divat & Design Ügynökség a 10 éves jubileumi alkalomra igazi meglepetésekkel készül! A rendezvénynek köszönhetően a magyar tehetségeknek ismét lehetőségük nyílik bemutatkozni a nemzetközi sajtó és a szakma legnagyobb nevei előtt.

Fashion shows, exclusive locations, Hungarian and regional brands, roundtable discussions, workshops, open showrooms, and other exciting thematic programmes await fashion enthusiasts at the beginning of autumn at various venues in Budapest. The Hungarian Fashion & Design Agency is preparing several surprises for the tenth jubilee of BCEFW. Thanks to the event, Hungarian talents will have the opportunity to debut in front of the most renowned representatives of the international press and fashion professionals again.

THE HISTORY OF HOLIDAYMAKING AROUND LAKE BALATON

Balaton i üdülötörténelem

szerező *author* Papp Sándor

illusztrációk *illustrations* Vitányi Regina

A SZOT-ÜDÜLŐK FÜSTÖS NOSZTALGIÁJA, A GYÁRAKBÓL KIFUSIZOTT ANYAGOKBÓL TÁKOLT HÉTVÉGI HÁZAK, AZ ÚTTÖRŐTÁBOROK IDILLIRE FÉNYEZETT KALANDJAI, A ZIMMER FREI TÁBLÁK, VAGY A MODERN FESZTIVÁLOK SÁTRAINAK FÜLLEDT SZABADSÁGA. A BALATON GENERÁCIÓKAT KÖT ÖSSZE, ÉS VALÓSZÍNŰLEG NINCSELYAN EMBER AZ ORSZÁGBAN, AKINEK NE LENNE SZÉP – VAGY AZ IDŐ ÁLTAL MEGSZÉPÜLT – TÓPARTI EMLÉKE FÜGGETLENÜL ATTÓL, HOL ÉS HOGYAN HAJTotta ÁLOMRA A FEJÉT A NYARALÁS SORÁN.

THE SMOKY NOSTALGIA OF THE SOCIALIST TRADE UNION RESORTS, THE WEEKEND HOUSES MADE OF MATERIALS SALVAGED FROM FACTORIES, THE SEEMINGLY IDYLIC ADVENTURES OF THE PIONEER CAMPS, THE ZIMMER FREI SIGNS, OR THE STUFFY FREEDOM OF MODERN FESTIVAL TENTS. LAKE BALATON CONNECTS GENERATIONS, AND THERE IS PROBABLY NOT A SINGLE PERSON IN THE COUNTRY WHO DOESN'T HAVE A BEAUTIFUL MEMORY – OR ONE MADE BEAUTIFUL BY TIME – OF THE LAKE, REGARDLESS OF WHERE SLEEP FOUND THEM DURING THEIR VACATION.

Bár a Balaton a maga mintegy tizenötezer évvel ezelőtti keletkezésével földtörténeti újszülöttnek számít, érényeit, kellemes vidékét nem modern történelmünkben fedezték fel először. A római légiók Krisztus előtt 12-ben érkeztek meg a Dunántúl területére, és látták, hogy ez a föld jó, el is neveztek nyomban Pannóniának az Alpok lábától a Dunáig terjeszkedő provinciát. Hamar felismerték, hogy a Balaton környezete gazdasági lehe-

Although Lake Balaton, with its origins going back some fifteen thousand years, is considered a newborn in the history of the Earth, its virtues and pleasant countryside were not first discovered in our modern history. The Roman legions arrived in the territory of Transdanubia in 12 BC, and seeing that the land was good, they immediately named the province stretching from the foot of the Alps to the Danube Pannonia. They

tőségeket is hordoz magában, ezért a balatoni kolóniák lakóit kereskedőkből, hivatalnokokból, katonákból és veteránokból válogatták, akik a környék anyagi jólétét éppúgy biztosították, mint kulturális fejlettségét. Úthálózat, erődítmények, vízvezetékek- és fűtésrendszer, továbbá fürdők épültek, nem esoda, hogy a Krisztus utáni 4. században Pannóniát gazdag és boldog „országként” jellemezték a korabeli írók, utalva elsősorban a Lacus Pelso, vagyis a mai Balaton gazdag vidékére, amely a római polgárok kedvelt pihenőhelye volt. Állítólag Tiberius császár is több nyarat töltött itt teljes megelégedettségben, ahogy arról is szól a fáma, hogy Néro a tó vizébe fojtatta a nagynénjét. Ami viszont tény, hogy a római kor virágzó kulturális élete a Balaton környékére is elért, és mivel a derék római polgárok igen kedvelték a gyógy- és hőforrásokat, Keszthely térségében úgynevezett villa rusticákat, azaz városoktól független majorságokat emeltek, és ugyanígy tettek a hévízi kénes fürdő, illetve a füredi savanyúvíz felfedezése után is.

PANGÁS UTÁN ARANYKOR

A Római Birodalom bukása után, a kora középkorban elsősorban nem üdülőhelyként, sokkal inkább hadászati és stratégiai objektumként tekintettek a Balatonra, még hadiflotta is működött a vízen hosszú ideig. A török hódoltság utáni időkben az ország nem volt a legjobb állapotban, így a Balaton partján sem történt sok minden, a lassú talpra állás után, az 1800-as évek elején azonban újra megmozdulni látszott valami a tó körül. Keszthely, Badacsony és elsősorban Balatonfüred a 19. század első felében újra kedvelt kirándulóhelye lett a módosabb rétegeknek, de nem a tó miatt, a strandkultúra, a vízben lubickolás és parton heverés akkoriiban ugyanis nem volt divat. Keszthelyre például Festetics György mecénási tevékenysége nyomán kialakult kulturális közeg vonzotta a népeket, míg Balatonfüredre a gyógyhatású termálvíz miatt jártak előszeretettel, az úgynevezett füredi savanyúvíz köré egész gyógykomplexum – ma úgy mondanánk, wellnessközpont – létesült a tihanyi bencések tulajdonlásával. A tóban fürdésre legfeljebb a helyiek adták a fejüket, a látogatók, akik nem mellesleg gazdaságilag is megerősítették a környéket, ódzkodtak ettől a póriás időtöltéstől.

A fürdőkultúra, illetve az ahhoz kapcsolódó infrastruktúra fejlődésére egészen a kiegyezés körüli időkhöz kellett várni, ám az 1860-as években sorra nyitották meg kapuikat a nyugati mintára létrehozott fürdőtelepek. Fürdőházak és fővenyes strandok épültek, ami további tömegeket vonzott a tó köré. A megnövekedett igények kiszolgálására az őslakosok is bekapcsolódtak a vendéglátásba, számos parasztház tisztaszobája lett egykettőre kirándulók és nyaralók szálláshelye – tulajdonképpen a Zimmer Frei korszak köszöntött be a parti településeken, csak akkor még nem így hívták. Amíg a turizmus fejlődésének hajnalán csupán a helyiek szobáiban, illetve egy-két hotelben lehetett megszállni, a hatalmas érdeklődés nyomán az 1860-as évek végén egymás után épültek a pompás villák és szállodák a tóparton, ezek sok

soon realized that the environment of Lake Balaton also had economic potential, so the inhabitants of the Balaton colonies were selected from merchants, officials, soldiers, and veterans who ensured the financial well-being of the area as well as its cultural development. Road networks, fortifications, plumbing and heating systems, and bathhouses were built, no wonder that contemporary writings described Pannonia in 4th century AD as a rich and happy “country”, referring primarily to the rich region of Lacus Pelso, the present-day Lake Balaton, which was a popular vacation place for Roman citizens. Emperor Tiberius is said to have spent several summers here in complete bliss, as is the rumor that Nero had his aunt drowned in the lake. But it is a fact that the flourishing cultural life of the Roman era reached Lake Balaton too, and since the decent Roman citizens really liked medicinal and thermal springs, they built so-called villa rusticas, that is farmhouses independent from the cities, in the Keszthely area, and did the same after the discovery of the sulfur baths in Hévíz and the acidulous water of Füred.

STAGNATION FOLLOWED BY THE GOLDEN AGE

After the fall of the Roman Empire, in the early Middle Ages, Lake Balaton was not primarily seen as a holiday resort, but rather as a military and strategic object, and even a naval force operated on its waters for a long time. After the Turkish occupation, the country was not in the best state, so not much happened on the shores of Lake Balaton either. After a slow recovery, in the early 1800s, something seemed to move around the lake again. In the first half of the 19th century, Keszthely, Badacsony and especially Balatonfüred once again became a popular destination for the wealthier classes, but not because of the lake, as beach culture, swimming and lounging on the shore were not fashionable at the time. For example, the cultural milieu created by the patronage of György Festetics attracted people to Keszthely, while Balatonfüred was favored for its medicinal thermal waters, and a whole spa complex – today we would say a wellness center – was established around the so-called acidulous waters of Füred, owned by the Benedictine monks of Tihany. At most, only the locals were willing to swim in the lake, while the visitors, who incidentally also strengthened the area economically, were reluctant to spend their time in such a plebeian manner.

The development of bathing culture and the related infrastructure had to wait until around the time of the Austro-Hungarian Compromise, but in the 1860s, the western-style bathing establishments sprung up one after the other. Bathhouses and cozy sand-beaches were built, which attracted an even bigger crowd to the lake. In order to meet the increased demand, the natives also joined the hospitality business, and suddenly numerous farmhouses offered their best rooms as accommodation for both tourists and holidaymakers – in fact, this was

településen ma is meghatározzák a városképet. Füreden, Földváron és természetesen Keszthelyen nőttek ki először a földből a drága és komfortos épületek, például Jókai Mór villája is az elsők között volt.

A NÉPÜDÜLTETÉS KORSZAKA

A második világháború előtt az 1944-es szezonn volt az utolsó, ami az addig megszokott módon zajlott. A háború rettenetes pusztítást végzett a Balaton környékén is, a legtöbb fürdőtelepen az ötvenes évek közepéig elhúzódtak a helyreállítási munkálatok. Mindezt nehezítette, hogy az 1948-as, a magánfürdőhelyeket felszólító törvény pontot tett a korábbi, jellemzően civil önszerveződésre épülő korszak végére, az 50-es évek első hónapjaira valamennyi létesítmény, strand és park tanácsi vagy vállalati kézbe került. A lakóépületek államosítására valamivel később, 52-ben hoztak hasonló törvényt, de addigra a villák többsége már gazdát cserélt, illetve a háború után számos tulajdonos nem is tért vissza. A Balaton-part szinte összes villáját államosították, azokból lett a vállalati és szakszervezeti üdülők nagy része: kezdetét vette a Szakszervezetek Országos Tanácsa népüdültetési programja, beköszöntött a SZOT-korszak, aminek farvizén létrejöttek a KISZ (Kommunista Ifjúsági Szövetség) úttörőtáborai is.

ÜGYNÖKÖK FÜRDŐGATYÁBAN

A nyomasztó ötvenes évek után a 60-as évtizedben más szelők kezdtek fújdogálni, elsősorban nyugat felől. A mindinkább

when the Zimmer Frei era arrived in the lakeside settlements, only it was not called that yet. While tourism development was still in its early stages, it was only possible to stay in the rooms the locals provided or in one or two hotels, but the huge interest in the late 1860s led to the construction of magnificent lakeside villas and hotels one after another, which still dominate the cityscape in many towns. Füred, Földvár and, of course, Keszthely were among the first where these expensive and comfortable buildings grew out of the ground, such as famous novelist Mór Jókai's villa.

THE MASS HOLIDAY ERA

Before World War II, the 1944 season was the last in the usual way. The war also devastated the area of Lake Balaton, and restoration works weren't finished until the mid-1950s in most towns around the lake. All this was compounded by the fact that the 1948 law banning private bathing resorts put an end to the previous era, which had been typically based on civil self-organization, and by the first months of the 1950s all facilities, beaches and parks were in council or corporate hands. A similar law on the nationalization of residential buildings was passed a little later, in 1952, but by then most of the villas had already changed owners, and many of them had not returned after the war. Almost all the villas on the shores of Lake Balaton were nationalized, and the majority of them became corporate and trade union resorts: the National Council of Trade Unions (SZOT) began its mass holiday program, the so-called SZOT-

híguló szocialista berendezkedésben egyre fontosabbá vált a nyugati nyitás, a nemzetközi elszigetelődés fokozatos enyhítése. Márpedig ennek legnyilvánvalóbb eszközét a turizmusban látták meg a főelvtársak, ezért napirendre került a külföldi, első-sorban persze, Hegyeshalom felől érkező nyaralók idecsábítása. Köztudott, hogy az elkövetkező évtizedekben az NDK-ból és az NSZK-ból érkezett a legtöbb vendég a tó partjára, akik a kies tájon való nyugodt nyaralás mellett a vasfüggöny okozta kettészakítottságukat enyhítő találkozások miatt jöttek. És költöztek, a szerencsésebb felül nyugatnémet márkát, ezért a pártvezetés nem nagyon bolygatta a családok, barátok rövid időre történő újraegyesítését, de a Stasi ügynökei azért jelen voltak.

MIALATT AZ NDK POLGÁRAI GONDTALANUL NAPOZTAK VAGY LUBICKOLTAK NYUGATI HOZZÁTARTOZÓIKKAL, AZ ÁLLAMBIZTONSÁG ÜGYNÖKEI ÉBEREN FIGYELTÉK ÖKET. GYANAKVÁSUK NEM VOLT ALAPTALAN, HISZEN A BALATON REMEK DOBBANTÓ VOLT A NYUGATRA SZÓKÉSHEZ, AMIVEL SOKAN ÉLTEK IS AZOKBAN AZ IDŐKBEN.

A hetvenes évektől a Balatonhoz érkező nyaralók száma évről évre nőtt, jól megfértek egymás mellett az üzemi üdülők proletárjai, a nyugatias bárók és klubok exkluzív vendégei, a kem-

era had arrived, and with it came the establishment of the pioneer camps of the Young Communist League (KISZ).

AGENTS IN SWIMMING TRUNKS

After the depressing fifties, other winds began to blow in the '60s, mostly from the west. In the increasingly diluted socialist system, opening up to the West and gradually easing international isolation became increasingly important. And the comrades saw tourism as the most obvious means to achieve this, so attracting foreign holidaymakers, primarily from the west, was put on the agenda. It is well known that in the following decades, most of the visitors to the lake came from East and West Germany, who, in addition to a lovely holiday in the alluring countryside, came to enjoy reunions that would ease the separation the Iron Curtain caused. And they spent money, the luckier half of them West German marks, so the party leadership did not bother much with the short reunion of families and friends, but Stasi agents were still present. As GDR citizens were sunbathing or swimming with their Western relatives without a care, the agents of state security were watching them vigilantly. Their suspicions were not unfounded, as Lake Balaton was a great springboard to escape to the West, an opportunity many people used in those days.

From the seventies onwards, the number of holidaymakers coming to Lake Balaton increased every year, and the proletarians of the factory resorts could easily coexist with the exclusive

pingekben a Trabantok és Volkswagének, a parton a lángosos és az autentikusnak hazudott, kockás abroszos csárda a lehúzó muzsikussal. Akkor volt az áradat, hogy egyre nagyobb igény mutatkozott a magánzállásokra, a helyiek nagy öröme. Pártállami szinten engedélyezték a maszekolást, ami nemcsak az igazi Zimmer Frei korszakot hozta el, hanem a lángososok, zöldségesek, butikosok kiskirályá növekedését is. Mindenki igyekezett hasznot húzni a part menti szállodák esztrádműsorain szórakozó gazdag és a kempingekben lakókocsizó, szegényebb külföldieken éppúgy, mint a beutalóval érkező magyar családokon. Többnyire látványos sikerrel. Nem csoda, hogy a 80-as évekre a Balaton mentén kimagaslóan jobb volt az életszínvonal, mint az ország más részein, beleértve a fővárost is.

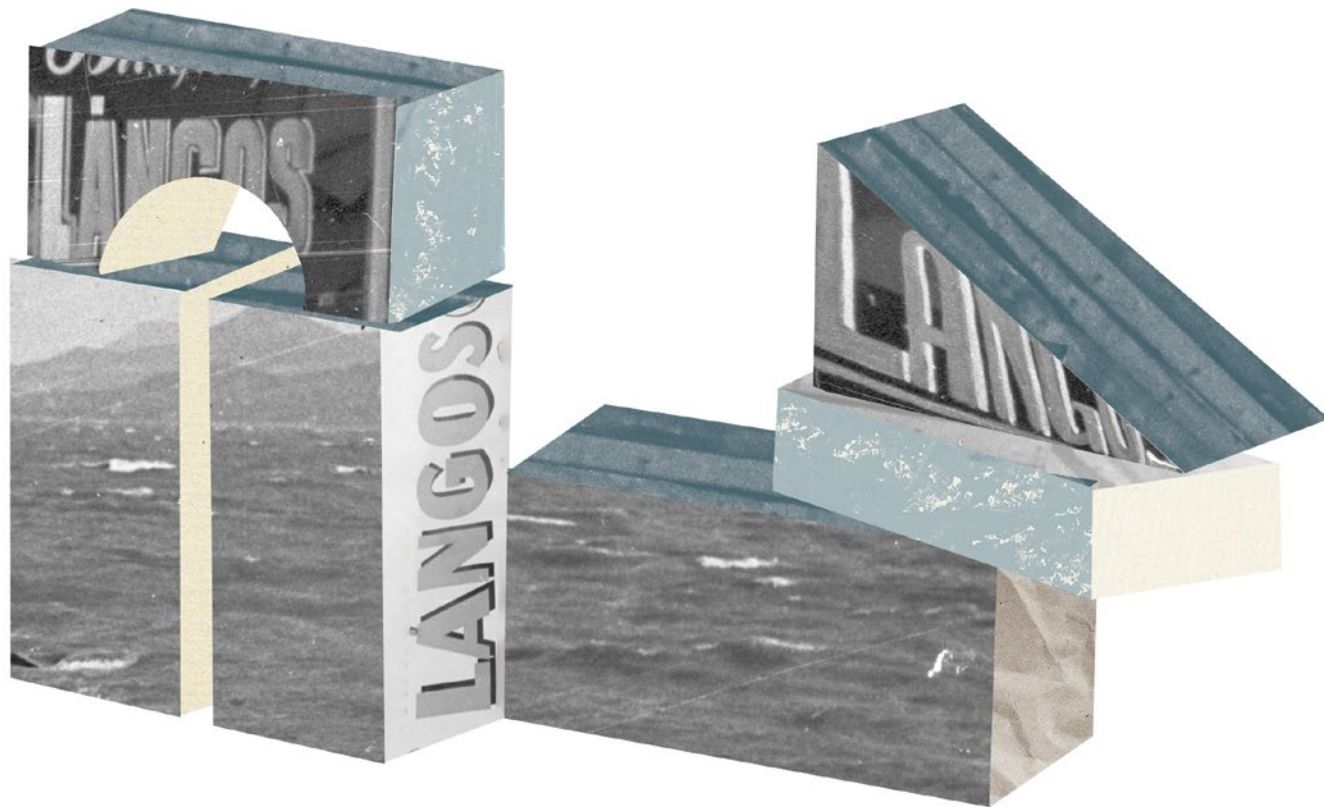
AZ EGYENLŐBBEK PARTJA

„Ha nyaralás van, akkor nyaralás van, elvtársak!” Talán könnyű kitalálni, kinek a száját hagyta el ez a mondat, ám a krumplileves és parizer kedvelője nyilván nem olyan körülmények között nyaralt a balatoni, védett objektumában, mint a dolgozó nép a szocreál szakszervezeti üdülőkben. Noha leginkább Kádár János nevével forrtak össze a balatonaligai pártüdüllő őrzött falai közül kikerülő pletykák és mendemondák, igazából már a 40-es évektől a pártelit kedvence volt a hely, amely mindössze egyórányi autótútra fekszik Budapesttől. Aligának azonban ennél érdekesebb története van, ami úgy kezdődött, hogy Rákosi Mátyás beleszeretett a Balatonba. Történt, hogy bizonyos Vas Zoltánné Vadas Sári, az Országos Tervhivatal igazgatójának neje rendszeres vendége volt az orvosszakszervezet balatoni üdülőjének a negyvenes években. Olyannyira kedvelte Aliga környékét, hogy rábírta férjét, béreljenek egy villát, és hívják el vendégségbe Vas Zoltán politikustársait is egy kiadós bulizásra. Köztük volt Rákosi is, aki 1948-ban tette tiszteletét Vasék aligai villájában, és olyannyira sikerült a löszfalas táj hatása alá kerülnie, hogy amint meglehet, a párt nevében kisajátította az akkoriban még önálló közigazgatási területnek számító Balatonaligát. A helyieket rögvést áttelepítették, majd a kommunista párt vezetése egyenként utazott le a friss szerzeménybe, és mindnyájan kiválaszthattak maguknak egy-egy tóparti villát. Ezek a pompás épületek ma már nincsenek meg, de mindenki megnyugodhat, Rákosi mellett Gerő Ernőnek, Szakasits Árpádnak, Rajk Lászlónak és Kádár Jánosnak is impozáns épület jutott. A többi környékbeli villát ledózerolták, és kezdetét vette a pártüdüllő kockáinak felépítése. Később Kádár János állítólag úgy is felesleges túlzásnak ítélte modern bungalóját, hogy az nem volt sokkal jobban berendezve, mint egy átlagos panellakás, igazi luxust csak a Kádárné miatt beszerelt légkondicionáló és az ország első színes tévéje jelentett. Kádár rendszeresen tévézgetett Aczél Györggyel, ám ha mozizni támadt kedve, nem várta privát vetítőterem, átjárt Aliga II. mozijába. Ehhez köthető a legenda, miszerint egy alkalommal a gépész összekeverte a tekerceket a jelenlétében, és a bekészített matiné helyett egy pornófilm kockái kezdtek peregni. Balatonaliga keleti szegletében épült fel az elnöki villa

guests of the westernized bars and clubs, the Trabants with the Volkswagens in the campsites, and on the shore the lángos sellers and the seemingly authentic inns and their checkered cloths with the shifty musicians. The flood was so great that, to the great delight of the locals, the demand for private accommodation began to grow. The one-party state legalized private entrepreneurship, which brought about not only the real Zimmer Frei era, but also the growth of lángos sellers, greengrocers, and boutique owners into petty kings. Everyone tried to profit from the richer foreigners having fun at the revues of the waterfront hotels and the poorer foreigners parking their RVs in the campsites, as well as the Hungarian families arriving with a holiday pass. Mostly with spectacular success. It is no wonder that by the 1980s, living standards along Lake Balaton were remarkably higher than in other parts of the country, including the capital.

THE SHORE OF THE MORE EQUAL

“If it’s vacation, it’s vacation, comrades!” It may be easy to guess who uttered these words, but this lover of potato soup and lunch meat obviously did not vacation under the same conditions in his protected object at Lake Balaton as the working people in the socialist-realist trade union resorts. Although the rumors and hearsays that leaked from behind the guarded walls of the party resort in Balatonaliga are mostly associated with the name of János Kádár, the place had been a favorite of the party elite since the 1940s, and it is only an hour’s drive from Budapest. However, Aliga has a more interesting story, which started when Mátyás Rákosi fell in love with Lake Balaton. It happened that Mrs Zoltán Vas, née Sári Vadas, the wife of the director of the National Planning Office, was a regular guest of the medical trade union’s resort at Lake Balaton in the 1940s. She liked Aliga and its surroundings so much that she persuaded her husband to rent a villa and invite Zoltán Vas’s political partners to a hearty party. Among them was Rákosi, who paid a visit to the villa of the Vas family in Aliga in 1948. He managed to get so enthralled by the landscape with its loess walls that on behalf of the party, he expropriated Balatonaliga, which was still an independent administrative territory at the time, as soon as he could. The locals were immediately relocated, and then the leadership of the Communist Party traveled to the newly acquired place one by one, and they could each choose a lakeside villa for themselves. These magnificent buildings no longer exist, but you can rest assured that in addition to Rákosi, Ernő Gerő, Árpád Szakasits, László Rajk and János Kádár all received an impressive building. The other villas in the area were demolished and the construction of the cubes of the party resort began. Later, János Kádár allegedly considered his modern bungalow to be an unnecessary extravagance, even though it was not much better furnished than an average socialist prefab apartment, and the only real luxuries were the air conditioning, installed for Mrs Kádár, and the country’s first color TV

is, ahol a szocializmus évtizedei alatt megfordult Hruscov, Brezsnyev, Gagarin, Honecker és Fidel Castro is. Mondani sem kell, mindnyájan primán érezték magukat, fejedelmi kényelmet és kiszolgálást kaptak a népek barátságának jegyében.

A MÚLT FOGSÁGÁBAN

Az idő sok mindent megszépít, és talán a SZOT-korszak megsárgult emlékei ébresztenek szívmengető nosztalgiát kortárs közösségünk kollektív emlékezetében, holott a Balaton a rendszerváltás óta is sokat változott, úgy tartotta meg és talán növelte vonzerejét, hogy azért számos levakarhatatlan gesztust és hozzávalót megtartott a pártállami időkből. A 90-es évektől az elszabadult vadkapitalizmus jeles haremezejévé vált a tó környezete, az egy szezont meggazdagodni vágyó, önjelölt vállalkozóké lett a terep, és ebből a helyzetből csak az ezredforduló után tudott kikeveredni az ország édenkertje. A berlini fal leomlása után a németek érthető okokból elmaradtak, a tengerpartok újra elérhetővé váltak, a rendszerváltás egyik nagy áldozata ezért éppen a Balaton volt.

Az évtized első három évében a vendégéjszakák száma a felére esett vissza, a vendéglátóhelyek forgalma pedig mintegy negyven százalékkal csökkent. A bódító szabadság varázsa azonban lecsengett a kétezres évekre, és mivel a kicsit kopott, kicsit maradi, ám még mindig igen kellemes Balaton-part ár-érték arányban kezdte újra megelőzni az Adriát, alábbhagyott a külföldre utazási láz, és egyre több honfitársunk töltötte ismét szabadságát a jól ismert helyszíneken.

A KÜLHONI TURISTÁK UGYAN TOVÁBBRA IS ELMARADTAK, ÁM A LEGKÜLÖNBÖZŐBB FESZTIVÁLOKNAK, A GASZTRONÓMIAI RENDEZVÉNYEKNEK ÉS NEM UTOLSÓSORBAN A FELVIDÉK LÉLEGZETELÁLLÍTÓ TÁJAINAK ÉS JÓ BORAINAK KÖSZÖNHETŐEN A BALATON MÁR NEM CIKI, HANEM MENŐ, VALAMENNYI KOROSZTÁLY SZÁMÁRA.

Történelme, de főként turizmusa mintegy kétszáz évében a Balaton volt előkelő, nagypolgári fürdőhely, dohányfüstös proletárüdültető, külföldieknek olcsó varieté és megannyi más, de valamennyi minőségében állta a sarat és megbízhatóan szolgálta a különféle igényeket. Manapság mintha gazdag múltja minden szegletéből maradt volna egy kicsi benne, egészen eklektikus, ám nagyon szerethető egészét képezve, mintegy kokárdaként feszítve kollektív nemzeti öntudatunk élére vasalt hajtókáján. Balatoni életérzés volt, van és lesz; nap mint nap láthatjuk, hogy sok kiváltságos lát benne fantáziát éppen regnáló rendszerünkben is. ●

set. Kádár regularly watched TV with György Aczél, but if he wanted to go to the movies, he did not have a private screening room, he went to the Aliga II film theater. Linked to this is the legend that once a projectionist mixed up the reels in his presence, and instead of the prepared matinee, a porn movie began to roll. The presidential villa was also built in the eastern corner of Balatonaliga, where Khrushchev, Brezhnev, Gagarin, Honecker and Fidel Castro also spent some time during the decades of socialism. Needless to say, they all had an excellent time, they were treated like kings in the spirit of friendship among nations.

TRAPPED IN THE PAST

Time makes many things more beautiful, and perhaps the yellowed memories of the SZOT era evoke heartwarming nostalgia in the collective memory of our contemporary community. Even though Lake Balaton has changed a lot since the regime change too, it has retained and perhaps increased its attractiveness by also retaining many indestructible customs and ingredients from the time of the one-party state. From the 1990s, the lake and its surroundings became a prominent battleground for the uncontrollable buccaneer capitalism, with self-proclaimed entrepreneurs wanting to get rich in a season taking charge, and the country's Garden of Eden only managed to come out of this situation after the turn of the millennium. After the fall of the Berlin Wall, the Germans came less and less for understandable reasons, the seas became accessible again, so one of the great victims of the regime change was Lake Balaton. In the first three years of the decade, the number of overnight stays decreased by fifty percent, and the turnover of restaurants fell by about forty percent. However, the charm of intoxicating freedom had worn off by the 2000s, and as the slightly worn out, slightly old-fashioned but still quite lovely Balaton shore started to overtake the Adriatic in terms of value for money, the desire to travel abroad subsided, and once again more and more of our compatriots spent their holidays in these well-known places. Although foreign tourists were still lacking, but thanks to the various festivals, gastronomic events and, last but not least, the breathtaking landscapes and fine wines of the uplands, Lake Balaton is no longer uncool but a hip destination for all generations.

During its history, but mainly in the two hundred years of tourism, Lake Balaton has been an upscale, bourgeois bathing place, a tobacco smoke-filled proletarian resort, a cheap variety show for foreigners and much more, but in all of its forms it has stood its ground and reliably served the various needs. Today it seems as if a small part remained from all aspects of its rich past, forming a truly eclectic but very lovable whole, stretched as a cockade on the pristine lapel of our collective national consciousness. There was, is and will always be a Balaton feeling; we can see day by day that many privileged people see great possibilities in it in our current regime as well. ●

BARNES

INTERNATIONAL REALTY

BARNES HUNGARY
17, ANDRÁSSY AVENUE | 1061 BUDAPEST
+36 1 610 7842 | BUDAPEST@BARNES-INTERNATIONAL.COM
WWW.BARNES-HUNGARY.COM

Massimo Dutti

LAKE BALATON IS THE MOST BEAUTIFUL

WHEN GREEN

A Balaton zölden a legszebb

szervő author **Nagy Réka**

illusztrációk *illustrations* **Sipos Fanni**

MINDENKINEK VAN EGY KÉPE A HOL KÉKBEN, HOL ZÖLDBEN JÁTSZÓ CSILLÁMLÓ VÍZTÜKÖRRŐL. MI, MAGYAROK, SZERETJÜK TENGERNEK HÍVNI, PEDIG ATTÓL MINDEN TEKINTETBEN IGEN TÁVOL ÁLL: A BALATON GEOLÓGIAILAG EGY TEKTONIKUS EREDETŰ, SEKÉLY VIZŰ TÓ. ÉS MINT OLYAN, ŐT IS JOBBAN ÉRINTI A KLÍMAVÁLTOZÁS, MINT AHOGYAN AZT SOKAN GONDOLNÁNK.

EVERYBODY HAS A PICTURE OF THE SHIMMERING WATER MIRROR, SOMETIMES BLUE, SOMETIMES GREEN. WE HUNGARIANS LIKE TO CALL IT A SEA, BUT IT'S FAR FROM IT IN EVERY RESPECT: GEOLOGICALLY, LAKE BALATON IS A SHALLOW LAKE OF TECTONIC ORIGIN. AND AS SUCH, IT IS MORE AFFECTED BY CLIMATE CHANGE THAN MANY WOULD THINK.

A Balaton helyzete összetett, hiszen többféle gazdasági szereplő és társadalmi csoport érdekei találkoznak egy helyen: a tó vízének minősége és vízszintje nem kizárólag a fürdőzők miatt fontos, össze kell egyeztetni a turisztikai és természetvédelmi szempontokat. De vajon milyen változásokat okozhat a Balaton esetében a klímaváltozás? Milyen tendenciák várhatóak, és hogyan lehetne a legjobban hozzájárulni ahhoz, hogy minél tovább, minél egészségesebb maradjon a tó ökoszisztémája?

The situation of Lake Balaton is complex, as the interests of various economic actors and social groups meet in one place: the quality and water level of the lake is not only important for bathers, but also for tourism and nature conservation. But what changes could climate change bring to Lake Balaton? What trends can we expect, and how can we best contribute to keeping the lake's ecosystem as healthy as possible for as long as possible?

SEGÍTSÉG, FOSZFÁT A VÍZBEN!

Fürdőző nagymamáink talán még emlékezhetnek arra, hogy a Balaton vizének minősége a hetvenes évek végén kezdett látványos romlásnak indulni: a lebegő, mikroszkopikus algák elszaporodtak – ezt nevezzük eutrofizációnak –, ami miatt nem volt sem kellemes, sem kívánatos a fürdés benne. És bár az csak később csúcsosodott, a folyamat már korábban kezdődött: a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság jelentései szerint a Balaton vízminősége az 50-es évektől kezdődően kezdett el romlani az emberi tevékenység okozta tápanyagterhelés növekedésének következtében. A tóba jutó növényi tápanyagok, elsősorban a foszfát mennyiségének emelkedésével párhuzamosan pedig a vízben élő növények mennyisége is elkezdett növekedni. A vízminőség javításának érdekében ezután több fontos lépés is történt. Megépült a Kis-Balaton tározó, a tisztított szennyvizet foszfortalanították, de fontos elem volt a mezőgazdasági műtrágya felhasználásának csökkentése is. A felsorolt intézkedéseknek meg is lett az eredménye, a vízminőség a kilencvenes évek második felétől javult, ennek köszönhetően pedig újból jelentősen megemelkedett a turistaforgalom a tó körül. A csodásan tiszta vizet – mert a Balaton vize tiszta, szeles, viharos időben csak a sötét iszapot felkavaró hullámok miatt lesz zavaros színű a víz, ami nem egyenlő a kosszal – viszonylag sokáig élvezhették a nyaralók, 2019-ben azonban újabb jelenség zavarta meg a fürdőzést, amikor nagyon erős algavirágzás jelentkezett a tó területén. Bár ennek okát még kutatják, de feltételezhető, hogy a csapadékszegény időjárás és a hosszan tartó, magas hőmérséklet is szerepet játszott az algák nagyfokú elszaporodásában.

VÉDD A TAVAT, NE PISILD TELE!

A legtöbb foszfát emberi tevékenységek következtében kerül a természetes vizekbe. A legnagyobb forrásnak a kommunális szennyvizek tekinthetők, ezekben egyszerre található felmosóvíz, mosóvíz, fürdővíz, ételmaradék, széklet, vizelet stb. Ha nitrát és foszfát kerül a vízbe, a túl sok tápanyag miatt a vízben a növények elszaporodnak, a víz „túltermővé” válik, de ennek a folyamatnak további következményei is vannak: a növények a természetes életciklusuk végén a tó aljára ülep-szenek és rothadni kezdenek. A rothadó iszap – ami a vízben lévő oxigént fogyasztja – feltölti a tavat, és az adott terület el-mocsarasodik. Ez a tavak öregedésének természetes menete, ami ugyanakkor az emberi tevékenységek hatására napjainkra elképesztő módon felgyorsult, és van egy további negatív hatása is: csökken a biológiai sokféleség, a vízvirágzást okozó kék algák anyagcseretermékei halpusztulást és egyéb állatok mérgezését okozhatják. Sokan persze tanácstalanok, amikor a környezetvédelemmel kapcsolatban az a kérdés merül fel: de hát mit tehet az egyén? A Balaton esetében az első lépés megtétele könnyebb, mint gondolnánk: a turistaforgalom mértékéből adódó terhelések közé tartozik az is, hogy a tóba

HELP, PHOSPHATE IN THE WATER!

Our bathing grandmothers may still remember that the water quality of Lake Balaton started to deteriorate spectacularly in the late 1970s: floating microscopic algae proliferated – the process is called eutrophication –, making bathing in the lake neither pleasant nor desirable. And although it only culminated later, the process started earlier. According to reports from the Central Transdanubian Environmental and Water Management Directorate, the water quality of Lake Balaton began to deteriorate from the 1950s onwards, due to an increase in nutrient loads from human activity. As the amount of plant nutrients, mainly phosphate, entering the lake increased, the amount of aquatic plants also started to increase. Several important steps were then taken to improve water quality. The Kis-Balaton reservoir was constructed, treated wastewater was dephosphorized, but reducing the use of agricultural fertilizer was also an essential element. These measures have had a positive effect, with water quality improving from the second half of the 1990s and tourist activity increasing significantly again around the lake. The wonderfully clear water – because the water of Lake Balaton is clear, and in windy, stormy weather, the only reason the water becomes cloudy is because the waves are stirring up the dark mud, which is not the same as dirt – was enjoyed by holidaymakers for a relatively long time. Still, in 2019 another phenomenon disrupted bathing when a robust algae bloom appeared in the lake area. Although the cause is still being investigated, it is suspected that low rainfall and prolonged high temperatures have played a role in the high algal growth.

PROTECT THE LAKE, DON'T PEE ALL OVER IT!

Most phosphate is released into natural waters by human activities. The most significant source is municipal wastewater, which contains mop water, washing water, bathing water, food waste, feces, urine, etc. When nitrates and phosphates are added to the water, the excess nutrients cause plants to overgrow. The water becomes “overproductive,” but this process has further consequences: the plants settle to the bottom of the lake at the end of their natural life cycle and start to rot. The decaying silt, which consumes the oxygen in the water, fills up the lake and the area begins to swamp. This is a natural process of ageing of the lake, but it has been accelerated to an astonishing rate by human activities, and it has a further negative effect: biodiversity is reduced, and the metabolites of blue algae that cause aquatic blooms can cause fish die-offs and poison other animals. Of course, many people are at a loss when it comes to the question of environmental protection: what can individuals do? In the case of Lake Balaton, taking the first step is easier than you might think: the pressures from the level of tourist traffic include the fact that urine entering the lake increases the phosphorus load in the water. And while this is not the most significant source of phosphorus entering the water, it is a no-

kerülő vizelet növeli a víz foszforterhelését. És bár nem ez a legjelentősebb forrása a vízbe kerülő foszfornak, ekkora terhelés már érzékelhető. Így hát az első, mindenki által megtehető ökológikus lépés, ha a part menti mosdókat használjuk a Balatonba pisilés helyett. De úgy is támogathatjuk élővizeink ökoszisztémájának egészségét, ha elkezdünk a háztartásunkban használt tisztítószerke összetételére odafigyelni. Sok terméket kiválthatunk a legegyszerűbb szerekkel is (ecet, szódbi-karbóna), illetve már elég sok olyan termék kapható, amelyek figyelembe veszik a különböző összetevők élővizekre gyakorolt hatását.

A NÁDAS SŰRŰN JÓ

A Balatonnál a nádasok világa a tó ökoszisztémájában egészen kiemelt szerepet tölt be, egyfajta hidat képez a szárazföldi és a vízi élet között, és jelentős szerepük van a parti öv természetközeli állapotának fenntartásában. Élőviláguk lenyűgözően sokszínű, számtalan fajnak jelentenek biztonságos helyet a szaporodásra, menedéket a ragadozók elől, táplálékban gazdag élőhelyet, emellett víztisztító szerepük elengedhetetlen ahhoz, hogy a faji sokszínűség, azaz a biodiverzitás fenn tudjon maradni. A Balatoni Limnológiai Kutatóintézet nem győzi hangsúlyozni, hogy a nádasok természetes módon pusztulnak,

ticeable load. Thus, the first ecological step that everyone can take is to use the toilets along the shore instead of peeing in Lake Balaton. But we can also support the health of our living water ecosystems by starting to pay attention to the composition of the cleaning products we use in our households. Many products can be replaced with the simplest of agents (vinegar, baking soda), and there are quite a few products available today that consider the impact of different ingredients on living water.

THE REEDS ARE GOOD IF DENSE

At Lake Balaton, the reedbeds play a vital role in the lake's ecosystem, forming a bridge between terrestrial and aquatic life and playing a significant role in maintaining the natural state of the shoreline. Their wildlife is fascinatingly diverse, providing safe breeding grounds, shelter from predators and food-rich habitat for countless species, and their role in water purification is essential to maintain biodiversity. The Limnological Research Institute of Lake Balaton stresses that reedbeds are naturally dying, which is their normal life cycle. Still, in this case, too, human activity is accelerating the process. If reedbeds are not left to their natural rate of decay but are cut down for aesthetic reasons, this will harm them and the biotic communities they contain, in other words, the bigger picture. When reedbeds are disturbed, not only

ez a normális életciklusuk, ugyanakkor ebben az esetben is elmondható, hogy az emberi tevékenység nagymértékben gyorsítja a folyamatot. Ha nem hagyják meg a nádasok természetes pusztulási ritmusát, hanem esztétikai okokból kivágják őket, az rossz hatással van rájuk és a bennük található életközösségekre, vagyis a nagy egészre.

AMIKOR A NÁDAST BOLYGATJÁK, AKKOR NEM PUSZTÁN MAGÁT A NÖVÉNYT VÁGJÁK KI, HANEM AZ OTT ÉLŐ ÉLETKÖZÖSSÉGEK FENNMARADÁSÁT IS VESZÉLYEZTETIK, VAGYIS A NÁDASOK IRTÁSÁVAL A TELJES BALATONI ÖKOSZISZTÉMA VESZÉLYBE KERÜLHET ÉS ÖSSZE IS OMOLHAT.

MENTŐÖV A MADARAKNAK

Ahogy a Balaton-felvidéki Nemzeti Park oldalán olvashatjuk: a Kis-Balaton egyike a legelsőként „Ramsari-területé” nyilvánított hazai vizes élőhelyeknek, de a Balaton is a Ramsari Egyezmény védelmét élvez a téli időszakban. Ez az otlatom, amely a természetvédelmi államközi megállapodások legrégebbike, és amelyet a vizes élőhelyek átalakításának, pusztulásának felgyorsuló üteme eredményezett, nem véletlen, hiszen a tó mintegy kétszáz madárfajnak jelent költő- és táplálkozóhelyet, továbbá a vonulási időszakban és télen pihenőhelyet is biztosít több madárnak (tőkés réce, barátréce, kerceréce, szárcsa stb.)

VETÉLYTÁRSÁK A HALAKNAK

A tó élővilágát veszélyeztető, szintén komoly probléma az idegenhonos, invazív fajok egyre erősebb térhódítása. Ezeknek azokat a természetes elterjedési területükön kívül előforduló, ott megtelepedni képes és térhódításukkal a természetes életközösségeket veszélyeztető fajokat nevezzük, amelyek minden esetben emberi közvetítéssel jutnak el természetes elterjedési területeiken kívülre. A Balatonban a ma megtalálható halak közel fele már idegenhonos, ezek közül a leggyakoribbak az ezüstkárász, a kínai razbora és a naphal. A jelentős emberi beavatkozás a tó halállományában a 20. század elején kezdődött. A nem őshonos busák telepítése halászati érdek volt, és bár látható, hogy a jelenlétük a teljes balatoni ökoszisztémát nézve káros, egyelőre nem tudják megfelelő szintre szorítani a számukat, mert akár véletlen gátszakadás következtében is könnyen kerülhetnek a halastavakból a Balatonba. A fekete szájú géb például valószínűsíthetően tapadókorongja segítségével került hozzánk, sok halfaj pedig úgy kerül a Balaton vizébe és telepedik meg ott, hogy akvaristák engedik őket el.

the plant itself is cut down, but the survival of the biotic communities living there is also threatened, i.e., by cutting down the reedbeds and reducing their area, the entire ecosystem of Lake Balaton could be threatened and could even collapse.

A LIFELINE FOR BIRDS

As the website of the Balaton Highlands National Park reads: “Kis-Balaton is one of the first domestic wetlands to be declared a ‘Ramsar site,’ but the Ramsar Convention also protects Lake Balaton during the winter period. This protection, which is the oldest of the intergovernmental agreements on nature conservation and which has resulted from the accelerating pace of wetland conversion and degradation, is not accidental, as the lake is a breeding and feeding ground for around 200 species of birds and a resting place for several birds (mallards, pochards, goldeneyes, coots, etc.) during the migration season and in winter.

RIVALRY FOR THE FISH

Another serious problem threatening the lake's wildlife is the increasing spread of invasive alien species. These are species that occur outside their natural distributional range, are able to colonize and threaten natural communities through their expansion and are in all cases introduced outside their natural range by human mediation. Almost half of the fish found in Lake Balaton today are alien species, the most common of which are the silver Prussian carp, the stone moroko, and the sunfish. Significant human intervention in the lake's fish population began in the early 20th century. The introduction of non-native bighead carps was of fishing interest. Although their presence is clearly detrimental to the overall ecosystem of Lake Balaton, they cannot be controlled yet to a sufficient level, as they can easily be released from fish ponds into Lake Balaton,

MENNYI AZ IDŐ – HÁT MÉG A SZÚNYOG!

Aki nyaralt már vízparton, pontosan tudja, hogy a szúnyogok mennyire idegesítőek, ám bizonyos dolgokkal kapcsolatban érdemes kicsit szemléletet váltani. Ami nekünk, embereknek zizegő bosszúság, az más élőlény tápláléka, a tápláléklánc része, másrészt a szúnyogok fertőző betegségek, új vírusok terjesztői is lehetnek – tehát a helyzet ebben az esetben is összetett. A jelenleg általánosan alkalmazott, sokszor áldásnak gondolt vegyi irtás viszont rendkívül drasztikus hatással van az ökoszisztémára, nem csupán a szúnyogok, hanem egyéb rovarok, gerincesek pusztulását is okozza, hiszen a mérge bekerül a táplálékláncba, súlyos károkat okozva ezzel. A megoldási lehetőség itt is az egyensúly megteremtésében keresendő: az intenzív, kémiai irtás helyett előnyösebb lenne egy átgondoltabb biológiai irtást alkalmazni, mint Németországban, ahol a hetvenes évek óta használják az élővilág szempontjából jóval kíméletesebb és célzottabbnak mondható biológiai gyérítést, amely során egy baktériummal fertőzik meg a szúnyoglárvékat, és a baktériumok által termelt toxinok pusztítják el magukat a rovarokat.

ÉLNI ÉS ÉLNI HAGYNI

A klímaváltozás hatásai tehát a Balaton esetében is egyre inkább érzékelhetőek. A fajkészlet részben lecserelődik, a mandula és a sárgabarack számára egyre kedvezőtlenebbek lesznek a körülmények, míg a fügének és kabócának kedvezni fognak. Újfajta szúnyogok jelennek meg, amelyek trópusi/szubtrópusi betegségeket terjesztenek. A magas vízszint és a melegedés kombinációjának hatására gyakoribbá válhatnak bizonyos algák virágzásai. Változás tehát van, ha akarjuk észlelni, ha nem. De ha még sokáig szeretnénk élvezni a Balcsi adta örömeket, akkor komplex intézkedésekre és egyben szemléletváltásra is szükség lenne. A parti zóna területeinek óvása, visszavádítása, a nádasok védelme, a természetes vízszintingadozás lehetővé tétele mind-mind hozzájárulnának a tó egészségéhez. Sokan úgy gondolnak a természetre, mint szolgáltatások tárházára. A Balaton szolgáltatja a kikapcsolódáshoz szükséges sima víztükröt, a környező táj a csodás látványt, amitől kisimulnak az idegeink. És bár a part mentén minden másért fizetünk, ezeket a csodás természeti adottságokat magától értetődőnek vesszük. Pedig ahhoz, hogy a lehető legtovább megőrizhessük ezt a csodás természeti tájat, fontos lenne, hogy több terület ne vegyünk el ettől a gyönyörű, sokunk szívében fontos helyet bérlő tájegységtől. Párhuzamosra nyírt sövények, egységes betonházak és épített kikötők helyett a legjobbat akkor tennénk a Balatonnal és környékével, ha minél inkább hagynánk, hogy visszavegye saját, természetes terét és ritmusát, és az új trend ismét a vadregényes, buja, lenyűgöző sokféleség lenne. ●

even by accidental dam bursts. The round goby, for example, is likely to have arrived by using its suction cup, and many fish species enter and settle in the waters of Lake Balaton by being released by aquarists.

WHAT A LOT OF MOSQUITOES!

Anyone who's been on holiday by the water knows how annoying mosquitoes can be, but there are certain things you need to change your perspective on. What we humans see as a buzzing nuisance is food for other creatures, part of the food chain, but mosquitoes can also be carriers of infectious diseases and new viruses, so it's a complex situation. However, chemical control, which is now commonly used and often thought to be a blessing, has a highly drastic effect on the ecosystem, killing not only mosquitoes but other insects and vertebrates as well, as the poison enters the food chain, causing severe damage. Again, the solution here is to strike a balance: instead of intensive chemical control, it would be preferable to use a more sophisticated biological control method, as in Germany, where biological control, which is much gentler and more targeted for wildlife, has been used since the 1970s, in which mosquito larvae are infected with a bacterium and the toxins produced by the bacteria destroy the insects themselves.

LIVE AND LET LIVE

Therefore, the effects of climate change are also increasingly being felt in Lake Balaton. The species pool will be partially replaced, with conditions becoming less favorable for almonds and apricots, while figs and cicadas will benefit. New species of mosquitoes will appear, spreading tropical/subtropical diseases. The combination of high water levels and warming may lead to more frequent blooms of certain algae. So, there is change, whether we want to notice it or not. But if we want to enjoy the pleasures of Lake Balaton for much longer, complex measures and a change of attitude are needed. Protecting and reforesting the lakefront areas, protecting reedbeds and allowing natural water level fluctuations would all contribute to the lake's health. Many people think of nature as a store of services. Lake Balaton provides the smooth waters needed for relaxation, the surrounding landscape provides the beautiful scenery that soothes the nerves. And although we pay for everything else along the shore, we take these outstanding natural features for granted. But to preserve this magnificent natural landscape for as long as possible, it's important not to take any more space away from this beautiful landscape that occupies an important place in the hearts of many of us. Instead of parallel hedgerows, uniform concrete houses, and built-up harbors, the best thing we could do for Lake Balaton and its surroundings would be to allow it to reclaim its own natural space and rhythm as much as possible, and the new trend would be to return to a wild, lush, fascinating diversity. ●

ZARA HOME

ART PANORAMA

CONTEMPORARY ART & LAKE BALATON

A kortárs művészet és a Balcsi

szerező author **Chilembu Krisztina**

MÍÓTA FELFEDEZTÉK MAGUKNAK A FESTŐK ÉS A KÖLTŐK, A BALATON KIFOGYHATATLAN IHLETFORRÁS, AZ INSPÍRÁCIÓ ÉS A FELTÖLTŐDÉS, AZ ELVONULÁS HELYSZÍNE. A BALATON-FELVIDÉK MINDIG IS EGYÜTT LÉLEGZETT A KORTÁRS MŰVÉSZETTEL, ÉS MA SINGS EZ MÁSKÉPP: A KIS FALVAK ALKOTÓTÁBOROKNAK BIZTOSÍTANAK HELYSZÍNT, APRÓ PAJTÁK, VENDÉGLÁTÓHELYEK ADNAK HELYET ÁLLANDÓ ÉS POP UP TÁRLATOKNAK, ÉS MINDEN FESZTIVÁLON TALÁLUNK KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZETI PROGRAMOT. AZ UTÓBBI ÉVEKBEN A KORTÁRS MÉG KÖZELEBB KERÜLT A BALATONHOZ, A MÚZEUMOK MODERN MŰVÉSZETI TÁRLATAI ÉS AZ EGYRE SZAPORODÓ GALÉRIÁK NÍVÓS, IZGALMAS ALKOTÁSOKKAL, VILÁGHÍRŰ GYŰJTEMÉNYEKKEK VÁRNAK.

EVER SINCE PAINTERS AND POETS DISCOVERED IT, LAKE BALATON HAS BEEN AN INEXHAUSTIBLE SOURCE OF INSPIRATION, A PLACE OF RECHARGING AND RETREAT. THE BALATON UPLANDS HAVE ALWAYS BREATHED IN SYNC WITH CONTEMPORARY ART, AND THIS IS NO DIFFERENT TODAY: SMALL VILLAGES HOST CREATIVE CAMPS, SMALL BARNS AND RESTAURANTS HOST PERMANENT AND POP-UP EXHIBITIONS, AND YOU CAN FIND A CONTEMPORARY ART PROGRAM AT EVERY FESTIVAL. IN RECENT YEARS, CONTEMPORARY ART HAS MOVED EVEN CLOSER TO LAKE BALATON, WITH MODERN ART EXHIBITIONS IN MUSEUMS AND A GROWING NUMBER OF GALLERIES OFFERING HIGH-QUALITY, EXCITING WORKS AND WORLD-FAMOUS COLLECTIONS.

Köveskál, a Káli-medence szívében található település leginkább arról híres, hogy egymástól rövid sétára egy sor minőségi éttermet találunk. A „gasztrofalu” ma már a „kortárs falu” jelzöt is kiérdemelné, a főutcáján ugyanis három olyan helyszín is van, ahol modern művészeti alkotásokkal találkozhatunk. Az egyik a központban található Mi a Kő, Trombitás

Located in the heart of the Káli Basin, the village of Köveskál is best known for its range of quality restaurants within walking distance of each other. The “gastro-village” would now also deserve to be called the “contemporary village”, as there are three venues on its main street where we can find modern works of art. One is Mi a Kő, right in the center, the restaurant of art-

Garten Balaton

AZ UTÓBBI ÉVEK EGYIK LEGMEGHATÁROZÓBB KEZDEMÉNYEZÉSE A RÉGIÓBAN A 2019-BEN STARTOLT GARTEN BALATON KORTÁRS MŰVÉSZETI FESZTIVÁL, AMELYNEK LOVAS, CSOPAK ÉS FELSŐÖRS AD OTTHONT. EZ AZOKNAK IS IDEÁLIS PROGRAM, AKIK MÉG CSAK ISMERKEDNEK A MODERN ALKOTÁSOKKAL.

foto: photo Lullás Gabi

ONE OF THE MOST SIGNIFICANT INITIATIVES IN THE REGION IN RECENT YEARS IS THE GARTEN BALATON CONTEMPORARY ART FESTIVAL, LAUNCHED IN 2019 IN LOVAS, CSOPAK AND FELSŐÖRS. IT IS ALSO AN IDEAL PROGRAM FOR THOSE WHO ARE NEW TO MODERN ART.

Tamás képzőművész és borász étterme, ahol a falakat az alkotó geometrikus festményei díszítik. Ha követjük a Zánka irányába tartó utcát, jobb oldalon található a második, a Magazin Galéria modern, régi tehénistállóból kialakított épülete. A kiállító- és közösségi teret Koller Kati festőművész, műgyűjtő, a hazai kulturális élet egyik meghatározó személyisége nyitotta meg 2020 augusztusában. Saját gyűjteményét – mintegy 200 kortárs festményt, grafikát és kispasztikát – állítja ki és kínálja megvételre itt, ezenkívül közösségi programokat is szervez. A harmadik helyszín a Káli Art Inn kertje, ahol fiatal szobrászművészek alkotásai között sétálva – vagy éppen azok belsejébe bújva – kapunk rendhagyó kiállítás-élményt. A Káli Art Inn tulajdonosa és házigazdája által létrehozott Káli Art Park célja nemcsak az, hogy növelje a képzőművészet népszerűségét a környéken, hanem az is, hogy bemutatkozási lehetőséget nyújtson a szobrászművészeknek, és összehozza őket a potenciális vásárlókkal. A szoborpark ugyanis úgy működik, mint egy galéria, minden alkotás megvásárolható, meséli Döbrönte Ildikó, a Káli Art Inn háziasszonya. „Az alkotásokat minden évben pályázat útján választja ki a szakmai zsűri, a legjobbnak ítélt szobor pedig megkapja a Káli Art Díjat, és állandó jelleggel megtekinthető lesz a kiállításokon. Ez egyfajta társadalmi felelősségvállalás. Csak tíz százalékot számolunk fel az eladások után, és nagyon komoly marketingmegjelenést biztosítunk” – teszi hozzá. A kiállítóhely egész évben nyitva tart, közösségi programokat és túravezetéseket is szerveznek, valamint készül egy QR-kóddal beolvasható digitális kalauz is.

RETRO ENTERIÓR, KORTÁRS ALKOTÁSOK ÉS JÓ KÁVÉ A BESZÉLGETÉSEKHEZ

Köveskáltól alig tíz kilométerre, Káptalantóti központjában egy felújított, a néhai szövetkezeti boltok világát idéző saroképület vonja magára a figyelmet kékre festett ajtajával és a „Közért” felirattal a homlokzatán. Belépve a Káli Cool tágas kiállítóterébe olyan érzésünk van, mintha visszakérültünk volna a 70-es, 80-as évek világába: bent retró hangulatú minienteriőrök, piros műbőr fotelek fogadnak, a polcokon lakberendezési tárgyak sorakoznak, a falakat grafikák és régi plakátok díszítik. A 2020 nyarán nyílt helyet, ami galéria, kávézó, közösségi tér és szálláshely egyben, Faur Zsófi és férje, Szilágyi Pál álmodták meg. A kortárs magyar alkotások a Faur Zsófi Galériából érkeztek, többek között Dobos Tamás, Forrai Ferenc, Gábor Áron, Horváth Lóczy Judit, Lantos Csenge és Romvári Márton munkáit lehet tanulmányozni, amíg kávézunk. Itt a funkcióval rendelkező, használatba vett műtárgyak is megvásárolhatók, a már említett foteleken is árcímke lóg. A galériatulajdonos tizenéves kora óta a családja révfülöpi nyaralójában tölti a nyarakat, ezer szállal kötődik a Balatonhoz, és régóta figyelemmel kíséri a régió kortárs művészeti lehetőségeit.

ist and winemaker Tamás Trombitás, where the walls are decorated with his geometric paintings. If you follow the street in the direction of Zánka, the second one will be on the right, the modern building of the Magazin Gallery, converted from an old cow shed. The exhibition and community space was opened in August 2020 by Kati Koller, painter, art collector and one of the leading figures in Hungarian cultural life. She exhibits and sells her own collection of about 200 contemporary paintings, graphics, and statuettes, and she also organizes community programs. The third location is the garden of the Káli Art Inn, where we get an unusual exhibition experience by walking among – or hiding inside – the works of young sculptors. The Káli Art Park, created by the owner and hosts of the Káli Art Inn, aims not only to increase the popularity of visual arts in the area, but also to provide an opportunity for sculptors to introduce themselves, and bring them together with potential buyers. For the sculpture park works like a gallery, all works are available for purchase, says Ildikó Döbrönte, the hostess of the Káli Art Inn. “Every year, the works are selected by a professional jury through a competition, and the sculpture that is judged the best receives the Káli Art Award and will be on permanent display at the exhibitions. This is a kind of social responsibility. We only charge ten percent on sales and provide a very strong marketing presence,” she adds. The exhibition space is open all year round, community programs and guided tours are organized too, and a digital guide is also being prepared, which can be activated with a QR code.

RETRO INTERIOR, CONTEMPORARY WORKS OF ART AND GOOD COFFEE FOR CONVERSATIONS

Barely ten kilometers from Köveskál, in the center of Káptalantóti, a renovated corner building reminiscent of the atmosphere of the former cooperative shops attracts attention with its blue-painted door and the inscription “Közért,” that is “Grocery Shop” on the façade. Entering the spacious exhibition space of Káli Cool, we feel as if we have returned to the ‘70s or ‘80s: inside we are greeted by retro-style mini interior spaces and red faux leather armchairs, while the shelves are lined with home furnishings, and the walls are decorated with graphics and old posters. The place, which opened in the summer of 2020, is a gallery, café, community space and accommodation, and was dreamed up by Zsófi Faur and her husband, Pál Szilágyi. The Faur Zsófi Gallery provided the contemporary Hungarian pieces, and you can analyze the works of Tamás Dobos, Ferenc Forrai, Áron Gábor, Judit Horváth Lóczy, Csenge Lantos and Márton Romvári while enjoying your coffee. Here you can also buy the functional, used works of art, there is also a price tag on the abovementioned armchairs. The gallery owner has been spending her summers at her family’s holiday home in Révfülöp since she was a teenager, she has thousand ties to Lake Balaton and has been monitoring the region’s opportunities for contemporary art for a long time.

fotó photo Szabó Miklós

Káli Art Park

A KÁLI ART INN TULAJDONOSA ÉS HÁZIGAZDÁI ÁLTAL LÉTREHOZOTT KÁLI ART PARK CÉLJA NEMCSAK AZ, HOGY NÖVELJE A KÉPZŐMŰVÉSZET NÉPSZERŰSÉGÉT A KÖRNYÉKEN, HANEM AZ IS, HOGY BEMUTATKOZÁSI LEHETŐSÉGET NYÚJTSON A SZOBRA SZMŰVÉSZEKNEK, ÉS ÖSSZEHOZZA ŐKET A POTENCIÁLIS VÁSÁRLÓKKAL.

THE KÁLI ART PARK, CREATED BY THE OWNER AND HOSTS OF THE KÁLI ART INN, AIMS NOT ONLY TO INCREASE THE POPULARITY OF VISUAL ARTS IN THE AREA, BUT ALSO TO PROVIDE AN OPPORTUNITY FOR SCULPTORS TO INTRODUCE THEMSELVES, AND BRING THEM TOGETHER WITH POTENTIAL BUYERS.

Káli Cool

A KÁLI COOL TÁGAS KIÁLLÍTÓTERÉBEN MINTHA VISSZAKERÜLTÜNK VOLNA A 70-ES, 80-AS ÉVEK VILÁGÁBA: RETRÓ HANGULATÚ ENTERIŐR, PIROS MŰBŐR FOTELEK FOGADNAK, A FALAKAT GRAFIKÁK ÉS RÉGI PLAKÁTOK DÍSZÍTIK.

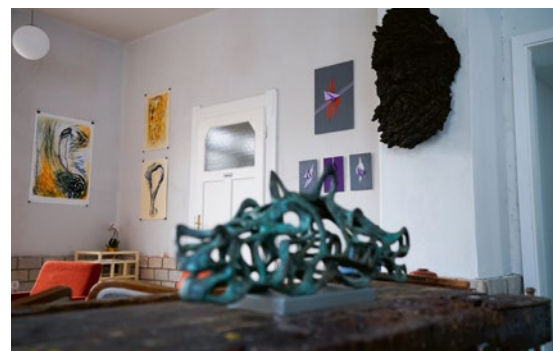

foto photo Szólv Nana

IN THE KÁLI COOL'S SPACIOUS EXHIBITION SPACE, WE FEEL AS IF WE HAVE RETURNED TO THE '70S OR '80S: INSIDE WE ARE GREETED BY RETRO STYLE MINI INTERIOR SPACES AND RED FAUX LEATHER ARMCHAIRS, AND THE WALLS ARE DECORATED WITH GRAPHICS AND OLD POSTERS.

„A vevőink és a műértőink mind itt vannak a Balaton-felvidéken. Messziről is eljönnek hozzánk, és olyan találkozásokra kerül sor, amiket máshol nem lehetne összehozni” – meséli Faur Zsófi. „Itt olyan embereket lehet elérni, akiket nem biztos, hogy be lehetne csábítani a Bartók Béla úti galériába. Ugyanakkor, ha nyaralás vagy egy kirándulás közben betérnek hozzánk, teljesen más élményt kapnak, mint egy kortárs galériában. Sokszor nem is tudják, hogy egy galériába érkeznek. Először a nagyon hangsúlyos, retró dizájn tűnik fel nekik, aztán isznak egy jó kávét vagy egy proseccót, és felfigyelnek a műtárgyakra a falon. És elkezdődik egy beszélgetés. A Káli Coolban nem a legmagasabb árkategóriájú, befektetési célból vásárolt műtárgyak kapnak helyet. Ide főleg emocionális vásárlók érkeznek, akiknek megtetszik valami, amit el tudnak képzelni otthon, vagy a nyaralóban, és akiknek fontos, hogy a háttérben egy 22 éve a piacon levő galéria áll. A kortárs vizuális művészet kezdi megtalálni a helyét a Balatonnál – egyre érdekesebbé válik, és egyre több ember kíváncsi rá.”

KÖNNYEN EMÉSZTHETŐ Fesztiváltárlatok

A kortárs iránti befogadói igény növekedésében persze nagy szerepe van azoknak a programoknak és kezdeményezéseknek, amelyek közelebb hozzák és megismertetik a helyiekkel és az itt nyaralókkal a művészetet. Ilyen a Tihanyi Art Placc, amely során kortárs galériák kiállításai, pop up tárlatok és táncelőadások költöznek a félszigetre, vagy a salföldi Bánya, amely interaktív művészeti projektek helyszíne. A Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa számos művészeti kezdeményezést támogat, egyik legújabb, Balatorium nevű művészeti rezidenciaprogramja szokatlan területre, a tudomány és a művészet közötti párbeszédre fókuszál, és a Limnológiai Kutatóintézzettel együttműködésben valósul meg.

Az utóbbi évek egyik legmeghatározóbb kezdeményezése a régióban a 2019-ben startolt Garten Balaton kortárs művészeti fesztivál, amelynek Lovas, Csopak és Felsőörs ad otthont. Ez azoknak is ideális program, akik még csak ismerkednek a modern alkotásokkal, ugyanis átfogó képet kaphatnak a kortárs hazai képzőművészetről, a fesztivál ideje alatt interaktív tárlatvezetések, művészettörténészek és műtárgypiaci szereplők pódiumbeszélgetései segítenek érteni és értékelni a kortárs művészetet. A központi kiállítás anyagát közel száz művész alkotásaiból állította össze a két főszerző-kurátor, Schneller János művészettörténész és Bánki Ákos képzőművész. A helyi művészek bevonása az elejétől fogva cél volt, 2021-ben például a Zalaszentgróti művésztelep szobrászainak rendeztek szabadtéri tárlatot, akkor több mint háromezren vettek részt a háromhetes programsorozaton. Az idei fesztivál a korábbiaknál rövidebb, 12 napos lesz, de a programok mennyiségén ez nem fog látszani, akárcsak tavaly, mintegy 70 programot terveznek.

“Our customers and connoisseurs are all here in the Balaton Uplands. They also come to visit us from far away, and there are meetings and conversations that could not have happened elsewhere,” says Zsófi Faur. “Here you can reach people who may not be lured into the gallery on Bartók Béla Road. However, if they come visit us during a vacation or on an excursion, they will have a completely different experience than in a contemporary gallery. Often, they don't even realize they're coming to a gallery. First, they see the very striking retro design, then they drink a good coffee or a prosecco and notice the artworks on the wall. And a conversation begins. Káli Cool does not house the highest priced works of art purchased for investment purposes. This is mainly for emotional customers who would like something they can imagine at home or in their holiday house, and who care that it's backed by a gallery that has been on the market for 22 years. Contemporary visual art is starting to find its place at Lake Balaton – it is becoming more and more interesting, and more and more people are curious about it.”

EASY TO DIGEST FESTIVAL EXHIBITIONS

Of course, programs and initiatives that introduce and bring art closer to locals and holidaymakers play a major role in increasing the demand and openness for contemporary art. Such is the Tihanyi Art Placc, during which exhibitions of contemporary galleries, pop-up exhibitions and dance performances move to the peninsula, or the Bánya, that is Mine, in Salföld, which is a site for interactive art projects. The Veszprém-Balaton 2023 European Capital of Culture supports a number of artistic initiatives, one of the latest of which, an artist-in-residence program called Balatorium, focuses on the unusual field of the dialogue between science and art, implemented in cooperation with the Limnological Research Institute.

One of the most significant initiatives in the region in recent years is the Garten Balaton Contemporary Art Festival, launched in 2019 in Lovas, Csopak and Felsőörs. It is also an ideal program for those who are new to modern art, as it offers a comprehensive overview of contemporary Hungarian visual arts. During the festival, interactive guided tours, as well as panel discussions with art historians and representatives of the art market will help you understand and appreciate contemporary art. The material of the main exhibition was compiled from the works of nearly a hundred artists by the two main organizers and curators, art historian János Schneller and artist Ákos Bánki. Involving local artists has been a goal from the beginning, in 2021, for example, an outdoor exhibition was organized for the sculptors of the Zalaszentgrót Artists' Colony, with more than three thousand people attending the three-week series of programs. This year's festival will be shorter, lasting 12 days, but the number of programs won't show that, just like last year, they are planning about 70 programs.

ÚJHULLÁMOS MÚZEUMOK

A kortárs iránti növekvő igényt a múzeumok kínálata is tükrözi. A balatonfüredi Vaszary Galéria egyre nagyobb teret enged a kortársnak, idén pedig modern művészeti múzeummá alakul át: 2023 januárjáig a magyar modernizmus történetét bemutató kiállítást láthatunk, amelynek anyagát a Fővárosi Képtár gyűjteményéből válogatták össze.

A veszprémi Művészetek Háza nyolc kiállítóhelyet foglal magában, ezek közül a kortársrajongóknak kötelező meglátogatni a vár kapuja mögött található Modern Képtár – Vass László Gyűjteményt. A kollektívó névadója, a világhírű cipész-mester, a Vass Shoes megalkotója a hetvenes évektől vásárolja a háború utáni konstruktivista és absztrakt festményeket, grafikákat és szobrokat. A két évente megújuló állandó kiállításon közel 150 mű látható olyan hazai művészekről, mint Barcsay Jenő, Tóth Menyhért vagy Korniss Dezső, de a gyűjtemény komoly nemzetközi anyaggal is rendelkezik. Fontos kiállítások helyszíne a Dubniczay-palota és a Csikász Galéria is.

Könnyedebb kikapcsolódást jelent az Óváros tér egyik patinás, szecessziós épületében, a Rosenberg-házban található KUNSZT!, a város egyik új kulthelye, ahol balatoni kötődésű magyar dizájnerek, iparművészek és képzőművészek munkái közül válogathatunk. A helyet Tóth Andrej, Aranyrajzszőg díjas tervezőgrafikus és plakátművész, az Art Hekk brand gazdája nyitotta meg a Veszprém 2023 Európa Kulturális Fővárosa című projekthez kapcsolódva.

A HAZAI KORTÁRS ÚJ ERŐTERE

Balatonfüred kiállításait, művészeti eseményeit mindenképp érdemes figyelemmel kísérni. A város a szemünk előtt válik a hazai kortárs művészet egyik központjává, és új, vibrálóan színes képzőművészeti erőterré. Fontos szerepe van a folyamatban a Szöllősi-Nagy-Nemes gyűjteménynek is: Szöllősi-Nagy András hidrológus egyetemi tanár és Nemes Judit festőművész több ezer műtárgyból álló, a nemzetközi geometrikus, valamint konkrét művészetet reprezentáló modern és kortárs kollektívója harminc év után került haza Párizsból. Az alkotások a reformkori városrész felújított épületeiben nyíló MODern MŰtár (MOMŰ) állandó tárlatain szerepelnek majd. A kiállításorozatra már most lehet hangolódni a Vaszary Galéria Praeludium című tárlatán, ahol egy kis ízelítőt kapunk a kivételes gyűjtemény anyagából.

Emellett tavaly megnyílt a város első kortárs kereskedelmi galériája is. Aki saját gyűjteményét gyarapítaná, vagy befektetési céllal vásárolna kortárs alkotást, a Zsdrál Art gyönyörű, minimalista épületében olyan művészek munkái közül válogathat, mint Benedek Barna, Ernst András, Simcha Even Chen, Füzesi Zsuzsa vagy Zalavári József. És ha már vásárlás:

NEW WAVE MUSEUMS

The offers of the museums also reflect the growing demand for contemporary art. The Vaszary Gallery in Balatonfüred is giving more and more space to the contemporary, and this year it will be transformed into an art museum: until January 2023, it will host an exhibition on the history of Hungarian modernism, with material selected from the collection of the Municipal Art Gallery in Budapest.

The House of Arts in Veszprém holds eight exhibition venues, of which the Modern Gallery – László Vass Collection, located behind the castle gate, is a must for contemporary art enthusiasts. The collection was named after the world-famous shoemaker and creator of Vass Shoes, and he has been purchasing post-war Constructivist and abstract paintings, graphics, and sculptures since the 1970s. The permanent exhibition, which is renewed every two years, features nearly 150 works by Hungarian artists such as Jenő Barcsay, Menyhért Tóth and Dezső Korniss, but the collection also has significant international pieces. Important exhibitions are also held in the Dubniczay Palace and the Csikász Gallery.

KUNSZT!, located in one of the prestigious Art Nouveau buildings of Óváros Square, the Rosenberg House, provides a simpler opportunity to relax. It is one of the new cultural places in the town, where you can choose from the works of Hungarian designers, applied and visual artists with ties to Lake Balaton. Joining the Veszprém 2023 European Capital of Culture project, the place was opened by Andrej Tóth, a Golden Pin Award-winning graphic designer and poster artist, as well as the owner of the Art Hekk brand.

THE NEW HUB OF HUNGARIAN CONTEMPORARY

The exhibitions and art events of Balatonfüred are definitely worth following. The town is becoming one of the centers of Hungarian contemporary art before our very eyes, as well as a new, dazzlingly colorful hub of visual arts. The Szöllősi-Nagy-Nemes collection also plays an important role in this process: the modern and contemporary collection of thousands of pieces of András Szöllősi-Nagy, professor of hydrology and Judit Nemes, painter, representing international geometric and concrete art, was brought home from Paris after thirty years. The works will be on permanent display in the MODern MŰtár (MOMŰ), opening in the renovated buildings of the Reform Era district of the town. You can already get in the mood for the exhibition series at the Vaszary Gallery's Praeludium exhibition, where you can get a taste of the exceptional collection.

In addition, the town's first contemporary commercial gallery also opened last year. If you want to enrich your own collection or buy a contemporary piece for investment purposes, in the beau-

Kunaszt!

A ROSENBERG-HÁZBAN TALÁLHATÓ KUNSZT! A VÁROS EGYIK ÚJ KULTHELYE, Ahol balatoni kötődésű magyar dizájnerek, iparművészek és képzőművészek munkái közül válogathatunk.

foto: photo Bujnovszky Tamás

KUNSZT!, LOCATED IN THE ROSENBERG HOUSE, IS ONE OF THE NEW CULTURAL PLACES IN THE TOWN, WHERE YOU CAN CHOOSE FROM THE WORKS OF HUNGARIAN DESIGNERS, APPLIED AND VISUAL ARTISTS WITH TIES TO LAKE BALATON.

az egyik legfontosabb kortárs esemény a tónál a Pintér Galéria aukciója, amelyre az idén a badaacsonyi Hableányban kerül sor. A művészeti vásáron szereplő, műfaji szempontból sokszínű válogatás közös nevezője természetesen a tó és a vízparti életérzés, ami alkotókat és befogadókat egyaránt magával ragad, helyszíntől, kortól függetlenül. A kortárs tehát köszöni, jól van, és jól érzi magát a Balatonnál! ●

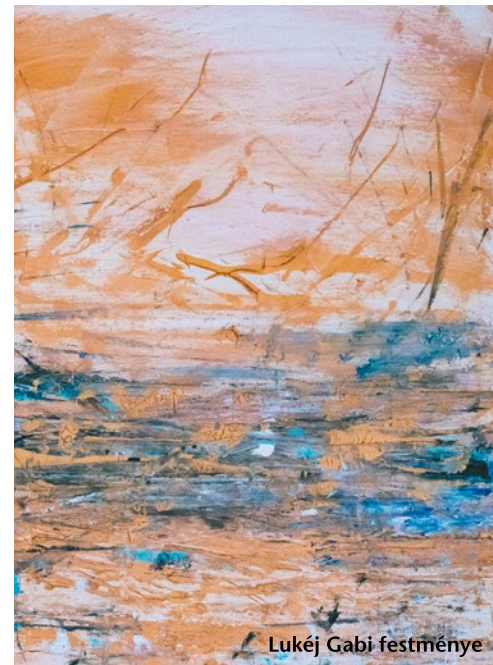
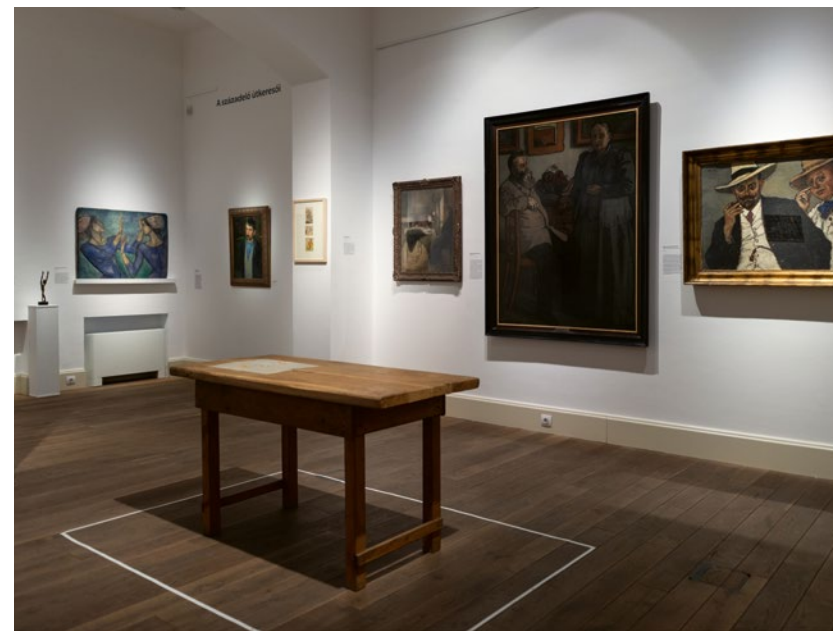
Vaszary Galéria

fotó: Mészáros István

A BALATONFÜREDI VASZARY GALÉRIA EGYRE NAGYOBB TERET ENGED A KORTÁRSNAK, IDÉN PEDIG MODERN MŰVÉSZETI MÚZEUMMÁ ALAKUL ÁT: 2023 JANUÁRJÁIG A MAGYAR MODERNIZMUS TÖRTÉNETÉT BEMUTATÓ KIÁLLÍTÁST LÁTHATUNK, AMELYNEK ANYAGÁT A FŐVÁROSI KÉPTÁR GYŰJTEMÉNYÉBŐL VÁLOGATTÁK ÖSSZE.

tiful minimalist building of Zsdrál Art, you can choose from the works by artists such as Barna Benedek, András Ernszt, Simcha Even-Chen, Zsuzsa Füzesi or József Zalavári. And if you are already shopping: one of the most important contemporary events at the lake is the auction of the Pintér Gallery, which this year will take place in the Hableány (Mermaid) in Badaacsony. The common denominator of the genre-diverse selection of the art fair is, of course, the lake and the atmosphere of the waterfront, which captivates artists and recipients alike, regardless of location or age. So contemporary art, thank you very much, is fine and happy at Lake Balaton! ●

THE VASZARY GALLERY IN BALATONFÜRED IS GIVING MORE AND MORE SPACE TO THE CONTEMPORARY, AND THIS YEAR IT WILL BE TRANSFORMED INTO AN ART MUSEUM: UNTIL JANUARY 2023, IT WILL HOST AN EXHIBITION ON THE HISTORY OF HUNGARIAN MODERNISM, WITH MATERIAL SELECTED FROM THE COLLECTION OF THE MUNICIPAL ART GALLERY IN BUDAPEST.

Lukéj Gabi festménye

Balogh Ádám festménye

Koczor Attila festménye

A szeretet erejével

a Csodalámpa Alapítvány és a Fashion Street jótékonyági kiállítása

Három festőművész – Lukéj Gabi, Balogh Ádám, Koczor Attila – és egy szobrászművész – Tóth Kristóf – művei kerülnek kiállításra 2022. október 13-tól a Deák Palotában, a műalkotások megvásárlásával a Csodalámpa misszióját támogathatjuk.

A Csodalámpa Alapítvány közel 4500 életveszélyesen beteg gyermek kívánságát teljesítette már, ezzel segítve át őket a hosszan tartó betegségekben, hogy ha egy pillantra is, de elfeledkezzenek a terheikről, az állandó kórházba járásról és a kezelésekről. A teljesült kívánságok csodás élménye a gyerekek életét örömtelibbé, és legalább átmenetileg gondtalanabbá teszi, ezáltal segít erősíteni a gyermek és a család gyógyulásba vetett hitét.

Az „álomskála” végtelen, a diszkópultról a dedikált könyveken át a világhírű művészekkel való találkozásokig, de az alapítvány számára nincs lehetetlen: missziójuk az orvosi gyógyító munkát is támogatja, emellett szolidaritásra, empátiára nevel, itthon élen járnak az adománykultúra megteremtésében. A jótékonyági kiállítás során a művészek munkái több, mint egy hónapon keresztül lesznek láthatóak, megvásárlásukkal pedig nemcsak a művészetet, de egy jó ügyet is szolgálunk.

A lassan húsz éve működő, Pro voluntaris díjas alapítvány missziója a 3 és 18 év közötti, életveszélyesen beteg gyermekek álmainak valóra váltása. Évente több száz kívánságot teljesítenek támogatóik és önkéntes kívánságteljesítő hálózatuk segítségével.

www.csodalampa.hu

Tóth Kristóf szobra

KIÁLLÍTÓHELYEK, AMIKET NEM ÉRDEMES KIHAGYNI / EXHIBITION VENUES YOU SHOULDN'T MISS OUT ON

- Első Magyar Látványtár, Tapolca-Diszel / *First Hungarian Spectacle Collection, Tapolca-Diszel*
- Káli Art Park, Köveskál / *Káli Art Park, Köveskál*
- Káli Cool, Káptalantóti / *Káli Cool, Káptalantóti*
- Kálmán Imre Művelődési Központ, Siófok / *Kálmán Imre Cultural Center, Siófok*
- Magazin Galéria, Köveskál / *Magazin Gallery, Köveskál*
- Modern Képtár – Vass László Gyűjtemény, Veszprém / *Modern Art Gallery – Vass László Collection, Veszprém*
- Modern Művészetek Háza, Veszprém / *House of Modern Arts, Veszprém*
- Pegazus, Szentbékállá
- RÉV-Art Galéria, Révfülöp / *RÉV-Art Gallery, Révfülöp*
- Vaszary Galéria, Balatonfüred / *Vaszary Gallery, Balatonfüred*
- Vörös és Kék kápolna, Balatonboglár / *Scarlet and Blue Chapel, Balatonboglár*
- Zsdrál Art, Balatonfüred / *Zsdrál Art, Balatonfüred*

TIME TRAVEL IN A BALATON NOSTALGIA

Időutazás balatoni nosztalgiában

Szerző *author* **Obersovszky Gyula**

illusztrációk *illustrations* **Vitányi Regina**

ÉLETEM ELSŐ EMLÉKE, MIDŐN A MÚLT SZÁZAD DEREKÁN NAGYANYÁM KEZÉT FOGVA RÁBÁMULOK A FESTETICS-KASTÉLY MONUMENTÁLIS KOVÁCSOLTVAS KAPUJÁRA, ÉS EZ A KÉP BELEÉGETT A TUDATOMBA. HÁROMÉVES VOLTAM, AMIKOR A CSALÁDI VILÁGÉGÉS UTÁN SZÉTHORDTAK BENNÜNKET, GYEREKEKET A ROKONOK, ÉS ÉN A KESZTHELYI NAGYSZÜLEIMHEZ KERÜLTEM.

MY FIRST MEMORY IS STARING AT THE MONUMENTAL WROUGHT-IRON GATES OF FESTETICS PALACE IN THE MIDDLE OF THE LAST CENTURY, HOLDING MY GRANDMOTHER'S HAND, AND THIS IMAGE BURNED INTO MY MIND. I WAS THREE YEARS OLD WHEN, AFTER OUR FAMILY'S WORLD BURNT DOWN IN THE WAR, OUR RELATIVES SCATTERED US CHILDREN, AND I WAS SENT TO LIVE WITH MY GRANDPARENTS IN KESZTHELY.

A nagyszülők háza a kastély kőkerítésével volt határos, hátsó ablakunk a kastélykertre nézett. Az épület maga még a háború nyomait őrizte, kifosztva, üresen állt. Csupán a Festetics család egyedülálló könyvtárát sikerült megmenteni egy jóérezsű orosz városparancsnok jóvoltából, aki a kastély alkalmazottainak közbenjárására a könyvtár bejáratát befalaztatta, így módon védve meg a legjelentősebb magyar nemesi könyvtárat a fosztogató-

My grandparents' house bordered the stone wall of the palace, and our back window looked out onto the palace garden. The building itself still bore the traces of the war, looted and empty. Only the unique library of the Festetics family was saved, thanks to a well-meaning Russian city commander, who, at the suggestion of the castle's staff, walled up the entrance to the library, thus protecting the most important

soktól. Mi persze minderről semmit sem tudtunk, csak azt, hogy a kert valóságos édenkert, ráadásul a miénk, mert bár gondozták, látogató csak elvétve érkezett. Itt váltam a kertek örök szerelmévé. A kastély gigászi parkja, egy nyírt bukszusaival geometrikus formákat rajzoló francia- és egy arborétumra emlékeztető ősfás angolkert kombinációja, a mi személyes játszóterünk volt. A kastélykert keleti felén, a balusztrád felett kitekintve még a Balatonig is el lehetett látni. Az a pár kilométer a tóig nekünk, gyerekeknek nem volt kis távolság, hiszen akkoriban kizárólag gyalog közlekedtünk. De a Balatonért megérte. Az olcsóbb Helikon, nagy napokon pedig a Városi Strand rengeteg játéklehetőségeitől euforikus állapotba kerültünk. A Bambi, a gombócós fagyi, a jellegzetes, napolaj illatú strand és a megafonok által napjában háromszor harsogó Pancsoló kislány mind gyermekkorom ikonikus emlékei közé tartozik. Ha nem volt strandidő, elsétáltunk a hajóállomás hosszú mólójára, és onnan bámultam a messzeséget, az ég alján füstölő kéményeket, majd egy idő után már magukat a horizont mögül felbukkanó gőzhajókat is. Akkoriban Keszthely joggal birtokolta a Balaton fővárosa címet. Siófok még csak álmos nagyközség, Balatonfüred nosztalgikus kisváros volt, Keszthely viszont híres Georgikonjával, a Festetics-uradalommal, a Helikon könyvtárral, a Zsigmond korabeli gótikus templomával már akkor nagy múltra tekinthetett vissza.

HÜVELYKUJJAS FUVAROK, VÁRÓTERMES HAJNALOK

A Balaton örökre befészkelte magát a szívembe. Kamaszkorom első önálló, kalandos útjai is ide vezettek Pestről. A beatnemzedék tagjaként Kerouac, Ginsberg, Burroughs nyomdokain jártunk, de a mi szürke kommunizmusunkban nekünk a Balaton jelentette Kaliforniát. Ha ránk jött a mehetnék – és sűrűn ránk jött –, stopoltunk a Balcsira. Ha akartunk volna sem jutunk tovább, mert a határok hermetikusan zárva voltak.

AUTÓSTOPPAL MÉG A BALATONRA ELJUTNI SEM VOLT EGYSZERŰ. A CSINOS LÁNYOK PERSZE JOBB ESÉLLYEL INDULTAK, MI AZ ÉLETÜNKET ELUNTUK AZ OSZTYAPENKÓ-SZOBORNÁL, MIRE VALAMI JÓSZÍVŰ TEHERAUTÓ-SOFŐR FELENGEDETT A PLATÓJÁRA.

Sokszor nem ott kötöttünk ki, ahová indultunk, hanem ahová vittek bennünket. Mit számít, lényeg, hogy a Balatonnál! Pénzünk alig volt, csövezni mindenhol lehetett. Viszszagondolva nagy talány, hogy tudtunk abból a pár forintnyi zsebpénzből napokig ellenni. Ha tehetjük, Tihanyt céloztuk meg, tudj' Isten mi okból, szerelem volt első látásra. Az idillikus, szőlőültetvényekkel tarkított dimbes-dombos táj, a külső és belső tó gazdag flórája és faunája, az öreg falú táj-jellegű házaival, a bencés apátság, a mandulafák, a levendulák,

Hungarian aristocratic library from looting. Of course, we knew nothing of this, except that the garden was a real Garden of Eden, and ours, because although it was taken care of, visitors rarely came. It was here that I fell in love with gardens forever. The palace's gigantic park, a combination of a French formal garden with its trimmed boxwoods in geometric shapes and an English garden with ancient trees reminiscent of an arboretum, was our personal playground. Looking out over the balustrade on the eastern side of the palace garden, you could even see Lake Balaton. The few kilometers to the lake were not a short distance for us kids, because we only travelled on foot at the time. But the Balaton was worth it. The numerous opportunities to play on the cheaper Helikon and, on big days, on the City Beach put us in a euphoric state. The soda, the ice cream, the characteristic sunscreen scent of the beach and Pancsoló kislány blasting from the megaphones three times a day are all iconic memories from my childhood. If the weather was not good enough, we'd walk to the harbor's long pier, and from there I'd stare into the distance, at the smoking chimneys in the bottom of the sky, and after a while at the steamboats themselves, emerging from behind the horizon. At that time, Keszthely rightly held the title of the capital of Lake Balaton. Siófok was still a sleepy village, Balatonfüred a nostalgic small town, but Keszthely, with its famous Georgikon, the Festetics estate, the Helikon library and the Gothic church from King Sigismund's age, already had a long history.

THUMBED RIDES, WAITING ROOM DAWNS

Lake Balaton has captured my heart forever. The first independent, adventurous trips of my adolescence also led me here from Pest. As members of the beat generation, we followed in the footsteps of Kerouac, Ginsberg, Burroughs, but in our gray communism, Lake Balaton was our California. When we felt like going – and we felt like it quite frequently – we hitchhiked to Balaton. Even if we had wanted to, we couldn't have gotten any further because the borders were hermetically sealed. Hitchhiking, even to Balaton, was not easy. Pretty girls, of course, had a better chance, we were bored to tears at the Ostapenko statue by the time some kind-hearted truck driver let us on his platform. Many times, we ended up not where we headed to, but where we were taken. Whatever, as long as it's at Lake Balaton! We didn't have much money, we could hang out anywhere. In retrospect, it's a mystery how we were able to manage for a few days on the few forints of pocket money we had. When we could, we headed to Tihany, God only knows why, it was love at first sight. The idyllic hilly landscape decorated with vineyards, the rich flora and fauna of the outer and inner lake, the folk-like houses with old walls, the Benedictine abbey, the almond trees, the lavender, the reeds, and the beaches all contribute to the unmistakable, captivating beauty of Tihany. Of course, the parties were not in Tihany, but we didn't miss them during the day. The nightlife was in Füred,

a nádasok, a strandok mind együtt járulnak hozzá Tihany öszszetéveszthetetlen, megejtő szépségéhez. A buli persze nem Tihany sajátja, de az napközben nem is hiányzott. Füreden volt a nagy élet, oda sűrűn átsétáltunk. Nyolc kilométer, semmiség! Egyszer még egy Illés-koncertre is sikerült belőgni. Azt hittük, van jegyünk, és átugrottunk a kerítésen. Együtt üvöltöttük Bródyval: „bosszantó, hogy sehol egy kégli” – és mi tudtuk, miről beszélünk. A füredi vasútállomás várótermében viszonylagos kényelemben lehetett túlélni az éjszakát, másnap aztán valamelyik szabadstrandon pihentük ki az est fáradalmaikat.

KELETI HULLÁMOK, NYUGATI SZELEK

Persze, hogy lehetett volna másképp is nyaralni. Szülőkkel mondjuk, már akinek volt ilyen. Jutalomból például, a jó tanulmányi eredményért. Vagy a KISZ aktivistájaként a kiváló munkáért. De mi nem! Mi voltunk a lázadó ifjúság, az ellenkultúra, nem mutattunk hajlandóságot együttműködni a rendszerrel. Nyáridőben a Balaton a nyugati turistáknak hála rengeteg színt hozott a mi egység-szürke kommunizmusunkba, és ami számomra oly nagyon vonzó volt, igazi stílus! Hogy a stílus viszi a színeket az életbe, már akkoriban kapiskáltam, és bámultam, hogyan is lehet öltözködni, kinézni, viselkedni stílusosan. Mind-

we walked there often. Eight kilometers, nothing! Once, we even managed to sneak into an Illés concert. We thought we had tickets and jumped over the fence. We shouted along with Bródy, “it’s annoying that there’s not a single house anywhere”, and we knew what we were talking about. In the waiting room of the train station in Füred, we could survive the night in relative comfort, and the next day we could regenerate from the trials of the night before on one of the free beaches.

EASTERN WAVES, WESTERN WINDS

Of course, we could have had a different kind of holiday. Like with parents, if we had any. As a reward, for example, for a good academic result. Or for our excellent work as an activist in the Young Communist League. But not us! We were the rebellious youth, the counterculture, we showed no willingness to cooperate with the regime. In the summer, thanks to the Western tourists, Lake Balaton brought a lot of color to our uniformly gray communism, and what was so very appealing to me, a real style! I was already realizing that style can make life colorful, and I stared at how you can dress, look, and behave in style. I remember all these wonderful specks of color dissolved in the delicate pastel tones of Lake Balaton.

ezen csodás színpadok a Balaton finom pasztelltónusaiba oldottan maradtak meg emlékeimben.

Egyszer – micsoda luxus – anyám munkahelyén kiköleszött sátorral a Tihanyi Motel kempingjében béreltünk sátorhelyet egy barátommal. Az árak hallatán csuklani kezdtünk, de a közösen összedobott pénzből sikerült legalább egy éjszakát kifizetni. Két hétig maradtunk, nem dobtak ki bennünket – senkinek sem tűnt fel, hogy az időnk rég lejárt ott. Pénzünk persze nem volt, de ha nincs, valahogy megtanul az ember anélkül is boldogulni.

EGY ROKONOM VELÜNK EGY IDŐBEN TARTÓZKODOTT A BALATONON, Ő HÉVÍZEN GYÓGYÜDÜLT. NÉHA ÁTSTOPPOLTAM HOZZÁ, MAJD A SZANATÓRIUMBAN ÖSSZEGYŰJTÖTT KAJÁVAL MEGRAKODVA TÉRTEM VISSZA A SÁTORBAN FÉLHOLTAN FEKVŐ, KORGÓ GYOMRÚ BARÁTOMHOZ.

Once, what a luxury, we borrowed a tent at my mother's workplace and rented a tent pitch at the Tihany Motel campsite with a friend. Upon hearing the prices, we started hiccupping, but we managed to pay at least one night with the money we put together. We stayed for two weeks, and we weren't thrown out – no one realized that our time had been up for a long time. We didn't have money of course, but if you don't have it, you learn to get by without it somehow. A relative of mine was at the lake at the same time, she was restoring herself in Hévíz. Sometimes I hitchhiked there – back and forth it's barely two days – and then, loaded with food gathered in the sanatorium, returned to my friend who was lying half-dead in the tent with a growling stomach.

Then we didn't have to starve and had somewhere to live: at the age of eighteen, after finishing high school I was a waiter at the Matróz Csárda in Siófok for a month. What is there to say? I learnt to hate gastronomy for life, even though I earned a truckload of money compared to my circumstances at the time. The music and dance restaurant near the harbor in Siófok was considered to be a very cool place back then. Around ten

Aztán már éhezni sem kellett, lakni is volt hol: tizennyolc évesen, az érettségi után egy hónapig csálingerkedtem a síófoki Matróz Csárdában. Mit mondjak? Egy életre megutáltam a gasztronómiát, pedig az akkori viszonyaimhoz képest betegre kerestem magam. A síófoki kikötő közelében található zenés-táncos étterem nagyon menő helynek számított annak idején. Tíz körül már úgy úsztunk, mint Johnny Weissmüller, a rákövetkező két óra meg egy lázálommal ért fel, egybefolyt minden, idő, tér, álom, valóság – a kemény drogokat képzeltem el valahogy így. De mint a drogok, ez sem nyerte el a tetszésemet soha. Nagy élmény volt viszont a szállodasor előtt parkoló autókat megcsodálni. A kelet-nyugati diszkrepancia kézzel fogható, meggyőző bizonyítékai voltak ezek az autósodák. Ezzel zárult ifjúságom balatoni korszaka, soha többé nem töltöttem egy teljes hónapnyi időt a Balatonnál. Külhomba szakadtam, hazalátogattam, majd haza is költöztem egy csomó gyerekkel, ők is Balaton-fanok lettek egytől egyig anélkül, hogy befolyásoltam volna őket.

FELÉRTÉKELŐDÖTT NOSZTALGIA

A rendszerváltás körül a Balaton hasonló identitászavarral küszködött, mint az egész magyar társadalom, keserves tíz év köszöntött a térségre. A kelet-európai turizmus gyakorlatilag megszűnt, a nyugati sem volt számottevő, a belföldi pedig nem fedte a kínálatot. A Balaton kénytelen volt lassan a magyar igényekhez alkalmazkodni. Négy, egymástól jól elkülöníthető, zóna fejlődött ki: Kenesétől Tihanyig a vitorlásturizmus, Világostól Szántódig a bulizó, Szántód és Keszthely között a nyaraló- és ifjúságítabor-övezetek, Keszthelytől Tihanyig pedig a borászat, gasztronómia, golf és kirándulási lehetőségek lettek jellemzők. Új típusú lakóparkok, házak, otthonok jöttek és jönnek létre a megváltozott életformáknak, elvárásoknak megfelelően, és az árak a fővárosiakkal is versenyre kelnek. Ahogy a magyar társadalmi tudatba a jólét előrehaladtával beköltözött a második, harmadik autó fogalma, úgy lett magától értetődő a második otthon is. A Balaton jó alternatívát kínál a zsúfolt, hektikus városok mellett, és sokan már majdnem életvitelszerűen időznek az ízlésüknek és igényeiknek megfelelő környezetben. A tó környéke az utóbbi két évtized alatt látványos fejlődésnek indult, és időközben már a stílusra is hangsúlyt fektetnek. A Balaton immár megérdemelt, méltó helyén újra befészkelte magát kollektív tudatunkba.

Minden változik a tó körül, csak maga a tó nem. Ha néha a Balaton felé vezet az utam, s a szelíd dombok között feltűnik a végtelenbe vesző fodros víztakaró, tekintetem végigsiklatom a tó nádasokkal szegélyezett bársonyos tükrén, s mint annyi éven át, érzéseim húrjai megpendülnek. És mint elnászpángolt, megfélemlített gyermeknek keszthelyi nagyanyám ölében egykor, a simogató látványtól béke költözik a szívembe.

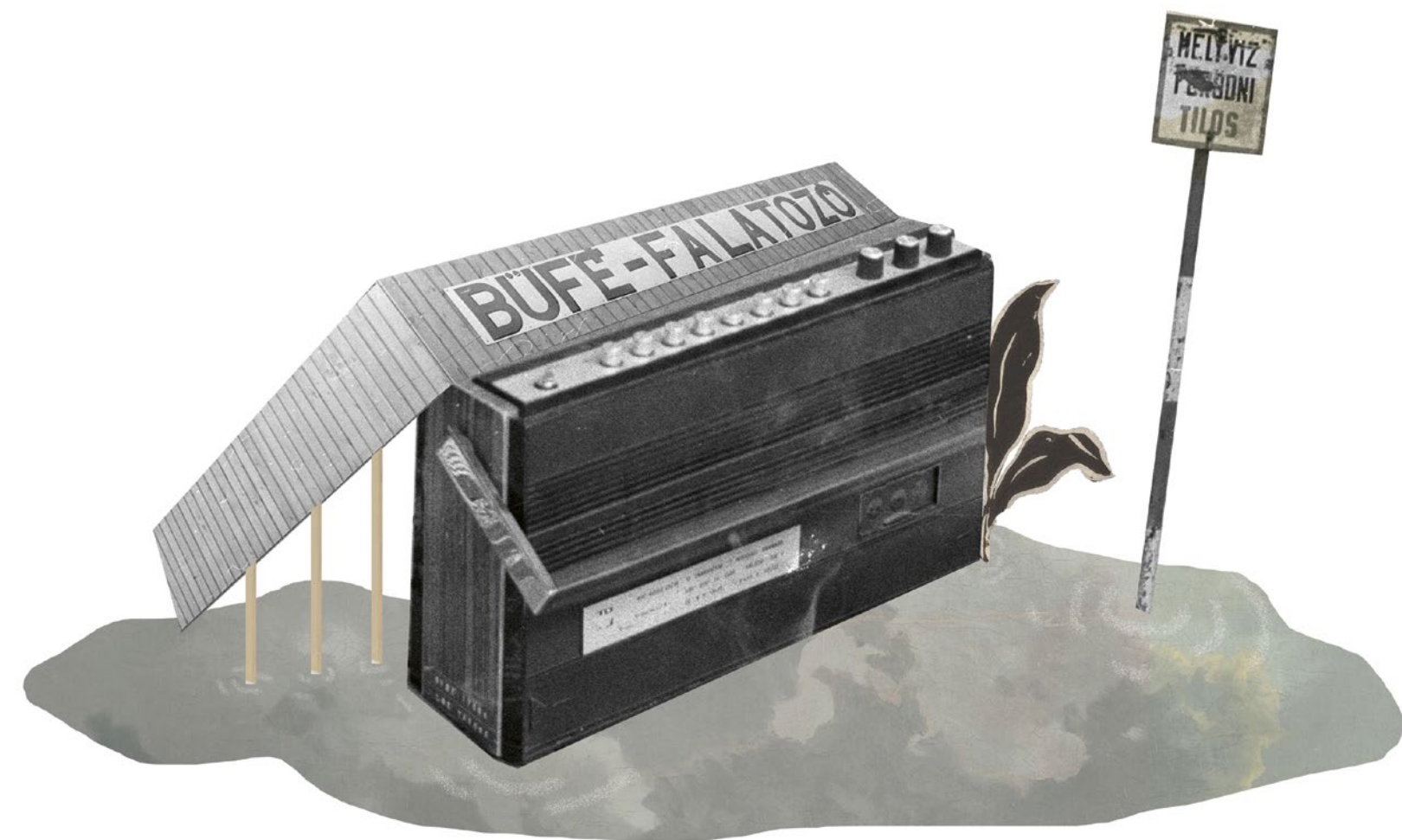
we were already so swamped that Johnny Weissmuller couldn't have swum in those waters, the next two hours were like a fever dream, and everything blurred together: time, space, dream, reality – I had imagined the effects of hard drugs were like this. But like drugs, I never liked this either. But it was a great experience to admire the cars parked in front of the hotels. These dream cars were the tangible, convincing evidence of the East-West discrepancy. This was the end of the Balaton era of my youth, never again did I spend a full month at Lake Balaton. I was torn from Hungary and went abroad, visited home, and then moved back home with a bunch of children, and one by one, they also became the fans of Lake Balaton, without my influence.

NOSTALGIA APPRECIATED

AROUND THE REGIME CHANGE, LAKE BALATON STRUGGLED WITH A SIMILAR IDENTITY CRISIS AS THE ENTIRE HUNGARIAN SOCIETY, AND A BITTER TEN YEARS AWAITED THE REGION.

Tourism from Eastern Europe had virtually disappeared, Western tourism was not significant either, and domestic tourism could not cover the supply. Lake Balaton was forced to slowly adapt to the Hungarian needs. Four very distinct zones have developed: sailing tourism from Kenese to Tihany, a party zone from Világos to Szántód, holiday and youth camp areas between Szántód and Keszthely, and opportunities for viticulture, gastronomy, golf and hiking characterized the region from Keszthely to Tihany. New types of housing zones, houses and homes were and are created in accordance with the changed lifestyles and expectations of the people, and the prices can also compete with the capital. As prosperity increased, and the concept of having a second and third car entered the Hungarian social consciousness, so did the idea of a second home. Lake Balaton offers a good alternative to the crowded, hectic cities, and many people live almost on a permanent basis in the environment that suits their tastes and needs. The area around the lake has been developed spectacularly over the last two decades, and now there is also an emphasis on style. Lake Balaton has once again taken its well-deserved, rightful place and re-established itself in our collective consciousness.

Everything changes around the lake, only the lake remains. Sometimes, if my path leads me to Lake Balaton, and between the gentle hills the endless rippling water appears, I scroll my gaze upon the velvety reflection of the lake, lined with reeds, and like for so many years, the strings of my senses come alive. And, just like when I was a spanked, intimidated child in the lap of my grandmother in Keszthely, the caressing sight brings peace to my heart.

OYSHO

The noise of beach bars

A strandbüfék zaja

fotó *photo* **FP Ábel**

fotóasszisztens *photo assistant* **Fazakas Bence**

styling **Dmitrii Gronic**

haj *hair* **Virág Zsófi**

modellek *models*:

Eszter, Réka, Róza, Balázs, Dávid

KOPOTT ASZTALON KÓSA KETCHUPFOLT, MŰANYAG SZÉKHEZ TAPADT NEDVES FÜRDŐNADRÁG, ÉHES VÁRAKOZÁS, MOHÓ FALATOK, TEJFELSZAFTOS SZÁJSZÉLEK, PORCUKROS ORRHEGYEK. RÁGD MÁR MEG A FALATOT! KÜSZKÖDVE LENYELI. AMÍG NEM ÜRES A TÁNYÉR, NEM MEHETSZ JÁTSZANI! LETUSZKOLJA. NE ROHANJ TELI SZÁJJAL! MEG SE HALLJA. TOVÁBB ROHAN. DOLGA VAN. VÁRJA A LÁNGOSILLATÚ, NAPTEJÍZÚ, BOLDOG STRANDCSOBOGÁS.

A STRAY KETCHUP STAIN ON A SHABBY TABLE, WET TRUNKS CLUNG TO A PLASTIC CHAIR, STARVING ANTICIPATION, GREEDY BITES, SOUR-CREAM JUICY LIPS, TIPS OF NOSES POWDERED WITH SUGAR. CHEW YOUR FOOD WELL! STRUGGLES TO SWALLOW. UNTIL THE PLATE IS EMPTY, YOU CANNOT GO TO PLAY! FORCES IT DOWN. DO NOT RUN WITH YOUR MOUTH FULL! IGNORES IT. KEEPS RUSHING. HAS THINGS TO DO. AWAITED BY A HAPPY, SUNSCREEN-FLAVORED, LÁNGOS-SMELLING BEACH SPLASHING.

ESZTER
ruha/dress **Zara Home**
napszemüveg/sunglasses **Mango**

RÓZA
ruha/dress **Benetton (Mammut)**
napszemüveg/sunglasses **Claire's**

RÉKA
ruha/dress **Benetton (Mammut)**
napszemüveg/sunglasses **Mango**

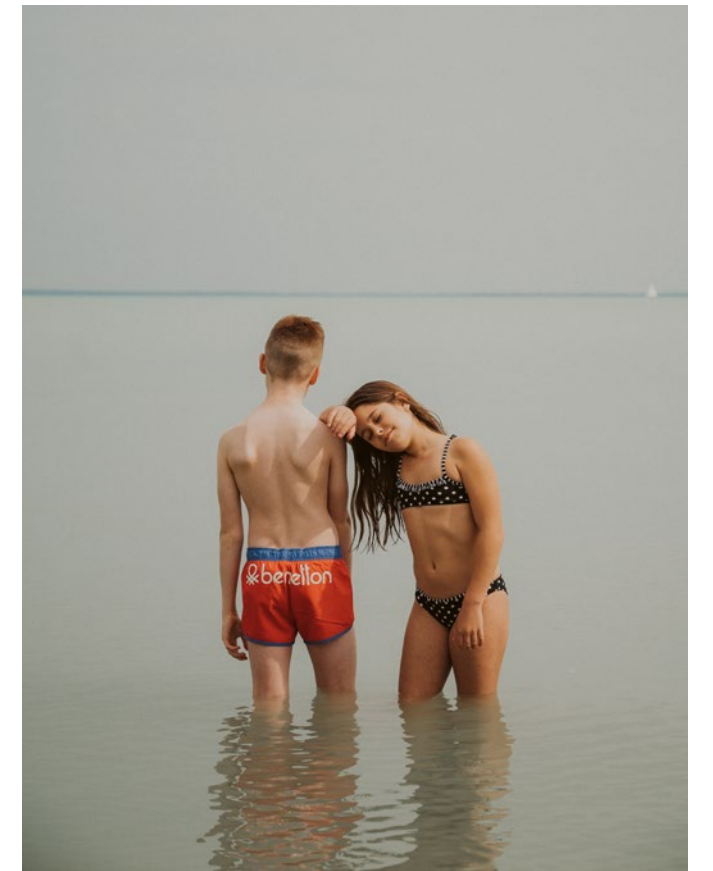
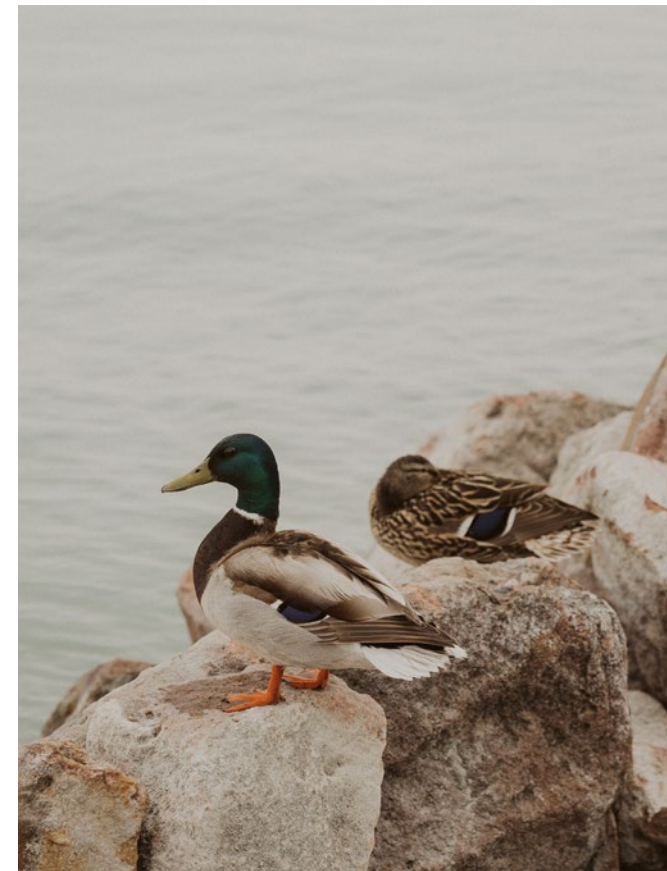

ESZTER
ruha/dress Zara Home

RÉKA
 ruha/dress **Benetton (Mammut)**
 napszemüveg/sunglasses **Mango**
 aprótartó/coin purse necklace **Réka sajátja/Réka's own**

BALÁZS
 fürdőnadrág/swim short **Benetton (Mammut)**

RÉKA
 bikini **Calzedonia**

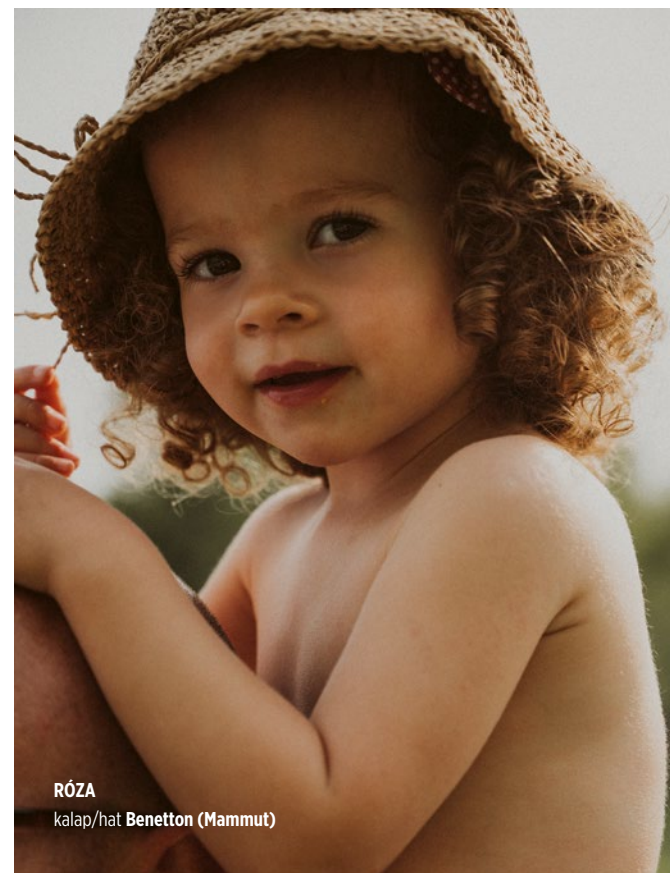
BALÁZS
póló/t-shirt Lacoste

ruha/dress Reserved

ruha/dress Benetton (Mammut)
papucs/slippers Mango

RÓZA
kalap/hat Benetton (Mammut)

BALÁZS ÉS DÁVID
póló, sort és papucs/t-shirt, short and slippers Benetton (Mammut)

DÁVID
törölköző/beach towel Benetton (Mammut)

DELIZIA

* *Gourmet & More* *

The best of everything - and even more than that...

Delizia is not just a business. It is simultaneously a corner spice market, gastro-bar, bakery, cafe, delicatessen. A place for quick meetings, weekend and casual shopping, brunches and toasting. Our goal is to create an environment in which our guests meet a new dimension of shopping in the middle of the city center.

In addition to carefully selected goods of the highest quality from all over the world, we also consider it important to introduce the best Hungarian handicraft products to our domestic and foreign customers. In addition to basic food, our store includes cheese, ham and meat specialties, wine, champagne and other beverage specialties, premium quality chocolates, sweets, jams and teas, as well as ingredients from Far Eastern cuisines and many other exclusive products. At Delizia Gourmet, the range of services is above average: highly qualified team, tastings, workshops, product presentations, rich selection of antipasti, delivery, on-site or even home catering and cold bowl service. Our store also provides a solution for our customers with special needs, be it gluten- and lactose-free, vegetarian, vegan, kosher, organic or GMO-free products.

Mindenből a legjobbat - és még annál is többet...

A Delizia nem csak egy üzlet. Egyszerre sarki fűszeres, gasztró-bár, pékség, kávéház, csemegebolt. Gyors találkák, hétfői és hétköznapi bevásárlások, brunchok és koccintások helyszíne. Célunk egy olyan közeg megteremtése, amelyben vendégeink a vásárlás új dimenziójával találkoznak a belváros közepén.

A világ minden tájáról gondosan szelektált, legmagasabb színvonalat képviselő árucikkek mellett fontosnak tartjuk megismertetni hazai és külföldi vásárlóinkkal a legkiválóbb magyar kézműves termékeket is. Az alapvető élelmiszerek mellett üzletünkben megtalálhatók sajt-, sonka- és hússpecialitások, bor-, pezsgő- és más italkülönlegességek, prémium minőségű csokoládék, édességek, lekvárok és teák, valamint a távol-keleti konyhák alapanyagai és számos más exkluzív termék. A Delizia Gourmet-ban a szolgáltatások köre is átlagon felüli: kóstolókkal, workshopokkal, árubemutatókkal, rendkívül gazdag antipasti-választékkal, helyszíni vagy akár otthoni rendezvényekre cateringgel, házhoz rendelhető hidegtál-szolgáltatással magasan képzett csapatunk várja mindazokat, akiknek kiemelten fontos az asztalra kerülő ételek kifogástalan minősége. Üzletünk megoldást nyújt különleges igényű vásárlóink számára is, legyen szó glutén- és laktózmentes, vegetáriánus, vegán, kóser, bio, vagy GMO mentes termékekről.

BENJI
nadrág/trousers **Finshley & Harding (Van Graaf)**
ing/shirt **Tommy Hilfiger**

JONATÁN
nadrág/trousers **Andrew James (Van Graaf)**
pulóver/sweater **Tommy Hilfiger**

AN UNBREAKABLE BLOOD PACT

Bonthatatlan vérszerződés

szerező *author* **Reményi Diána**

fotó *photo* **Szohr Nana**

fotóasszisztens *photo assistant* **Szakál Szabárd**

styling **Balla Frida**

stylist assistant **Gucsi Niki**

smink és haj *MUA&hair* **Nyíró Fruzsina**

A VADNAI TESTVÉREK UGYANABBAN A SPORTÁGBAN, UGYANABBAN A HAJÓOSZTÁLYBAN VERSENYEZNEK, EREIKBEN UGYANAZ A VÉR CSÖRGEDEZIK. NEMCSAK KÍVÜLRŐL HASONLÍTANAK EGYMÁSRA, DE MINDKETTŐJÜKBEN UGYANOLYAN EGÉSZSÉGESEN OSZLIK EL AZ ÉLSPORTHOZ SZÜKSÉGES ZSIVÁNYSÁG ÉS AZ EMBERSÉGHEZ SZÜKSÉGES JÓSÁG, ÉS A LEGNAGYOBB RIVALIZÁLÁS SEM TUDJA MEGBONTANI AZT AZ ÖSSZHANGOT, AMI KÖZTÜK VAN.

THE VADNAI BROTHERS COMPETE IN THE SAME SPORT, IN THE SAME CLASS OF BOATS, WITH THE SAME BLOOD FLOWING THROUGH THEIR VEINS. NOT ONLY DO THEY RESEMBLE EACH OTHER PHYSICALLY, BUT THEY BOTH HAVE THE SAME HEALTHY COMBINATION OF MISCHIEVOUSNESS REQUIRED FOR PROFESSIONAL SPORTS AND GOODNESS NECESSARY TO BE HUMANE, AND EVEN THE GREATEST RIVALRY CANNOT BREAK THE HARMONY THAT IS BETWEEN THEM.

A laikusok kedvéért szakmázzunk egy nagyon picit, szóval laser standard hajóosztályban versenyeztek, ami egy egyszemélyes vitorlás – mit kell még erről tudni?

Benji: A vitorlássportban ezek a legegyszerűbb hajók, kicsik és könnyűek, ezért nincsenek nagy technikai különbségek sem, nincs sok állítási lehetőség, így a versenyek során az ember a legfontosabb tényező. Egy igazi atlétának kell lenni, nekünk a fizikai terhelés az, ami nagyon sarkalatos pont, és az, hogy ki a legerősebb, ez nagyon sokat számít ebben a hajóosztályban.

Akkor nem olyan, mint a Forma-1, ahol az sem mindegy, ki, milyen járgányba ül be.

Benji: Igen, itt nem lehet technikával kompenzálni sem a tudás, sem az erőnlét hiányát. A hajók ugyanolyanok, tényleg minimális a különbség, a világbajnokságon és az olimpián pedig kötelező az ottani hajókkal indulni, amit a szervező ország biztosít.

Százalékos arányban elosztva mennyit számít a technikai tudás, az erőnléti állapot, a mentális állapot és a külső körülmények?

Jonatán: Az a lényeg, hogy azokból a tényezőkből, amiket befolyásolhatunk, azokból a maximálisat hozzuk ki. Mivel ez egy természeti sport, a külső körülmények, a mi esetünkben a szél vagy az áramlás mindig hozhat váratlan meglepetéseket. A technikai tudás azért a döntő, viszont ahhoz, hogy azt egy órán át az egész futam alatt tudjuk hozni, elengedhetetlen a jó fizikum. Versenyről versenyre látjuk a hiányosságokat, ha például az erőnléti állapotunkon megy el néhány pont a futamon, akkor még többet fog az ember arra a faktorra fordítani. Gyenge szélben a finommozgás, az egyensúly és a precizitás számít, ha erős a szél, akkor pedig ezekhez hozzáadódik a fizikum. Ez befolyásolja legjobban a koncentrációt is, mert ha elfárad az ember, akkor romlik a fókusz.

Kinek mi a mumusa, ha van ilyen?

Jonatán: A Balatonon nőttünk fel, tehát mi mindig is gyenge szélben voltunk jobbak, csak később tanultunk meg a tengeren erős szélben, nagy hullámokban is jól vitorlázni.

Mennyire kell vízközvetben születni ahhoz, hogy valaki vitorlásversenyző legyen?

Benji: Azért jó, ha az ember már gyerekkortól kezdve heti négyszer le tud járni edzeni, és azt hosszú távon egy vízparti, vízkörnyéki városból lehet megoldani. Persze télen így sem egyszerű, azt nekünk is nehéz volt megoldani, pedig a Balatonon születünk, úgyhogy a szülők vittek minket Horvátországba edzőtáborozni, amikor lehetett. De ezen a szinten most már nem lenne elég. Mi 3-4 hetet rendszeresen külföldön vagyunk, és utána egy hetet pihenünk itthon.

Nyáron is?

Jonatán: Igen, mert a mi felkészülésünkben a balatoni körülmények nem igazán megfelelőek, mert nyáron nincs elég szél,

For the laymen's sake, let's talk shop a little. So, you compete in the laser standard boat class, which is a single-handed sailboat – what else do we need to know about it?

Benji: In sailing, these are the simplest boats, small and light, so there are no big technical differences either, there aren't many things to adjust, so the person is the most important factor in races. You have to be a real athlete, physical endurance is very crucial for us and who the strongest is, that matters a lot in this boat class.

Then it's not like Formula 1, where it matters a lot who sits in what car.

Benji: Yes, you cannot compensate for the lack of knowledge or fitness with technology here. The boats are the same, the difference is really minimal, and at the World Championships and the Olympic Games it is mandatory to use their boat, which is provided by the organizing country.

In percentages, how much do technical knowledge, fitness, mental health, and external circumstances matter?

Jonatán: The point is to get the most out of the factors we can actually influence. Since it is a sport in nature, external conditions, in our case the wind or the currents can always cause unexpected surprises. Technical knowledge is crucial; however, in order to be able to keep going for an hour throughout the race, a good physique is essential. We see our shortcomings in every competition, for example, if we lose a few points because of our fitness level, then we will spend even more time on that factor. In light winds, fine motor skills, balance, and precision matter, but if the wind is strong, your fitness level is added to these. It also affects concentration the most, because if you get tired, your focus deteriorates.

What are your bugbears if you have any?

Jonatán: We grew up near Lake Balaton, so we were always better in light winds, only later did we learn to sail well in strong winds, on big waves at sea.

How close to water do you have to be born to become a competitive sailor?

Benji: It's good to be able to train four times a week since childhood, and in the long run it can only be done from a lakeside, waterfront town. Of course, it's still not easy in the winter, it was difficult for us too, even though we were born near Lake Balaton, so our parents took us to Croatia for training camps when they could. But at this level it would not be enough now. We regularly spend 3-4 weeks abroad, after which we rest at home for a week.

Even in summer?

Jonatán: Yes, because the conditions at Lake Balaton are not really good for our training, because there is not enough wind in summer, and it is cold in winter. But we also need a good team and training partners to train with.

JONATÁN

nadrág /trousers Andrew James (Van Graaf)
póló /t-Shirt Andrew James (Van Graaf)
cipő /shoes Tommy Hilfiger
szemüveg /sunglasses Zegna

BENJI

nadrág/trousers Hugo Boss
póló/t-Shirt Nils Sundstrom (Van Graaf)
sapka/hat Fendi (Heaven)
cipő/shoes Tommy Hilfiger
öv/belt Zegna

BENJI

póló/t-Shirt Lacoste
nadrág/trousers Finshley & Harding
(Van Graaf)

Vadnai Benjámín

- Kétszeres olimpikon
- Korosztályos világbajnok
- Az első magyar vitorlázó, aki korosztályos világbajnoki aranyérmet szerzett.

- **Participant at two Olympic Games**
- **Youth world champion**
- **The first Hungarian sailor to win the gold medal at the Youth World Championship.**

JONATÁN

nadrág/trousers Hugo Boss
pulóver/sweater CODE-ZERO

Vadnai Jonatán

- Világkupagyőztes
- Európa-bajnoki bronzérmes
- Korosztályos világbajnok
- Az egyetlen magyar vitorlázó, aki világkupa-aranyérmet nyert, és Laser osztályban felnőtt-Eb-n dobogóra állt.

- **World Cup winner**
- **European Championship bronze medalist**
- **Youth world champion**
- **The only Hungarian sailor to win a World Cup gold medal and to take the podium at the adults European Championships in the Laser class.**

télen pedig hideg van. De ezen kívül is kell egy jó csapat és edző-partnerek, akikkel együtt edzünk.

Benji: Ez nem olyan, mint például úszásban, hogy minden medencében ugyanazok a körülmények, csak az időt kell mérni – ha nincs velünk csapat, mi nem tudunk mihez viszonyítani, a nyílt vízen annyira változatos minden, hogy nem lehet adott szakaszokat mérni, itt nem tudsz egyedül edzeni.

Ha már a körülményeket említéd, nektek szinte egyvé kell váltotok a természettel. Ez egy idő után zsigerből megy akkor is, ha olyan helyre utaztok, ahol még sosem jártatok?

Benji: Ezért fontos a rutin, hogy egyre könnyebben felismerjük a különböző időjárási sajátosságokat, hogy ha például egy termik szélben vagy, ami hasonló bárhol a világon, akkor tudd, mit kell csinálni.

Jonatán: Tudnunk kell, hogyan befolyásolja az adott domborzat a helyi áramlatokat, felhőkből is tudnunk kell olvasni, ugyanis típusuktól függően azok növelik vagy csökkentik a szél-erőt.

Benji: Ez egy ilyen lépcsőzetes dolog ebben a sportágban, a gyerekek először megtanulják, hogyan kezeljék a hajót, hogyan tudnak minél nagyobb sebességet kihozni belőle, és amikor jön a meteorológia, az már a jéghegy csúcsa.

Tehát akkor időjósok is vagytok egyben!

Benji: Megteszünk mindent a széljárás kiismerése érdekében, de a tétversenyeken mindig van a csapatnak egy meteorológusa, aki utazik velünk, ha viszont nem tud jönni, akkor távolról küldi az adatokat, mert ezen a szinten már nagyon fontos, hogy el tudjuk dönteni, melyik oldalra vitorlázunk. A helyszín időjárási körülményeinek megismerése nagyon fontos egy-egy verseny előtt. A 2024-es párizsi olimpia vitorlás futamai Marseille-ben lesznek, ezen és a következő nyáron is sokat fogunk ott edzőtáborozni, hogy begyűjtsünk minden adatot.

Jonatán: Meg a súly miatt is fontos, hogyan készülünk egy adott versenyre.

Már a ti súlyotok miatt?

Jonatán: Igen, mert ha erősebb szelet mondanak, akkor feljebb kell menni súlyban, 85-86 kilóra, ha viszont könnyebb, akkor elég a 83 kg is. Ezeknél a számoknál is lehet továbbmenni, csak az már rizikós.

Apukátok is vitorlázik, nagybátyátok is – mit csinálnak a nők a Vadnai családban?

Jonatán: Édesanyánk például annyira nem szeret vitorlázni.

Benji: De tudni tudja már... Az évek alatt nagyon képbe került, jól tudja, hogy van a pontszámítás, a rajtok, még egy felnőtt-táborba is elment egyszer, és elsajátította az alapokat, de őt nem fogta meg annyira a dolog.

Mi lett volna, ha lányok születtek?

Jonatán: Ezt tőlük kellene megkérdezni.

Benji: It's not like in swimming, for example, where the conditions are the same in every pool, and you just have to measure the time – if we don't have a team with us, we'll have nothing to compare ourselves to; in open water everything is so changeable that you can't measure specific sections, you cannot train alone.

Since you mentioned the circumstances, you have to become almost one with nature. Does it come naturally after a while even if you're traveling to a place you've never been to before?

Benji: That's why routine is important so we can recognize different weather features more and more easily, so if you're in a thermal wind, for example, which is similar everywhere in the world, you know what to do.

Jonatán: We need to know how a given terrain affects the local currents, and we also need to be able to read clouds, because depending on their type they increase or decrease wind force.

Benji: It's a gradual thing in this sport, the kids first learn how to operate the boat, how to get the most speed out of it, and when meteorology comes into play, that's the cherry on the cake.

So you are also weathermen!

Benji: We learn everything we can about the winds, but in races with a stake the team always has a meteorologist who travels with us, but if he can't come, he sends the data remotely, because at this level it's very important to be able to decide which side to sail on. Knowing the local weather conditions is very important before a race. The sailing races for the 2024 Paris Olympic Games will be in Marseille, so this summer and the next we will have a lot of training camps there to gather all the data.

Jonatán: And also because of the weight, it's important how we prepare for a particular race.

A BALATONON NÖTTÜNK FEL, TEHÁT MI MINDIG IS GYENGE SZÉLLEN VOLTUNK JOBBAK, CSAK KÉSŐBB TANULTUNK MEG A TENEREN ERŐS SZÉLLEN, NAGY HULLÁMOKBAN IS JÓL VITORLÁZNI.

WE GREW UP NEAR LAKE BALATON, SO WE WERE ALWAYS BETTER IN LIGHT WINDS, ONLY LATER DID WE LEARN TO SAIL WELL IN STRONG WINDS, ON BIG WAVES AT SEA.

You mean your weight?

Jonatán: Yes, because if they predict a stronger wind, you have to increase your weight to 85-86 kilograms, but if the wind is lighter, 83 kg is enough. You can go further with these numbers, but that is risky.

Benji: Valószínűleg akkor is megismerkedünk a vitorlázással, mert egy eszméletlen szép sport, és nagyon nagy szabadságot ad. Én ezt egy nagyon jó skillnek is tartom: nagyon szeretem, hogy ki tudok menni egy hajóval, tudok a tengeren közlekedni, hogy egy olyan sportot űzök, amit a szabadidőmben is élvezek, és nincs olyan, hogy megunom vagy kiégek.

A HELYSZÍN IDŐJÁRÁSI KÖRÜLMÉNYEINEK MEGISMERÉSE NAGYON FONTOS EGY-EGY VERSENY ELŐTT. A 2024-ES PÁRIZSI OLIMPIA VITORLÁS FUTAMAI MARSEILLE-BEN LESZNEK, EZEN ÉS A KÖVETKEZŐ NYÁRON IS SOKAT FOGUNK OTT EDZŐTÁBOROZNI, HOGY BEGYŰJTSÜNK MINDEN ADATOT.

KNOWING THE LOCAL WEATHER CONDITIONS IS VERY IMPORTANT BEFORE A RACE. THE SAILING RACES FOR THE 2024 PARIS OLYMPIC GAMES WILL BE IN MARSEILLE, SO THIS SUMMER AND THE NEXT WE WILL HAVE A LOT OF TRAINING CAMPS THERE TO GATHER ALL THE DATA.

Itt vagytok ketten testvérek, ugyanabban a sportágban, nem lett volna egyszerűbb valami páros versenyszámot választani?

Benji: Nyilván gondolkodtunk rajta, mert van egy páros hajó, ami a méretünkhöz is passzol, de az egy nagyon technikai hajóosztály, drágák hozzá a felszerelések is, ráadásul a hajót is mindig vinni kell, amihez konténert kell szervezni, szóval rengeteg logisztikával is jár.

Az összhang meglebbe?

Jonatán: Az igen, szoktunk vitorlázni nagy hajóban együtt, általában nincs probléma.

Pedig együtt éltek, együtt edzettek, nonstop együtt vagytok. Nincs olyan, hogy néha unjátok egymás fejét?

Benji: Nem, nincs ilyen, pedig tényleg folyton együtt vagyunk. A baráti társaságunk is ugyanaz.

Jonatán: Együtt járunk bulizni is, nyaralni, síelni, mindent együtt csinálunk. Szerintem ez tök jó, a legnagyobb természetességgel szeretjük egymást, nincsenek zavaró tényezők. Tényleg teljes az összhang.

Bár Benji korábban mondta, hogy a Laserrel kicsit sokáig tartana a Kékszalag, de ha úgy adódik, más hajóval azért el szoktatok indulni a vitorlásversenyen?

Your dad and your uncle sail too – what do women do in the Vadnai family?

Jonatán: Our mother, for example, doesn't like sailing so much.

Benji: But she knows it by now... She's picked up a lot over the years, she knows the point system and the start well, she even went to an adult camp once and mastered the basics, but she wasn't so into it.

What would have happened if you were girls?

Jonatán: You should ask them.

Benji: Probably we would have still tried sailing even then because it's an incredibly beautiful sport and gives you a lot of freedom. I also consider this a very good skill: I really like being able to go out on a boat, I can travel the sea, I play a sport that I enjoy doing in my free time too, and there is no way I would get bored or burn out.

Here you are, two brothers in the same sport, wouldn't it have been easier to choose a double event?

Benji: We've obviously thought about it, because there are two-person dinghies that fit our size, but it's a very technical class, the equipment is expensive too, not to mention you always have to take the boat, which means arranging a container, so it involves a lot of logistics.

Would there be harmony?

Jonatán: Yeah, we regularly sail together in a big boat, usually there are no problems.

Yet you live together, you train together, you are together 24/7. Do you sometimes get bored of seeing each other?

Benji: No, it doesn't happen, though we really are together all the time. Our group of friends is the same too.

Jonatán: We go to parties, on holidays and skiing, we do everything together. I think it's great, our love for each other is truly natural, there are no problems. The harmony is really perfect.

Although Benji said before that the Blue Ribbon would take a little too long with the Laser, but if you get the chance, do you enter the regatta with another boat?

Benji: Yeah, and it's always refreshing, a little variety in our preparation, then it's like a free time activity.

Jonatán: Sailing is very good in the sense that if you get a little tired of your own boat class, it's good to go out on Lake Balaton sometimes with a speedy machine or a wine sipping boat, when it is not necessary to get physically or mentally strained.

But is the technical knowledge the same with every boat? So if you learn to handle one, will you manage to operate the others too?

SZERETEM, HOGY TUDOK A TENGEREEN KÖZLEKEDNI, HOGY EGY OLYAN SPORTOT ŰZÖK, AMIT A SZABADIDŐMBEN IS ÉLVEZEK, ÉS NINCIS OLYAN, HOGY MEGUNOM VAGY KIÉGEK.

I REALLY LIKE BEING ABLE TO TRAVEL THE SEA, I PLAY A SPORT THAT I ENJOY DOING IN MY FREE TIME TOO, AND THERE IS NO WAY I WOULD GET BORED OR BURN OUT.

BENJI

ing/shirt **Tommy Hilfiger**
nadrág/trousers **Finshley & Harding (Van Graaf)**
sapka/hat **Tommy Hilfiger**

JONATÁN

ing/shirt **CODE-ZERO**
nadrág/trousers **Finshley & Harding (Van Graaf)**
pulóver/sweater **CODE-ZERO**

BENJI

öltöny/suit **Finshley & Harding (Van Graaf)**
póló/t-Shirt **Lacoste**

JONATÁN

öltöny/suit **Andrew James (Van Graaf)**
póló/t-Shirt **Hugo Boss**

Benji: Igen, és az mindig egy felüdülés, egy kis változatosság a felkészülés során, ilyenkor olyan, mint egy szabadidős program.

Jonatán: Abból a szempontból nagyon jó a vitorlázás, hogy ha a saját hajóosztályodat kicsit megunod, akkor jó néha egy rohanó géppel vagy egy borozgatós hajóval kimenni a Balatonra, és nem feltétlen megfeszülni fizikálisan, vagy mentálisan.

De a technikai tudás ugyanaz minden hajónál? Vagyis ha egyet megtanulsz kezelni, akkor már a többi is menni fog?

Benji: Aki tud vitorlázni, az jól vitorlázik mindennel, de persze specifikusan minden hajót meg kell tanulni kezelni. Ettől függetlenül nem fogod ugyanolyan jól vinni, mint az, aki abban a hajóban már eltöltött ezer órát. Ez összehasonlítva olyan lehet, mint amikor a Talmácsi kimaxol egy motort, aztán vált eggyel nagyobbra – azzal is jól fog menni, de aki már évek óta azon ül, azt nehezebb utolérni.

Ha tavon szocializálódik az ember, akkor jobban szereti az édesvizet a sósnál?

Benji: Általában tengeren vannak a versenyek, szóval meg kellett szoknunk, de mivel a Balcsin nőttem fel, jobban preferálom a tavi körülményeket.

Jonatán: Az édesvíz egyik nagy előnye, hogy nem csípi a szemünket, és hogy nem kell mindennap letakarítani a hajót, de ha tengeren versenyzünk, muszáj, különben megeszti a só. Mondjuk egy kétperces mutatóvány, szóval azért nem halunk bele.

A hideg vízzel hogyan álltok? Tudom, hogy ott a neoprénruha, de volt már, hogy rendesen kikezdték a körülmények?

Benji: Az áprilisi világbupák azért tudnak meglepetést okozni. Most éppen Palmán voltunk, az első pár nap elég hűvös volt.

Jonatán: Igen, úgy vártuk, hogy menjünk Mallorcára, a nap-sütésbe végre, erre jött a viharos szél esővel, rosszabb idő volt, mint itthon.

És ilyenkor mire szoktatok gondolni, ami kihúzza a gödörből?

Benji: Hogy inkább bowlingozni mentünk volna, és akkor beltéri sportot úznénk! Ezzel szoktunk viccelődni. Rengeteg szépsége van a vitorlázásnak, de amikor olyan körülményeket kapunk, hogy nem is az ellenfelekkel kell megküzdenünk, hanem elsősorban magával az időjárással, akkor azért úgy érzem, ez egy túlélősport.

Jonatán: Nekem a Garda-tóról van a leghidegebb emlékem, viszonylag korán, márciusban volt a verseny, hatfokos volt a víz, a levegő meg öt, és annyira megfagyott a schott kötelet szorító kezem, hogy alig bírtam a bójánál elengedni. Később a parton több versenyzőt mentők csavartak föliába.

Benji: Engem egyszer a hullám kapott fel, egy törőhullám felborított és sodort a sziklák felé. Szerencsére lerakott a kövek előtt pár méterrel, és vissza tudtam borítani a hajót, mielőtt jött volna a következő hullám. Az durva volt. De itt, a Balcsin ilyen veszélyek nem fenyegetnek.

Benji: Anyone who can sail will sail well with everything, but of course you have to learn to handle each boat specifically. Regardless, you're not going to do it as well as someone who's already spent a thousand hours in that boat. In comparison, it's like when Talmácsi maxes a motorbike out and then changes it to a bigger one – he will ride it well, but whoever has been sitting on it for years will be harder to catch up with.

If you grow up near a lake, do you prefer freshwater to saltwater?

Benji: Races are usually at sea, so we had to get used to it, but since I grew up at Balaton, I prefer lake conditions.

Jonatán: One of the great benefits of freshwater is that it doesn't sting your eyes and you don't have to clean the boat every day, but if you race at sea, you have to, otherwise the salt will consume it. But it's a two-minute task, so it's not going to kill us.

How can you take the cold water? I know you have neoprene suits, but have the conditions ever affected you negatively?

Benji: The World Cups in April can cause surprises. We have just been to Palma, the first few days were pretty cold.

Jonatán: Yeah, we were looking forward to going to Mallorca, to the sunshine at last, and then the stormy winds came with rain, the weather was worse than in Hungary.

And then what do you think about that brings you out of the hole?

Benji: That we should have started bowling and we would play indoor sports then! That's what we usually joke about. There's a lot of beauty in sailing, but when we get conditions where we don't even have to deal with the opponents, but primarily with the weather itself, I feel like it's a survival sport.

Jonatán: The coldest memory I have is from Lake Garda, the race was relatively early, in March, the water was six degrees Celsius and the air was five, and my hand clutching the halyard rope was so frozen that I could barely let go of it at the buoy. Later, on the shore, the EMT wrapped several sailors in foil.

Benji: I was once picked up by a wave, an overfall overturned and swept me towards the rocks. Luckily, it put me down a few meters from the rocks and I was able to turn the boat back before the next wave came. It was rough. But here at Balaton, there are no such dangers.

If Lake Balaton, is it only Füred for you?

Jonatán: Yes, mostly Füred. Day and night.

Benji: We were born in Balatonalmádi, but only our grandparents live there now, of course we often visit them. We will go by for coffee after the photo shoot too.

Are you summer kids?

Benji: We really like winter sports, we like skiing, snowboarding, but water sports are better in the summer, so very much so. We are summer kids.

BENJI

nadrág/trousers **Finshley & Harding (Van Graaf)**
ing/shirt **Tommy Hilfiger**

JONATÁN

nadrág/trousers **Andrew James (Van Graaf)**
pulóver/sweater **Tommy Hilfiger**

TUDNUNK KELL, HOGYAN BEFOLYÁSOLJA AZ ADOTT DOMBORZAT A HELYI ÁRAMLATOKAT, A FELHŐKBŐL IS TUDNUNK KELL OLVASNI.

WE NEED TO KNOW HOW A GIVEN TERRAIN AFFECTS THE LOCAL CURRENTS, WE ALSO NEED TO BE ABLE TO READ CLOUDS.

You're in sportswear in the sun a lot, isn't it weird going to the beach with a striped tan? Or do you go to the beach to swim at all?

Benji: Well, we usually swim in the harbor. We go to the club a lot outside of trainings too, we cycle there, have an apple spritzer with our clubmates, and of course, there are stairs on the pier, we jump in from there, or we go in very deep by boat, and then we swim there.

Sailing is a lifestyle, is it reflected in your everyday clothes?

Benji: Yeah, but we're also lucky because we have two clothing sponsors, Musto, who provide the racing gear, and Code Zero, who provide the everyday stuff. In terms of style, both are sportier, sailing-designed brands, and we wear these on a daily basis.

Is there a dress code in competitions?

Benji: The life jacket is our dress code. We must always wear it.

You have a pretty tight schedule, as elite athletes usually do, but what about girls?

Benji: I have a girlfriend.

Jonatán: I don't. It's not easy to manage, we spend three or four weeks abroad and then a week at home, and that's more or less our whole year.

It's not an interrogation, I just thought I'd ask because it's obviously an important question. With such a pace of life, does she have to be an athlete?

Benji: It doesn't matter if she is an athlete or a civilian, what's important is that she is understanding with this. She must accept that this is a "job" that involves a lot of travelling, but when we are at home, we can make up for a lot of things.

Are there any internal qualities in which you are totally different?

Jonatán: Totally? No, there isn't.

Benji: You may be a little more introverted. I like to organize programs more.

Jonatán: That's for sure! Benji is a great organizer, whatever it is. It is convenient if a program is organized, because then you just have to experience it.

Ha Balaton, akkor az nektek csak Füred?

Jonatán: Igen, többnyire Füred. Nappal is, éjszaka is.

Benji: Balatonalmádiban születünk, de ott már csak a nagyszülők vannak, persze gyakran meglátogatjuk őket. A fotózás után is megyünk hozzájuk kávézni.

Mennyire vagytok nyári gyerekek?

Benji: Nagyon szeretjük a téli sportokat, szeretünk síelni, snowboardozni, de azért a vízi sportokat jobb nyáron űzni, szóval nagyon. Nyári gyerekek vagyunk.

Sokat vagytok sportruházatban a napon, nem ciki lemenni a strandra csíkosra barnultan? Vagy szoktatok egyáltalán strandolni?

Benji: Hát, mi inkább a kikötőben fürdünk. Sokat járunk le a klubba az edzéseken kívül is, lebiciklizünk, megiszunk egy almafröccsöt a klubtársakkal, és persze, a mólón van egy fürdőlépcső, onnan csobbanunk, vagy bemegyünk jó mélyre hajóval, és akkor ott fürdünk.

A vitorlázás egy életstílus, ez a mindennapi öltözködésükben is megmutatkozik?

Benji: Igen, de szerencsések is vagyunk, mert van két ruházati szponzorunk, a Musto, akiktől a versenyfelszerelést kapjuk és a Code Zero, akiktől pedig a szabadidős cuccokat. Stílusban mindkettő a sportosabb vonal, vitorlásdizájnú márkák, ezeket hordjuk napi szinten.

Vannak öltözködési szabályok, dress code a versenyeken?

Benji: A mentőmellény a dresszkódunk. Azt mindig viselni kell.

Elég feszített a tempótok, mint az élsportolóknak általában, de mégis, mi a helyzet a lányokkal?

Benji: Nekem van barátnőm.

Jonatán: Nekem nincs. Nem egyszerű megoldani, három-négy hetet vagyunk külföldön, aztán egy hetet itthon, és így néz ki nagyjából az egész évünk.

Ja, nem vattatáson vagytok, csak gondoltam, megkérdezem, mert nyilván fontos kérdés. Ilyen életritmus mellett feltétel, hogy sportoló legyen az illető?

Benji: Mindegy, hogy sportoló, vagy civil a lány, a lényeg, hogy megértő legyen ezen a szinten. El kell fogadni, hogy ez egy olyan „munka”, ami sok távolléttel jár, de amikor itthon vagyunk, akkor sok mindent be kell pótolni.

Van belső tulajdonság, amiben totálisan eltértek egymástól?

Jonatán: Olyan, amiben totálisan... Nem, olyan nincs.

Benji: Te talán kicsit introvertáltabb vagy. Én jobban szeretek programokat szervezni.

Jonatán: Az biztos! Benji nagy programszervező, legyen szó bármiről. Kényelmes, ha meg van szervezve a program, mert akkor azt már csak át kell élni.

Köszü, George!

Moneyback

Visszatérítést kapok
bankkártyás és hitelkártyás
vásárlásaim után.

**A Moneyback kedvezményprogramban
elérhető pénzvisszatérítések mértéke és
maximalizált összege eltérő lehet.**

A kedvezményprogram igénybevételének feltétele a bank mobilalkalmazási szolgáltatása, a George App, és Erste lakossági forint betéti- vagy hitelkártya megléte. A kedvezmény csak közvetlen bankkártyás fizetés esetén érhető el. A pénzvisszatérítés összege havonta egyszer kerül jóváírásra. A kedvezményprogramban számos kereskedő ajánlata is elérhető, a kedvezmények mértékei eltérőek lehetnek. A tájékoztatás nem teljes körű és nem minősül ajánlattételnek. További információk a részvételi feltételekben és a moneyback.hu oldalon.

Innovation by

ERSTE
Bank

GRECSÓ KRISZTIÁN

EVERYTHING WAS EASY

Minden könnyű volt

illusztrációk *illustrations* Kiss Lou

Minden este a Neoton tömény balladája szólt, „Szárszó, Szárszó, ott a fák alatt”. Gyerekként is eljutottam oda, kegy volt, csak akkor még úttörőtábornak nevezték, minden kora reggel felvontuk a zászlót, és még félalomban tisztelegtünk neki. Persze nem volt az ebédlőben forrócsoki-automata, nem is tudtuk, hogy létezik olyan, és illett képeslapot küldeni haza. A többi nagyvonalakban ugyanaz maradt a rendszerváltás után is, amikor már ifivezetőként, vagy ifjú pedagógusként jártam oda: a balatoni gyerektáborba. Szikár faházak, saját, zsebkendőnyi strand, túranapokra lőneshús.

Az én diákkoromban is ez a Neoton-dal jelezte a takaródót, és amikor már tanár voltam, akkor is így parancsoltuk ágyba a gyerekeket. És bár volt valami fanyar ellenállás a nyúlékonyságával szemben, ezt harsogtuk, könnyek között, az utolsó este – mikor én csapkodtam a Cremona zsíros húrjait, *Minden könnyű volt*.

A táborban annyiféle generációban szövődtek szerelmek, amennyi éppen megjelent, alsósoktól a tanítás gyötrelmeit ott kiheverő nyugdíjas pedagógusokig. Az élet nem mindig igazságatlan, csak általában, és a Balaton-parton még a szomorú sorsú tanárok is vigaszt nyerhettek, de legalábbis egy-két forróbb pillantást a tábortűz mellett. És egy adott kor fölött már az is valami, az ember megtanulja becsülni a fantáziája morzsás képeit, hogy el tudja képzelni, milyen lenne. Illetve azt is, hogy miért jó, hogy nem történt meg belőle semmi.

Every night we heard the sugary ballad of Neoton, “Szárszó, Szárszó, there under the trees.” I had also the chance to go there as a kid, it was an honor, only back then it was called a pioneer camp, we hoisted the flag early every morning and saluted it half asleep. Of course, there were no vending machines with hot chocolate in the canteen, we didn’t even know they existed, and sending a postcard home was expected of us. The rest remained more or less the same even after the regime change, when I went there as a youth leader or as a young teacher: to the summer camp at Lake Balaton. Paltry log cabins, a teensy-weensy private beach, and spam on hiking days.

Even when I was a student, this Neoton song signaled lights out, and when I was a teacher, we still ordered the kids to bed with the same song. And although there was some astringent resistance to its cheesiness, we shouted it in tears on the last night – when I was abusing the greasy strings of my Cremona guitar, *Everything was easy*.

Love stories developed at the camp in as many generations as came, from primary school children to retired teachers who tried to recover from the torments of teaching there. Life is not always unfair, only usually, and on the shores of Lake Balaton even teachers with sad fates could find solace, or at least one or two hot glances by the campfire. And over a certain age that is already something, learning to appreciate the morsels of your imagina-

Mi, tanárok esténként kiültünk a szuvas faházak szélére, a part felől érett halszagot terelt oda a szél, és susogott, mintha kórus lenne, a nádas. Én meg gyötörtem a gitárt. *Úgy is csak te érthetted volna.* Semmilyen gátlásom nem volt, és ízlésem se sok, bármit eljátszottam. *Jó volt nagyon.* A pislákoló tábor-tűznél, néha, szemérmes ritkasággal, körbejárt egy borosüveg. A lángok fölött át-átvillanó tanári pillantás-szikrák nem túl gyakran fordultak át kézfogásba vagy csókesatákba.

Édes volt abban a pici vágytengerben hullámozni. Mindig örültem, ha másra vágnak, ha valaki vágni tud. Persze azért magam is szerettem volna szeretni – ott is.

Először, amikor kiskamaszként, néptáncosként eljutottam oda. Mindenki idősebb volt nálam, légies szépségű szerb lányok éltették körtáncokban Jugoszláviát, úgy énekeltek két szólamban, hogy megőszült a gyep, olyan varázslatos volt, hogy néha, egészen ritkán, nem a farmeres feneküket bámultam, hanem behunytam a szemem, és hagytam, hogy hasson a számomra szívrepesztően szépnek gondolt propagandadal. Alig két évvel voltunk a háború előtt, és azok a lányok két év múlva olyat láttak, amit én még most sem tudok elképzelni se. De ki gondolta volna abban a szárnyakon lebegő estében, hogy mi minden elfér az ég alatt.

Az ebédlő káposztaszagú hodályában tartották a diszkót, és én ott kértem föl, életemben először, az andalító szintetizátormuzsikára lassúzni egy lányt. Papucsban voltunk, mint mindenki, néha csattant a talpa a frissen hipózott kövezeten, együtt énekeltek az önjelölt nótafával a *Szárszót*, meg Black dalát, magyaráz, hogy milyen szép a világ.

És szép is volt, csak akkor még nem tudtuk, hogy minél többet ismerünk meg belőle, annál szürkébb és kisebb lesz, és hogy annak a magányos slágernek nincsen semmiben igaza. Miközben a faházunkból sétáltam át a búcsúbuliba, a rémületes öt méter alatt arra gondoltam, úgysem merek felkérni senkit. Addig halogattam az indulást, hogy el is késtem, mire beléptem, már majdnem mindenki lassúzott, topogott és dülöngélt valakivel, tisztes távolságból tartva, karolva egymást (emlékeikben, persze, összebújva, ringatózva). Én meg még mindig csak hagytam, hogy remegjen a térdem, ziháljon a szívem. Nem bírtam mozdulni.

Erika volt a cél. Grétáról az álmaimban sem volt szó. Még ha legbelül azt is gondoltam, Gréta vagy halál, de már akkor is gyáva voltam és konformista. És előző este, álmatlanul forgolódva az emeletes ágy kifeküdt matracán arra jutottam, megteszi nekem Erika is. Vele nagyjából „egy szinten” vagyunk, talán ő igent mond, ha megkérdezem.

– Szabad?

Az embernek, ezt tanultam otthon – és őszintén ezt gondoltam én magam is –, tudnia kell, hol a helye.

De Erikára, mint utólag megtudtam, hárman is lecsaptak, rögtön a dal első taktusainál. Róla, ezek szerint, mások is ugyanezt gondolták. És abban a sikító, jeges másodpercben már minden szép, kevésbé szép és érdekes lány táncolt, csak a tábor, szerintem, legszebb lánya, Gréta nem.

tion, picturing what it would be like. And also, why it’s good that nothing happened.

We teachers would sit on the edge of the decaying log cabins in the evenings, the wind would carry the smell of ripe fish from the shore, and the reeds would whisper like a choir. And I would torment the guitar. *Only you could have understood.* I didn’t have any inhibitions, or taste for that matter, I played anything. *It was very good.* At the flickering campfire, occasionally, with a bashful rarity, a bottle of wine would be passed around. The sparking glances the teachers flashed at each other across the flames rarely turned into handshakes or a battle of lips.

It was sweet to swim in that tiny sea of desire. I was always happy when somebody was desired, when somebody could desire. Of course, I would have also loved to love – there too.

The first time when I went there as a young teenager, as a folk dancer. Everyone was older than me, Serbian girls of ethereal beauty praised Yugoslavia during their circle dances, singing in parts so well that made the lawn turn gray, it was so magical that sometimes, quite rarely, I did not stare at their bottoms in their jeans, but instead I closed my eyes and let the propaganda song, which I thought was heartbreakingly beautiful, work its way through me. We were barely two years before the war, and two years later those girls saw something I can’t even imagine now. But who would have thought in that evening floating on wings what could happen under the sky?

The disco was held in the oversized canteen smelling of cabbage, and it was there that I asked, for the first time in my life, a girl to slow dance with me to the sweet synthesizer music. We were wearing slippers, just like everyone else, their soles occasionally snapped on the freshly polished stone floor, and we sang along with the self-nominated songster *Szárszó* and Black’s song, in Hungarian, about how wonderful life is.

And it was wonderful, only then we did not know that the more we learn about it, the grayer and smaller it would become, and that that lonely song was wrong about everything.

As I had been walking from our log cabin to the farewell party, during that terrifying five meters, I had thought I wouldn’t dare ask anyone to dance anyway. I had delayed leaving until I was late, by the time I got there, almost everyone was slow dancing, wobbling and swaying with someone, holding each other from a fair distance (of course they remembered cuddling and rocking). And still I just let my knees tremble and my heart pound. I couldn’t move.

Erika was my goal. I couldn’t even dream of Gréta. Even if deep down I thought it was Gréta or death, I was already a coward and a conformist. And the night before, tossing and turning sleeplessly on the sagging mattress of the bunk bed, I figured Erika would be good enough for me. We’re pretty much “in the same league,” maybe she’ll say yes if I ask.

“May I?”

One, I was taught at home, and I honestly thought so myself, must know where his or her place is.

But, as I found out later, already three boys had hit on Erika,

Nagymágocsi volt, a haja sárgásvörös, mint a Füred felé lemenő nap, csiklandós szeplői voltak, és óvatosan kacagott, mint egy úrilány.

Úgy álltam a mosogatópultnál, mint akinek most adják ki a vagdaltját. Már ki is akartam somfordálni a szégyenem előtt, amikor megláttam, hogy a „vén” zenész (nyilván negyven táján lehetett) milyen gátlástalanul stíroli őt. És azt is, hogy ő – bár rajta kívül majdnem minden lány táncol –, nem mozdul, nem az ég felé néz, csak a semmibe, pontosabban senkire.

És akkor végre megindultam, szinte megkönnyebbültem, mert annál a borzasztó rettegésnél, hogy oda kéne mennem, még az is jobb volt, hogy tudtam, nemet mond majd. Azt akartam kérdezni, amit mindenki, mert azt kellett kérdezni, de mire odaértem, már tényleg igazán akartam, korábban nem ismertem az akarás valódi mélységét, hát kiszaladt a számon.

– Annyira szeretnék táncolni veled!

Gréta egy pillanatot várt, úgy fordult oda, mint akinek először valami fontos nézni valója van a menzaspult vaksötét kiadóablakainál, és csak amikor végzett, foglalkozhat velem. Ám akkor, végre, felelt.

– De édes vagy!

Emlékeimben csak mi bújunk össze, ringtunk a szép világban, és a többiek a tánciskolások reménytelenséggel irigyeltek minket, ami akkor is így van, ha nem igaz, mert ezek az én emlékeim, és nem érdekel, hogy a többiek mit tudnak felidézni ebből az estéből – ha eszükbe jut egyáltalán.

Mi a vesztesek boldogságával lettünk halálosan szerelmesek, és ahogy Gréta nem távolodott el tőlem, sőt, az arcbőre egy pillanatra meg-símította az enyémet, éreztem, hogy ennél már nemigen lehet boldogabbnak lenni. És bár nem volt igazam, az biztos, hogy minden tudás, kétely és szorongás nélkül akkor lángoltam utoljára. Jó volt nem kicsinek, utolsónak, ügyetlennek lenni, a legszebb lány hátát simogatni a milliméterek végtelen ujmozgásaival.

Egy évtized múlva talákoztam vele újra egy kocsmá ihletfőjtő sötétjében. Főiskolás volt, gyönyörű és magányos, mint egy cimbalom. A túl szép és (számukra) nyomasztóan okos lányokat kerülik a fiúk, mert a tükörben, amit végtelenségük tart, saját keskeny ostobaságukat látják. Ezért félnek tőlük, mintha műzsának lennének jók csupán, akikről zengeni érdemes.

Rossz passzban voltam, föltűnően feldobott a régi tánc és az első félős, csókra emlékezett puszi emléke.

right at the first beats of the song. Others, it seemed, thought the same about her. And in that shrieking, icy second, all the beautiful, less beautiful, and interesting girls were already dancing, except for the girl I thought was the most beautiful in the camp, Gréta.

She was from Nagymágocs, her strawberry blonde hair was like the setting sun above Füred, she had ticklish freckles and a careful laugh like a gentlewoman.

I stood by the sink like a statue. I was about to walk away to hide from my shame when I saw how unscrupulously the “old” musician (he was probably around forty) was checking her out. And also how she – although almost every other girl was dancing – didn’t move, she wasn’t looking at the sky, just at nothing, more precisely at no one.

And then I finally moved, almost relieved, because even the knowledge that she would say no was better than the awful dread of having to go there. I wanted to ask what everyone else did because that is what we had to ask, but by the time I got there, I really truly wanted to, I hadn’t known the true depth of wanting something before, so it just slipped out.

“I want to dance with you so much!”

Gréta waited a moment, turned as if she had something important to see at the pitch-black window of the food counter first, and only when she was done could she deal with me. But then, at last, she answered.

“You are so sweet!”

In my memories, we were the only ones cuddling, rocking in the wonderful world, and the rest of the dance students looked at us with hopeless envy, which is true even if it is not true, because these are my memories, and I don’t care what the others can recall from this evening – if they think of it at all.

We fell madly in love with the happiness of losers, and as Gréta didn’t pull away from me, in fact, her face touched mine for a moment, I felt I couldn’t be much happier than that. And while I was wrong, I’m sure it was the last time I was besotted without any knowledge, doubt, or anxiety. It was good not to be the last, the smallest, the clumsiest, to caress the back of the most beautiful girl with the endless movements of millimeters.

I met her again a decade later in the drowning darkness of a pub. She was in college, beautiful and lonely like a dulcimer. Boys avoid girls who are too beautiful and (for them) overwhelmingly smart, because in the mirror held up by their infinity they are faced with their own narrow-minded stupidity. That’s why they’re afraid of them, as if they were only good for a muse, someone they could sing about.

I was in a bad mood, strikingly exhilarated by the memory of the old dance or thinking that first shy kiss was on my lips not on my face.

Úgy szokták mondani, hogy ott folytattuk, ahol. De mi nem hagytunk abba semmit, és valójában minden új volt, semmi sem emlékeztetett minket a régi önmagunkra: két idegen kortyolta a borát. *Volt egyszer egy nyár*, megmutatta minden arcát. Fel-nőtttek voltunk, felnőtt vágyakkal, és én a harmadik pohár bor után megéreztem, hogy ellenállhatatlan vagyok. *Nekem adta legféltebb lányát*.

De Gréta nem volt ennyire fölhevülve, az öreg balladára, *azt hiszem, nem felejttem mégsem*, a szárszói nosztalgiára kimérten mosolyogott, azt mondta, ennél többet érdemel, és hogy talán erősebb bennem az akarás, minthogy mindössze egy bizonytalan estét bírjon.

– Ha tényleg akarsz, keress még – kérte.

Konkrétan azt kérte, udvaroljak olyan szépen, ahogy egykor a táborban tudtam, *senkinek nem meséltem róla*, és ez nekem egyfelől imponált, másfelől dohogva értetlenkedtem, miért zavarná meg a lovagias udvarlás menetét, ha előtte szeretkeznék reggelig.

Egyedül baktattam háza, ő meg egy szempillantás alatt eltűnt a platános főútcán, és fogalmam sincs, hogy már akkor is tudtam-e, hogy nem fogom hívni, vagy akkor még azt hazudtam magamnak, igen. Csak arra emlékszem, ahogy állok az ékszerboltnál, a sarkon, és nem rá gondolok, hanem magam sajnálom, és kegyetlenül fölöslegesnek érzem magam.

Évek múlva, már rutinos pedagógusnak számítottam a szárszói tábor tanári karában, amikor egy vásárhelyi iskolából őt küldték a gyerekekkel. Hangszeres volt pedig, hegedűs, alig néhány gyereket ismert és tanított. Gyönyörű volt és magányos, mint egy brácsa. Egész táborban került, nem feltűnően, de határozottan, aztán ahogy a tábori vágytörvények szigorú regulái ezt előírják, az utolsó este megfordult velünk a világ.

Egyszer csak azon kaptam magam, hogy kettesben sétálunk be Földvárra, és egyszerűen minden tökéletes. Illatos, enyhe este volt, a vasút mellett találtunk egy kocsmát, a helyiek ittak ott, fél este az INXS *Beautiful Girl* című slágerét hallgatták velünk, mert én udvaroltam, és dobáltam gátlástalanul a húszasokat a zenegépbe. Nevtünk, csókolóztunk, Isten minden nyelvű szótárában a „boldogság” címszónál akkor, néhány órára, rólunk lehetett olvasni.

Mire visszaértünk a táborba, zuhogott. A tanári szobák is három-négy személyesek voltak, esélyünk sem volt folytatásra, álltunk egy faház vékony eresze alatt, ő meg nevetni kezdett, olyan finoman, ahogy annak idején, a tánc után, szinte félénken, mégis volt valami démoni abban a nevetésben, és ahogy odanézttem, láttam, hogy ez már sírás, magamhoz akartam húzni, de eltolt, még egyszer a szemembe nézett.

– Egész életemben arra a fiúra vártam – mondta, és kiállt az esőbe. – Aki a valódi szerelemtől kipirulva azt mondta... – pillanatok alatt csurom víz lett. – Annyira szeretnék táncolni veled! A homlokára tapadt a haja. – Senkinek sem adtam oda magam – fölnevetett. – Én barom, azóta sem! – vágta oda, és úgy tűnt el, mint a vihar lidérce, egy lépés, és nem volt sehol, csak én álltam combra tapadt nadrágban a zaklatott szárszói éjszakában. ●

As the saying goes, we picked up where. But we didn't leave off anywhere, and in fact everything was new, nothing reminded us of our old selves: two strangers were sipping wine. *There was once a summer, she showed all her faces*. We were adults with adult desires, and after the third glass of wine, I felt irresistible. *He gave me his most treasured daughter*.

But Gréta wasn't so hot, she acknowledged the old ballad, *I don't think I will forget it after all*, the nostalgia of Szárszó with a stiff smile, she said she deserved more than that, and that maybe I wanted more than just an uncertain evening.

“If you really want this, call me,” she said.

To be precise she asked me to court her as nicely as I once could in camp, *I didn't tell anyone about it*, and on the one hand, I was impressed, on the other hand, I grumbled that I couldn't understand why it would disrupt my chivalrous courtship if we made love until morning beforehand.

I went home alone, and she disappeared in the blink of an eye down the main street lined by plane trees, and I have no idea if I already knew then that I wasn't going to call her, or if I still lied to myself that I would. All I remember is standing at the jewelry store on the corner and not thinking about her but feeling sorry for myself and feeling absolutely useless.

Years later, I was already an experienced teacher in the teaching staff at the Szárszó camp when they sent her with the children from a school in Vásárhely. And she was a musician, a violinist, she only knew and taught a few children. She was beautiful and lonely like a viola. She avoided me the entire time, not obviously but decidedly, and then, as the strict laws of desire of the camp dictate, during the last night the whole world turned around.

Suddenly I found myself walking alone with her to Földvár, and everything was simply perfect. It was a fragrant, mild evening, we found a pub by the train station, the locals were drinking there, they spent half the night listening to *Beautiful Girl* by INXS with us, because I was courting her and so I kept tossing my coins into the jukebox. We laughed, we kissed, in all the dictionaries of God, under the heading “happiness,” you could read about us for a few hours.

By the time we got back to camp, it was raining heavily. The teachers' rooms were also for three or four people, we had no chance to continue, we were standing under the thin eaves of a log cabin, and she started laughing as softly as she had done back then, after the dance, almost shyly, yet there was something demonic in that laugh, and as I looked at her I saw that she was crying, I wanted to pull her to myself, but she pushed me away and looked into my eyes once more.

“I've been waiting for that boy my whole life,” she said, standing in the rain. “Who, blushing of true love said...” she was dripping wet in seconds. “I want to dance with you so much!” Her hair was stuck to her forehead. “I didn't give myself to anyone,” she burst into a laugh. “Not even since then, what an idiot I am!” She snapped at me, disappearing like the spirit of the storm, one step, and she was nowhere to be found, only I stood there with my pants clinging to my thighs in the troubled night of Szárszó. ●

UGRON ZSOLNA

LUTUM MAGNUM

illusztrációk *illustrations* Kiss Lou

Az ametiszt színe mélyült, ahogy a fényből fordult kifelé, a szikra vissza-visszaköszönt az arany sárgáján. Amalafrida, gót királynő, a gyűrűjét forgatta. A holdat nézte, és várt. Várakozása céltalan és bemérhetetlen idejű volt. Egyszer, majd, valamikor, történik valami, minden valószínűség szerint egy férfi történik majd. Vajon a várakozás legfőbb alkotóeleme-e a remény, vagy éppen fordítva, a reményé a várakozás? Ezen is tűnődve, Amalafrida benépesítette jövőjét messzi utazásokkal, jövődömondó csillagjósokkal, ismeretlen nyelveken íródott kódexekkel, szenvedélyes szeretkezésekkel.

Akkoriban történt, amikor a Lacus Pelsót, a sekély tavat, kezdték már lutumnak, sárnak is nevezni és a tó déli partján, a félsziget castellumban a keleti gótok Theodemir királya egyetlen lányát lakatta.

Amalafrida megéhezett. Szőlőt kívánt. Az érett szemek kibugyanó levét szájába préselte. Azt képzelte, ezüstös szőrű unikornisok vérére issza, nehogy a holdfény kőszoborrá dermedesse. Az átriumban, ahol a pamlagon hevert, csak a szökőkút csobogása és időnként a leeső érett gyümölcsök tompa puffanása hallatszott. A tó vizének morajlását hallgatta, és mélyen lélegezte be a felfrissült levegőt, amiből a szél elfújta a mocsarak rothadó szagát.

Vére forrt, csontjait olvasztotta már.

A futár hajnalban érkezett. Kongó dörömbölése felhasította a némaságot. Hosszan, keményen verte a rézberakásos nagykaput, míg végre egy őr kelletlenül beengedte. Barbár, darabos nyelven beszélt, lármásan, mintha vasszegeket köpködött volna.

As it left the light, the color of the amethyst deepened, the yellow of the gold kept reflecting the spark. Amalafrida, a Gothic princess, was twisting her ring. She was looking at the moon, waiting. Her wait was futile and took an immeasurable amount of time. One day, later, sometime, something will happen, in all likelihood a man will happen. Is hope the main component of anticipation, or the other way around, is anticipation the main component of hope? Pondering this, Amalafrida populated her future with long journeys, fortune-telling astrologers, codices written in unknown languages, and passionate lovemaking. It happened when Lacus Pelso, a shallow lake began to be called lutum, or mud, and on the southern shore of the lake, in the castellum of the peninsula, the only daughter of Theodemir, king of the Eastern Goths, lived.

Amalafrida got hungry. She wanted grapes. She squeezed the bursting juices of the ripe fruit into her mouth. She imagined drinking the blood of silver-haired unicorns, lest the moonlight turn her into a stone statue. In the atrium, where she was laying on the sofa, only the babbling of the fountain and the occasional thud of a falling ripe fruit could be heard. She listened to the bubbling water of the lake and took deep breaths of the refreshed air, as the wind blew away the rotting smell of the swamps.

Her blood boiled, almost melting her bones.

The courier arrived at dawn. His loud banging ripped through the silence. He beat long and hard on the big copper-inlaid gate until finally a reluctant guard let him in. He spoke in a barbaric, garbled language, noisily, as if spitting iron nails. The rampant

Pajzsán ágaskodó agyaras oroszlán mutatta, messzi föld urának üzenetével jött.

Az írást, amit hozott, frank nagyúr küldte, és a feloldozás ígéretével, valahonnan északnyugatról. A levelet Amalafrida gyen-géd várakozással vette át, végigsimította, remélte, érintése letörli róla a sár- és vérfoltokat. Patyolat gyorsan ült fehér márvány-székekben, rézszínű haja kibontva, homlokán aranypánt.

A nagyúr, akinek udvarló szavát hozta a hírhozó, talán akkor nyergelhetett, indulva Pelso szigetei felé.

A nagyúr, akinek udvarló szavát hozta a hírhozó, egy ideje várta már felesége halálhírért. Várta, mert tudta, mi több, szilárd bizonyossággal hitte, hogy a nagy, az igazi, a megváltó szerelem valahol vár még rá. Egy ideje már sejtette azt is, merre keresse, ha végre indulhat már. A hírre, hogy hitvese halott, mégis elszomorodott, de mert nem számított erre az érzésre, a meglepetés öröme gyorsan el is seperte váratlan bánatát. A rövid és hamar elveszett gyász felett is bánkódott keveset, de aztán öltözködni kezdett, komótosan, ráérősen. Eltartott egy darabig, míg összekészítették útiholmiját, és összesereglettek emberei, akik a hosszú útra kísérték. Málhákat kötöztek, fegyvereket pucoltak, lovakat patkoltak, nyergüket puhították. Az előkészületek a terv szerint haladtak, mindent jó előre elpróbáltak már.

Az északi frankok hadura hónapok óta várta, hogy útra kelhessen, hogy visszatérhessen a nagy mocsarak vidékére, az egyetlen helyre, ahol az ember éjszaka nem gondol a halálra. Ereje teljében volt. Vagyon, hatalma gyarapodott. Könnyed elvtelensége jó hírét is növelte. Falvait már nem számolta, naphosszat vágathatott rétjein, vadászhatott erdeiben, csörgő patakjainak vizében hűsölhetett, árnyas ligeteiben megpihenhetett. Fiai felnőttek, és elindultak rég halott szentek ereklyéit felkutatni. Leánya egy hercegség nélkül maradt herceg felesége lett, évek óta hírét sem hallotta. Minden oka megvolt az elégedettségre, érthetetlen volt hát, mi űzte, hajtotta keletre, a nagy sártenger szigetei felé.

A várat fekete vásznakkal lobogózták fel, de a várúr a temetést meg sem várta. (Feleségét, ki harmadik hitvese volt – egy vizigót mahteigs leánya – évekig rajongva szerette, mígnem, ahogy ez akkoriban gyakran előfordult, meg nem unta. Minden elmúlik, állapította meg ekkor a frank nagyúr letargikusan. Minden elmúlik, vette tudomásul megkönnyebbülve fiatal felesége, aki egy ideje már türelmetlenül várta, hogy férje árgus tekintete elforduljon róla, és végre minden idejét gyermektelen élete igaz örömeinek, faliképeinek szentelje. Naphosszat újabb és újabb mintákat rajzolt, a legjobb mesterekkel szövötte meg rajzait, és a legkisebb eltérés esetén is visszafejtette azokat. A nagyurat a kárpitok kifejezetten irritálták, idővel legszívesebben betekerte volna az egyikbe harmadik hitvesét is és befalazta volna egy távoli toronyba, de erényei megakadályozták abban, hogy dédelgetett ábrándjának engedjen, ezért indulatait aranyművesnékkel, aratólányokkal, sógornőivel és unokahúgaival osztotta meg. Míg, idővel, megtörve bár, sutba vágta udvariasságát, választásai leegyszerűsödtek, voltak elegen olyanok, akiket kifizethetett – ha éppen nem feledkezett meg róla. Néhány év így is eltelt.)

fanged lion on his shield showed that he came with a message from the lord of a distant land.

The writing he brought was sent by a Frankish lord, with a promise of redemption, from somewhere in the northwest. Amalafrida received the letter with gentle anticipation, stroking it, hoping that her touch would remove the stains of mud and blood. She was sitting in a white marble chair wearing a pristine gown, her copper-colored hair unbound, with a gold strap on her forehead.

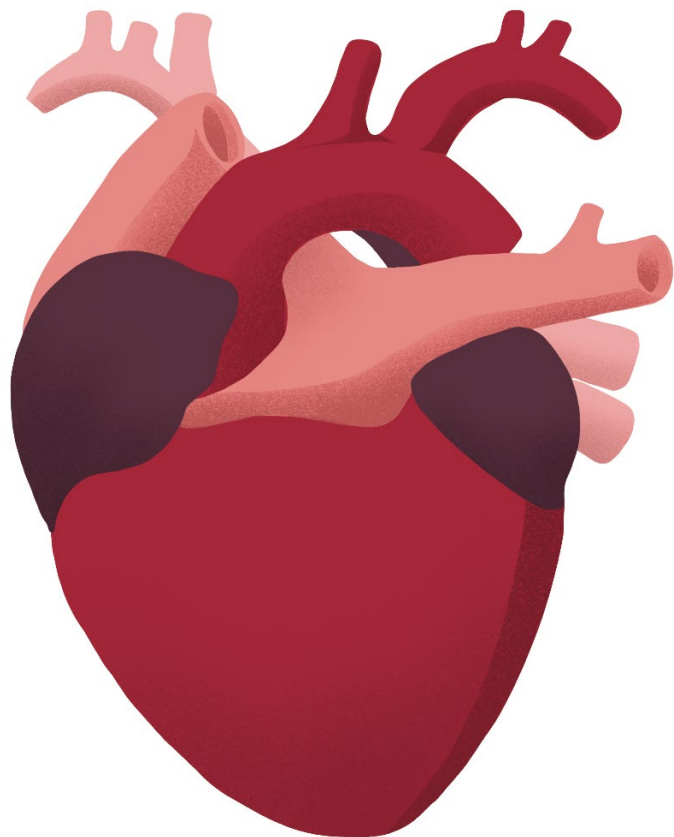
The lord, whose words of courtship the messenger brought, may have just saddled his horse then, heading for the islands of Pelso.

The lord, whose words of courtship the messenger brought, had been waiting for the news of his wife's passing for some time. He waited because he knew, what's more, he believed with an unwavering certainty that the great, the real, the all-consuming love was still waiting for him somewhere. For a while now he had also suspected where to look for it when he could finally go. He was still saddened by the news of his spouse's death, but because he had not anticipated this feeling, his unexpected sorrow was quickly swept away by the joy of surprise. He also lamented over his short and soon lost grief for some time, but then he began to dress, nonchalantly, leisurely. It took a while to pack his trunk and gather the people to accompany him on the long journey. The luggage had to be tied up, weapons cleaned, horses shod, and saddles softened. The preparations went according to plan, everything had already been rehearsed well in advance.

The warlord of the northern Franks had been waiting for months to set out, to return to the land of the great swamps, the only place where one does not think of death at night.

He was in the prime of his life. His wealth and power grew. His light-hearted, amoral nature also added to his reputation. He no longer counted his villages, he spent his days galloping through his meadows, hunting in his woods, cooling himself in the waters of his rippling streams, and resting in his shady groves. His sons grew up and set out to search for the relics of long-dead saints. His daughter became the wife of a duke without a dukedom, and had not heard from her for years. He had every reason to be contented, so it was unfathomable what drove him, pushed him eastwards, to the islands of the great mud sea.

The castle was flagged with black drapes, but the lord of the castle did not even wait for the funeral. (He had loved his wife, who was his third – the daughter of a Visigoth mahteigs – for years until, as was often the case at the time, he grew tired of her. All things will pass, thought the Frankish lord lethargically. All things will pass, his young wife observed with relief, as for a while she had been impatiently waiting for her husband to turn his watchful eyes away from her, so she may finally devote all her time to the true joy of her childless life, her murals. All day long she drew more and more patterns, had the best masters weave her drawings and unraveled them if there was the slightest difference. The lord found the tapestries especially irritating, and in time he would have preferred to wrap his third spouse in one and

A nagyúrnak, ahogy homloka deresedett, előbb szinte észrevétlenül, aztán egyre láthatóbban, érzékelhetőbben hiányzott valami. Szíve kérgesedett, izmai ernyedtek, unottan űzte a vadat, megkeseredett az édes ciprusi bor a szájában. Semmiféle vajákos nem tudott gyógyírt, papjainak imája pusztába kiáltott szó volt. Csillagjósja azt jövendölte, hogy sűrű levegőjű erdők mélyén, áthatolhatatlan mocsarakon, széles vizeken átkelve, az oroszlán havában, teliholdkor találja meg az esszenciát, ami a kínzó úrt betölti, és minden bűjút örökre elkergeti. Egy szív lányt. (A csillagjós régóta élt már a frankok udvarában, megöregedett, és szülőföldjén, Pannóniában akart meghalni. Kalmároktól hallotta, hogy a keleti gótok királylányának férjét keresnek, így könnyedén olvasta ki a planéták járásából, merre kell indulnia urának, hogy szívbajára a gyógyírt megkapja.)

Az északfrankok hadura el is szánta magát, alárendelve akaratát az égitestek útmutatásának, és szigorú böjttel megkezdte várakozását felszabadító özvegyiségére, ami néhány hónap elmúltával be is következett.

A rég várt hír hallatán szedelőzködni kezdett, és kíséretével útnak indult, heteken át vágatott a sötét fríz erdőktől egyre keletebbre, a vágott napsütötte tájba. Útközben minden hárs

wall her up in a distant tower, but his virtues prevented him from giving in to his cherished dream, thus he shared his desires with the wives of goldsmiths, harvest girls, sisters-in-law and nieces. But over time, broken though as he was, he abandoned his politeness, his choices simplified, as there were plenty of women he could pay – when he remembered to do so. A few years passed like this as well.)

As the years wove themselves onto the lord's forehead, he began to miss something, at first almost imperceptibly, then more and more visibly, more and more noticeably. His heart grew more callous, his muscles more slack, he was bored with chasing the game, the sweet Cyprian wine bitter in his mouth. No medicine man knew of a cure, the prayers of his priests were words howled in the wilderness. His astrologer prophesied that he would find the essence that would fill this agonizing void and drive away all his sorrows forever after crossing impenetrable swamps and wide waters, during the sign of the lion, at full moon, in the depths of a forest with thick air. A virgin girl. (The astrologer had lived at the Frankish court for a long time, he had grown old and wanted to die in his native Pannonia. He had heard from merchants that the princess of the Eastern Goths was looking for a husband, so the movements of planets easily showed him where his lord had to go to get the cure for the troubles of his heart.)

The warlord of the northern Franks braced himself, submitting his will to the guidance of the celestial bodies, and began a strict fast in anticipation of the liberation of widowhood, which happened a few months later.

Upon hearing the long-awaited news, he began to make preparations and set off with his entourage, racing for weeks further and further eastwards from the dark Friesian forests to the desired sunny landscape. Along the way, under every linden, in every clearing, in every urine-smelling inn, he dreamed of the elixir, the young virgin. Of her copper hair, alabaster breasts and all the rest. As luck would have it, he reached the castle of the Lacus Pelso peninsula when the most unfavorable news arrived about Princess Amalafriða's betrothed, the warlord of the Visigoths; it was impossible to know exactly what they were, but once again Amalafriða spent her bored days in the atrium or wandered aimlessly in the laurel maze. It was here, in the maze, that the Frankish lord first glanced at the Gothic princess's floor-length hair, and it was here that he fell – as soon as she turned and he saw that not only her figure but her face was beautiful too – in everlasting, eternal love with her. The lord was handsome. He could have been a worthy depiction of kings or even dragon slayers in any codex. His voice was deep, his gaze vivid, his gait vigorous, and his diverse and deep knowledge of life was his own too. Amalafriða didn't dislike his courtship. Therefore, when the Franconian was on his knees begging for her heart, assuring her of his unquenchable passion and undying faithfulness, she put him to three trials.

He must bring lutum, but not the mud of Pelso, she asked for the mire from the distant Maeotis marshes, only that can ensure her eternal youth, she said. She also asked for the first breath of

alatt, minden tisztáson, minden hűgyszagú fogadóban az elixírről, a fiatal szűzlányról álmodott. Rézszínű hajáról, alabástrom melleiről és a többiről. Dísznőszerencséje volt, éppen akkor ért a Lacus Pelso félszigetének várához, mikor Amalafriða hercegnő jegyeséről, a vizigótok hadvezérééről a legkedvezőtlenebb hírek érkeztek, hogy mifélek, azt pontosan nem lehetett tudni, de Amalafriða már egy ideje megint az átriumban unatkozott nap-hosszat, vagy a babérsövény labirintusban bolyongott céltalanul. Itt, a labirintusban pillantotta meg először a gót királylány földet söprő haját a frank nagyúr, és itt esett vele – amint a nő megfordult és látta, hogy nem csak termete, arca is szép – mulhatatlan, örök szerelembe. A nagyúr jóképű volt. Bármelyik kódexben méltó ábrázolása lehetett volna királyoknak vagy sárkányölőknek akár. Hangja mély, tekintete élénk, járása ruganyos, és az élet sokrétű és mély ismerete is sajátja volt. Amalafriðának nem volt ellenére, hogy udvaroljon neki. Ezért, amikor a frank olthatatlan szenvedélyéről és síríg tartó hűségéről biztosítva térdelve esdekelt a szívéért, három próba elé állította.

Lutumot hozzon, de nem a Pelso sarát, a messzi Meotisz mocsarainak fertőjét kérte tőle, csak az lehet fiatalságának örök záloga, mondta. Egy újszülött unikornis első leheletét még, lelke esszenciáját lecsapolni. Az óceánok mélyének bíborvirágát, szíve állhatatosságát erősíteni.

A nagyúr az esthajnalesillaggal együtt elköszönt és indult szíve hölgyének kívánságait teljesíteni.

Alig múlt el két bűbőpestisjárvány, mire visszatért. Amalafriða szokásához híven az átriumban heverve fogadta. Egymás mellett nyújtózkodtak tejttestvérével, egy fehér párduccal a frissen vasalt bíborszegélyű lepedőkön – hirtelen meg sem lehetett mondani, melyikük a lány és melyikük a nagymacska.

Féltérde zuhanva, mély főhajtással adta át küldetésének eredményeit az elgyötört nagyúr. Bőringe cafatokban lógott, pajzsa szilánkosra tört, tekintete megfáradt, járása megmerevedett. Tömlőben hozta Méotisz mocsarainak sarát, hogy legyen a hercegnő bársony bőrének, ragyogásának, dús hajának örök őrzője. A másik keze üres volt.

– És a többi? – kérdezte Amalafriða.

– Mindent nem lehet – lihegte kimerülten a frank.

A hercegnő intett a párduccnak. Az állat lomhán mozdult, aztán könnyedén kiharapta Amalafriða szívét, majd lenyelte. A gót királylány ekkor mély levegőt vett, és rózsaszín leheletét selyemkendőbe kötötte.

– Nagyúr – szólt halkán –, Méotisz lutuma testem ifjúságát mindörökre megtartja. Szívem állhatatossága, minden jósága, amivel szeretni tudok, most ebben a párduccban dobog. Itt, fogja, ebben a kendőben lelkem ereje. Válasszon nagyuram, válasszon egyet: kenje rám Méotisz sarát és éljen örök ifjúságom szépségével. Vagy válassza szívem állhatatosságát, ennek a pompás dögnek síríg tartó, hű szeretetével. Vagy lelkem minden szerelmes rezdülését, valaki másnak, egy nálam csúnyábbnak karjaiban. Mindent nem lehet.

Az északi frankok hadura boldogan, remegő kezekkel kente a sarat a hercegnő alabástrom mellkasára. ●

a newborn unicorn, to drain the essence of her soul. The violet flower from the depths of the oceans to strengthen the steadfastness of her heart.

The lord said goodbye with the morning star and set out to fulfill the wishes of the lady of his heart.

Two outbreaks of the bubonic plague had barely passed when he returned. As usual, Amalafriða greeted him lying in the atrium. She was stretching side by side with her milk sister, a white panther, on the freshly ironed sheets with violet hems – suddenly it was impossible to tell which was the girl and which was the big cat.

Falling to his knees, the tormented lord handed over the fruits of his quest with a deep bow. His leather shirt was shredded, his shield shattered, his gaze weary, his gait stiff. He brought the mud of the Maeotian marshes in a wineskin to be the eternal guardian of the princess's radiance, velvety skin, and lush hair. His other hand was empty.

“And the others?” Amalafriða asked

“You cannot have everything,” said the Franconian, panting with exhaustion.

The princess gestured to the panther. The animal moved sluggishly, then easily tore out and swallowed Amalafriða's heart. Then the Gothic princess took a deep breath and bound her pink breath in a silk shawl.

“My lord,” she said softly, “the lutum of Maeotis will preserve the youth of my body forever. The steadfastness of my heart, all the goodness that allows me to love, is now beating in this panther. Here, in this shawl, is the power of my soul. Choose my lord but choose only one: anoint me with the mud of Maeotis and live with the beauty of my eternal youth. Or choose the steadfastness of my heart, with the undying, faithful love of this splendid beast. Or every pulse of my loving soul, in the arms of someone else, someone uglier than me. You cannot have everything.”

With trembling hands, the warlord of the northern Franks happily smeared the mud on the princess's alabaster chest. ●

KUKORELLY ENDRE

THEY DISAPPEAR INTO THE FOAM

Eltűnnek a habokban

illusztrációk *illustrations* Kiss Lou

Kikopott a fű.
Látszik, hogy volt fű.
Megsárgul, kiszárad, megritkul, eltűnik.
Balatonaliga, 1966. Nem volt körülbelül semmi. Kábé minden volt. Fű nem volt. Víz volt, napsütés is, jó meleg volt, nem esett. Szabadság egyáltalán nem volt. A lyukas, félig-meddig szétszedett drótkerítésen túl lánytábor, rengeteg lánnyal. A lányoknak szabadságillatuk volt. Nagyon rossz kölniszaguk.

(K) először a szüleivel járt Balatonon. A Balatonnál. Másodszor is velük, és harmadszor is, sokszor, nyári beutalóval. A Beruházási Bank üdülője, ilyesmik. Lángos, keszeg, pingpongverseny, gumimatrac-pattogás. Az anyjától tudja, hogy Lellén tanult meg járni, valami rokonoknál. Egyszer csak fölláltál magadtól, mondta az anyja. Sokszor elmondja, nemigen tudni, miért, (K) nem hiszi, hogy az anyja elfelejtette volna, hogy már mesélte. Így, mutatja, és nevet hozzá, négykézláb másztál, és egyszer csak, se szó, se beszéd, fölláltál.

Aliga, a balatoni települések közül ez van a legközelebb Pesthez. Vonattal utaznak, (K) meg két osztálytársa, és ahogy megpillantják a tavat, az első állomáson lepattannak. Jegenyesor, a fák közt csillog a víztükör. Nem vettek jegyet, megúszták, nem szállították le őket Velencénél. Fehérvárnál sem. A parton, egy diáktábor kerítésénél bénáznak a sátorral, fogalmuk sincs, hogy

The grass has shriveled.
You can see there used to be grass.
It turns yellow, dries up, wears thin, disappears.
Balatonaliga, 1966. There was hardly anything. There was almost everything. There was no grass. There was water, sunshine too, it was warm, and it never rained. There was no freedom at all. Beyond the gappy, half-torn wire fence was a girls' camp, with lots of girls. The girls smelled of freedom. Reeked of bad perfume.

(K) first visited Lake Balaton with his parents. A Balaton holiday. The second time was with them, too, and the third. Many times, with a summer pass. The Investment Bank resort, places like that. Fried lángos, grilled bream, ping-pong competitions, jumping up and down on an inflatable mattress. He knows from his mother that he learned to walk in Balatonlelle, while staying with some relatives. You just got up on your own, his mother said. She tells this often, and he doesn't really know why. (K) doesn't think his mother could have forgotten she'd already told him. Like this, she demonstrates, laughing, you used to crawl on all fours, then, all of a sudden, without saying a word, you just got up.

Of the settlements around Lake Balaton, Aliga is closest to Budapest. They travel by train, (K) and two of his classmates, and as soon as they see the lake, they jump off at the first station. An avenue of poplars, the mirror of water shining between the trees.

kell megfelelően kifeszíteni a ponyvát. Legalább tűrhetően, hogy ne rogyjon a fejükre. Katonai sátor, nincs alja, könnyen kifordul a csontszáraz földből valamelyik alumíniumék, bedől az egész, megint kifeszítik. Megint bedől.

Három lány a mólón. Inkább stég. Leülnek (K) mellé, és persze nem pont mellé, de közel hozzá. Bikiniben vannak, fojtott hangon, hevesen diskurálnak, (K) nem hallja, hogy miről. Nézi őket. De csak óvatosan, nehogy észrevegyék, és persze fogalma sincs róla, hogy észreveszik-e vagy sem. Őt tuti nem veszik észre, csak azt veszik észre, hogy nézi őket. Senki nézi őket. (K) nem is elsősorban őket nézi, csak másodsorban nézi őket, elsősorban a mellüket nézi. Ami látszik a mellükből az idélen formájú, drótkeretes bikinifelsőben. Mintha külön volna az, hogy mell. Valamiképp amúgy külön is van, főleg így, hogy külön nézi. Most hangosan nevetnek a lányok, imbolyog a stég. Mozog a mellük, úgyszólván külön.

Nincs hálózásjuk. Szednek egy csomó lucernát, fene tudja, honnan, (K) mindenesetre nem emlékszik rá. Találtak arrafelé lucernát? A lucernára jól emlékszik, és arra is, hogy előjöttek valahonnan a fülbemászó. Nyilván a lucernából. A fülbemászó bogár állítólag nem mászik fülbe, mégis, ki tudja, hátha mászik. Talán mászik, talán nem. A sátor a Borbély Tibi apjáié. Borbély, Szöllősi, (K). Tizenhat évesek.

Szöllősi és (K) 16, Borbély 17. Borbély már meghalt.

(K) mindenesetre úgy tudja. Szöllősivel fogalma sincs, mi lehet. A szerző persze kiegészíthetné ezzel meg azzal, de most csak arra támaszkodik, amit (K) tud.

Amire (K) emlékszik stb. Minden szerző támaszkodik.

Nem mondhatni, hogy barátok lettek volna, valahogy egyszer, két óra közti szünetben előjött a Balaton, hogy le kéne menni, ha vége a tanításnak, és a Borbély jött azzal, hogy neki, vagyis a faterjának van egy régi katonai sátra. (K) csodálkozott egy

They dodged the fare, got away with it, and weren't thrown off the train at Velence. Or even at Székesfehérvár. Down by the lake shore, near the fence of a student camp, they arse about with the tent, having no idea how to properly stretch the tarpaulin. Or at least passably, so that it won't fall on their heads. It's an army tent, with no bottom, and one of the aluminum poles easily twists out of the bone-dry ground. The whole thing collapses, and they put it up again. It collapses again.

Three girls on the pier. More like a fishing dock. They sit down next to (K). Not right beside him, of course, but close. They're in bikinis, arguing about something vehemently but in hushed voices. (K) can't hear what it's about. He watches them. But surreptitiously, so they don't notice. Of course, he has no idea whether they've noticed or not. They will certainly not notice him, they only notice that they're being watched. Nobody watches them. (K) doesn't even look at them at first, only afterwards. First he looks at their breasts. What can be seen of their breasts in their grotesque, wire-framed bikini tops. As if the breasts were something entirely separate. And somehow, they really are separate, especially when looked at separately. Now the girls are laughing out loud, and the dock is swaying. Their breasts move, so to speak, separately.

None of them has a sleeping bag. They pick a lot of lucerne, the hell knows where they got it, at least (K) doesn't remember. Could they have found a lucerne field there? He remembers the lucerne well, and also that the earwigs came out of somewhere. Obviously from the lucerne. They say that earwigs don't actually crawl into your ear. But you never know. Maybe they do, maybe they don't. The tent belongs to Tibi Borbély's father. Borbély, Szöllősi, and (K). They are sixteen years old.

Szöllősi and (K) were sixteen, Borbély was seventeen. Borbély is dead now.

That is at least (K)'s understanding. He has no idea what happened to Szöllősi. The author could, of course, add this and that, but he is relying on what (K) knows.

What (K) remembers, etc. All authors rely.

You couldn't exactly say that they were friends, but once, somehow or other, during a recess between classes, Lake Balaton came up, that they ought to go there after the school year ends, and then Borbély said that he, or rather his father, had an old army tent. (K) was a little surprised how easy it was to get permission. But he got permission easily. He's old enough, (K)'s father said to (K)'s mother, who just nodded her head once or twice and hurried out of the room. (K) didn't exactly feel old enough for anything. He didn't feel old at all, and certainly not old enough. He had a twenty, plus five or six two-forint coins and a few fifty-fillér and twenty-fillér coins. That would be enough, he thought. He would make it enough. Folding the twenty twice, he slipped it into the back pocket of his jeans. He bought a scoop of chocolate ice-cream at a parlor next to the Balatonaliga train station. A scoop for fifty

kicsit azon, hogy simán elengedik, de simán elengedték. Elég nagy már hozzá, mondta (K) apja (K) anyjának, aki csak bólintott egyet vagy kettőt, és kisietett a szobából. (K) nem érezte magát különösebben nagynak semmihez. Egyáltalán nem érezte magát nagynak, elégnek végképp nem. Volt egy húszasa, meg öt vagy hat kétforintos, néhány ötvenfilléres és húszfilléres, elég lesz, gondolta. Majd úgy csinál, hogy elég legyen. A húszast négy részbe hajtogatva a farmernadrágja hátsó zsebébe csúsztatja. Az aligai vasútmegálló melletti fagyizóban vett egy gombóc csoki-fagyilaltot. Egy gombóc ötven fillér. Szöllősi is vett. Fagyilalt, mondta Borbély utálkozva, hideg víz! Tényleg hideg volt, és vízízű.

Pápán, válaszolja a Viki, és pofákat vág hozzá. Pápán lakok, ha már tudni akarod. Szar. (K)-nak fogalma sincs, hol van Pápa. Pedig jól hangzik az, hogy Pápa, mondja Vikinek, aki erre megint pofákat vág. A drótkeret szépen feltolja a mellét. (K) nézi Vikit. Viki a Balatont nézi. Belepréseli (K) kezét a bugyijába, és sóhajtozik. Ez furcsa. (K)-nak fogalma sincs, mit kell ilyenkor csinálni, ami, úgy látszik, Vikit nem zavarja. Sójajtozik, mozgatja a fenekét, aztán hirtelen abbahagyja a sóhajtozást, és kirántja a bugyijából (K) kezét. Pápa, gondolja (K).

Folyton ugat egy kutya a távolban. Vinnyog egy darabig, aztán ugat. Aztán vinnyog. Amikor nekiered a szél, abbahagyja. (K) előbb kivörösödik a naptól, aztán leburnul. Szöllősi már az első nap szétég, cafatokban mállik a nyakáról meg a hátáról a bőr, tejfehér arcán előugrik a sok szeplő. Borbélyon sapka, hosszú ujjú tengerésztrikó, térd alá érő klottgatyában caplat a vízbe, eltűnik, már a fejét se látni, amikor kijön, egyből keres valami árnyékot. Napközben (K) alig látja a másik kettőt. Szöllősi kora reggel eltűnik, csak estefelé kerül elő, nem beszél róla, hogy hol járt. Megrántja a vállát. És sziszeg. Borbély egy bokor alatt fekszik a törülközőjén, átalussza a napot. (K) az Ivanhoe-t olvassa, Olsó Könyvtár, három kis fakósárga kötet, az apjától kapta. Bemegy a vízbe, a lányokat bámulja, délután beáll focizni egy nála valamivel idősebb fiúkból álló brancsba. Borbély felébred, pisál a bokorban, odaimbolyog (K)-hoz, és a fejével a könyv felé bök. Jó? Jó, mondja (K). Tudod, mit csinál most a Szősi, kérdezi (K)-t. Nem. Valahol dolgozik, baszd meg. Csak így engedték el.

A lányok este hoztak levest csajkában, meg pár szelet kenyéret. Menzakenyér, többnapos, nincs íze. Egy kanaluk van, meg a Szöllősi bicskája. Szereztek egy kis bödön disznósírt és fél zacskó sót, zsíroskenyeret esznek. Anna és Viki, (K) nem tudja a vezetéknevüket. Valamilyen Viktória, Pápán lakik. A szomszédos kerthelyiségben Punczi József és a bandája játszik, ez ki van írva a környéken több helyen is, Punczi József és népi zenekara muzsikál. Vagy Puntzi. Szöllősi rendel sört, jár hozzá sült krumpli. A pincér méregeti őket, aztán nem törődik velük. Punczi se törődik velük. Teli a kerthelyiség, csupa férfi, meg egy húsz év körüli nő a söntésben, sellő van hátul a nyakára tetoválva. Szöllősinek mézfoltos a keze. Hallgat. Borbély beszél. (K) hallgatja a Punczit. Ügyesen cincognak. Nem tetszik neki.

fillér. Szöllősi bought one, too. Ice cream, Borbély said in disgust. More like cold water. It really was cold, and it did taste of water. In Pápa, Viki replies, and she makes faces. I live in Pápa if you really want to know. It's shit. (K) has no idea where Pápa is. But Pápa sounds good, he tells Viki, who pulls another face. The wire frame pushes up her breasts nicely. (K) is looking at Viki. Viki is looking at Lake Balaton. She presses (K)'s hand into her bikini bottom and sighs. This is weird. (K) has no idea what to do in such situation, but that doesn't seem to bother Viki. She sighs, moves her bum, then suddenly stops sighing and pulls (K)'s hand out of her bikini bottom. Pápa, thinks (K).

A dog keeps barking in the distance. It whines for a while, then barks. Then whines again. It stops when the wind picks up. (K) first reddens from the sun, then tans. Szöllősi burns to a crisp on the very first day. The skin on his neck and back is peeling off in shreds, and a mass of freckles cover his milky white face. Borbély wears a hat and a long-sleeved sailor's shirt, and wades into the water in a pair of sateen drawers that come down below the knee. He goes right in, so even his head disappears beneath the surface, and when he comes out, the first thing he looks for is some shade. During the day (K) hardly sees the other two. Szöllősi disappears early in the morning, only to reappear in the evening, and doesn't talk about where he's been. He shrugs. Sucks his teeth. Borbély lies on his towel beneath a bush, sleeping through the day. (K) reads Ivanhoe, a thrift edition, in three small, pale-yellow volumes he received from his father. He goes into the water, stares at the girls, and in the afternoon, he plays football with a group of slightly older lads. Borbély wakes up, pisses in the bush, ambles over to (K), and pokes his head towards the book. Good? It's good, says (K). Know what Szöllősi's up to, he asks (K). No. Got a job somewhere, fuck's sake, that's the only reason they let him come.

In the evening, the girls bring soup in a mess tin and a few slices of bread. Canteen bread, days old, tasteless. They have one spoon and Szöllősi's pocketknife. They got a little tub of lard and half a bag of salt, so they eat larded bread. Anna and Viki. (K) doesn't know their last names. Viktória Something, lives in Pápa. In the adjacent restaurant garden, József Punczi and his band are playing. There are posters about it around the area. József Punczi and his folk band. Or Puntzi. Szöllősi orders beer, and fries to go with it. The waiter is eying them, then ignores them. Punczi ignores them, too. The garden is full, all men, plus one woman around twenty behind the bar, with a mermaid tattoo on the back of her neck. Szöllősi has plaster stains all over his hands. He's quiet. Borbély is talking. (K) is listening to Punczi's band. Deft, squeaky fiddling. Not his thing.

(K) is cuddled up with Anna in the tent. Somehow, they ended up there together. It's hot in the tent. An earwig is crawling on the tarpaulin, (K) quickly sweeps it off before the girl notices. Wow, there are loads of earwigs in here, Anna says. It's disgusting, she

(K) a sátorban kuporog Annával. Valahogy odakeveredtek. A sátorban meleg van. Mászik egy fülbemászó a sátorponyván, (K) gyorsan lesöpri, mielőtt még a lány észrevenné. Hu, mennyi fülbemászó, állapítja meg Anna. Undorító, közli, nem mintha úgy tünne, hogy undorodna, látszik rajta, hogy különösképp nem érdekli. (K) és Anna csókolóznak. (K) nem tud csókolózni. Eddig csak kétszer csókolózott, nem nagy sikerrel, két osztálytársnőjével, akik szintén nem tudtak csókolózni. Anna tud csókolózni, legalábbis (K) úgy érzi.

Úgy gondolja.

Hogy na, ilyen lehet a csókolózás.

Addig csókolóznak, amíg egyrészt (K) lassacskán kezdi azt hinni, hogy már mintha tudna csókolózni, másrészt meg amíg bele nem élvez a fürdőgatyájába. Hozzáér Anna melléhez a bikini-felsőn keresztül, és egyből elélez. Anna kikapcsolja hátul a csatot. (K) fogja Anna mellét, de akkor már elélezett. Anna még folytatná a csókolózást, (K) viszont azzal van elfoglalva, miként tudná titokban tartani, hogy a gatyájába élvezett. Szerencsére – ugye, attól függ, honnan látjuk szerencsésnek – hirtelen vihar támad, cibálni kezdi a sátrat a szél, amitől a lány megijed, és kimászik. Lehűlt, iszonyúan fúj, Anna a sátor előtt négykézláb a félig-meddig még nedves fürdőruhájában, (K) utána mászik, igyekszik úgy fordulni, hogy a lány ne vegyen észre a nadrágján semmit. Két gyerek négykézláb egy sátor előtt. Anna nevet. (K) nem. A sátor összedől. Anyukám szerint egyszer egy asszonyt elvitt a szél a sok alsószoknyája miatt, mondja Anna. Anyám egyetlen barátját. És soha nem találták meg, teszi hozzá. Asszonyosság, gondolja (K). Az egész asszonyt, kérde. Azt hát, az egészet, mondja Anna kissé mérgesen, és abbahagyja a nevetgélést. (K) sosem látta többé. Miközben a sátrat állítgatta, Anna összekapcsolta a melltartója csatját, és eltűnt. Hirtelen sötétedett be. Hirtelen van vége bárminek.

2016. augusztus második fele. Meleg van, süt a nap, hezital a nyár, ez jó is, meg nem is jó. (K) a parton üldögél, közel a stéghez. Szorít a gyomra. Inkább jó, de akkor meg mit szorong. Mit keres itt ez a gombóc, mondja magának. Mutatja magának. A gyomrát böködi, ahol érzi a bögöt. Ami jó, az nem érdekes, ami érdekes, az rossz. Vége a nyárnak, oké, mindig meglepően gyorsan ér véget a nyár, elkezdődik, és vége. Néhány lépésnyivel odébb, a stégen két jó testű, húsz év körüli lány unatkozik. De miért unatkozik egy ilyen test? Két ilyen? Elnyílt szájú, nap-szemüveges sellők, Wellgunde és Flosshilde, nézegetik a telefonjukat, rövidket nevetnek. Most egyszerre nevetnek, élesen és kurtán, mintha karéneken gyakorolták volna. Bemozdul a stég. És oké, elmentek fagyizni. Vagy a vízbe? Eltűnnek a vízben.

Eltűnnek a hullámokban.

Eltűnnek a habokban stb.

És ez meg itt, jé, még egy sellőszzerű, a Woglinde! Most érkezett, lebassza a táskáját a másik kettő cuccai közé, kibújik a sortjából, mérgesen körülnéz. Hol a faszomba mászkálnak ezek, morogja maga elé, (K) pontosan leolvassa a szájáról azt, hogy fasz. Imbolyog a stég. Ugat valahol egy kutya. Beborul, föltámad a szél. ●

says, but she doesn't look disgusted. It looks like she doesn't particularly care. (K) and Anna kiss. (K) can't kiss. So far, he's only kissed twice, with little success, with two of his classmates who didn't know how to kiss. Anna can kiss, or so (K) feels.

So he thinks.

As in, oh, so this is what kissing can be like.

They kiss until, on the one hand, (K) slowly begins to believe that he can kiss, and on the other hand, until he ejaculates in his swim briefs. He touches Anna's breast through her bikini top and immediately ejaculates. Anna unfastens the buckle at the back. (K) holds Anna's breast, but by then he's already cum. Anna wants to keep kissing, but (K) is busy keeping her from finding out that he's cum in his swim briefs. Fortunately, depending on how you see it as fortunate, a sudden storm hits, and the wind starts tugging at the tent. This frightens the girl, and she clammers out. It's cold now, and a strong wind is blowing, Anna crawls away from the tent on all fours, still in her slightly wet swimsuit. (K) follows her, trying to angle his body so she doesn't notice anything on his pants. Two kids on all fours in front of a tent. Anna laughs. (K) doesn't. The tent collapses. My mum told me that a lady was once blown away by the wind because of her many petticoats, Anna says. She was my mum's only friend. And they never found her, she adds. A lady, thinks (K). All of her, he asks. Yes, all of her, says Anna a little angrily, and stops laughing. (K) never saw her again. While he was putting the tent back up, Anna fastened the buckle of her bikini top and disappeared. It got dark suddenly. Everything is over suddenly.

The second half of August, 2016. It's hot, the sun is shining, and summer still hesitates. It's good, and it's not good. (K) is sitting on the lake shore, close to the dock. There's a tightness in his stomach. It's leaning towards good but then what's this anxiety? What's this lump doing here, he asks himself. He shows himself. He pokes at his stomach where he feels it. What is good is uninteresting, what is interesting is bad. All right, summer's over. Summer always ends surprisingly quickly. It starts, and it's over. A few steps away, two girls in their early twenties with nice bodies are sitting on the dock, clearly bored. But why should such a body be bored? Two such bodies? Mermaids with open mouths and sunglasses, Wellgunde and Flosshilde, looking at their phones, sometimes giving short laughs. Now they laugh at the same time, short and sharp, as if practicing in a choir. The dock sways. All right, they went to get ice cream. Or into the water? They disappear into the water.

They disappear beneath the waves.

They disappear into the foam, etc.

But then, wow, another mermaid, Woglinde! She's just arrived, plonks her bag among the belongings of the other two. Then she slips out of her shorts and looks around angrily. Fuck, where did those two get to, she mutters to herself, and (K), reading her lips, clearly sees her form the word 'fuck'. The dock sways. Somewhere a dog is barking. It's clouding over, and the wind rises up. ●

STARBUCKS®

ÜDÍTŐEN HŰSÍTŐ

GYÜMÖLCSÖS LENDÜLET A NAPODNAK

ÚJ

Cool Lime
Refresha®

ÚJ

Orange Mango
Refresha®

Tropical Coconut
Refresha®

The endless summer of our imagination

Képzeliünk végtelen nyara

fotó *photo* **Vágó Csaba Kornél**
 fotóasszisztens *photo assistant* **Rab Roland**
fashion director **Kiss Márk**
stylist assistant **Csaba Erika, Dmitrii Gronic**
 smink *MUA* **Denise Bazaar**
 haj *hair* **Végh Virág**

modellek *models*:
Ivett & Zorka, VM MODEL / Yem, WAM Models

A helyszínért külön köszönet a Magyar Képzőművészeti Egyetemnek.
Special thanks to the Hungarian University of Fine Arts for the location

EMLÉKSZEL MÉG A VÉGTÉLENBE ZUHANÓ, NAPSÜTÖTTE PIHENÉSEKRE? AMIKOR A FÜBEN FETRENGÉSBŐL EGY PILLANAT ALATT OLVADUNK ÁT A LÁZÁLMOK ZAVAROS VILÁGÁBA, AMELY MINDEN SZÜRREALITÁSA ELLENÉRE IS NAGYOBB BIZTONSÁGOT NYÚJT, MINT A JÓZAN ÉBRENLET? UGYE EMLÉKSZEL? TALÁLKOZZUNK OTT, AHO L MINDEN MEGTÖRTÉN HET, AHO L KÉPZELTÜNK FELNAGYOLT VILÁGÁRA NEM RAKHAT BÉKLYÓT A TÚLZOTT NORMALITÁS SÓTLANSÁGA.

DO YOU STILL REMEMBER THE ENDLESS SUN-KISSED RELAXATIONS? WHEN YOU MELT IN AN INSTANT FROM WALLOWING IN THE GRASS INTO A FUZZY WORLD OF DELUSIONS, WHICH, DESPITE ALL ITS SURREALNESS, IS SAFER THAN SOBER WAKEFULNESS? YOU REMEMBER, DON'T YOU? LET'S MEET THERE AGAIN WHERE EVERYTHING CAN HAPPEN AND WHERE THE VAPIDNESS OF EXCESSIVE NORMALITY CANNOT FETTER THE EXAGGERATED WORLD OF OUR IMAGINATION.

ZORKA
 ruha/dress **Vanda Klein**
 hímzett póló/t-Shirt **Delka (Home of Fashion)**
 öv/belt **Twinsset Budapest**

YEM
 felső /top **H&M Archívum**
 nadrág/trousers **Cos**
 papucs/slippers **H&M**

IVETT
 ruha/dress **H&M Archívum**
 top szoknyaként/top as a Skirt **Zara**
 cipő/shoes **Simmi London**

ZORKA

kötött póló/t-shirt **Zara**
 szoknya/skirt **Kissmark**
 nadrág/trousers **H&M Archivum**
 cipő/shoes **Kazar**
 kalap/hat **Tamási Méhészbolt**

IVETT

ruha/dress **H&M Archivum**
 kesztyű /gloves **Kissmark**
 csizma/boots **Cos**
 kalap/hat **Tamási Méhészbolt**

YEM
 ingek/shirts **Cos, Zara**
 nadrág/trousers **Falconeri**

IVETT
 ruha/dress **H&M**
 szandál/sandals **Public Desire**
 hajráf/headband **Lacoste**

ZORKA
 felső/top **Hugo Boss**
 nadrág/trousers **Hugo Boss**
 csizma/boots **Burberry**

IVETT
 tollas ruha/dress Kissmark
 ágynemű/bedclothes H&M Home

ZORKA
 felső és szoknya/top and skirt Nanushka
 papucs/slippers Asos
 szandál/sandals Jimmy Choo
 kalitka/cage Half Price

ZORKA
 túllruha/tulle Dress **Peter Mero**
 kötött ruha/knitted Dress **Lacoste**

YEM
 baseballsapka/baseball Hat **Louis Vuitton**
 sál/scarf **Louis Vuitton**
 zakó/jacket **Asos**

szíami ruha/siamese Dress **Blanka Szabo**

IVETT

nadrág/trousers **Massimo Dutti**

ZORKA

szoknya/skirt **Lacoste**

YEM
horgolt zakó/crochet jacket **Cos**
nadrág/trousers **Cos**

YEM
 kalap/hat **Twinsét Budapest**
 kézzel festett táska/hand-painted Bag **Róka Flóra**
 festményes taskák/bags with paintings **Lya Vath Studio**
 nadrág/trousers **Coos**
 papucs/slippers **H&M**

gumicsizma/boots **Jimmy Choo**

ZORKA

printelt orgánzaruha/organza dress **Kissmark**
csizma/boots **Jeffrey Campbell**

YEM

printelt öltöny/coat **Kissmark**
printelt ing/shirt **Kissmark**
csizma/boots **Ann Demeulemeester**

IVETT

kalap/hat **Vecsey Millinery**
táska/bag **Saint Laurent (Heaven Budapest)**
blézer/coat **Kissmark**
nadrág/trousers **Kissmark**
kesztyű/gloves **Amazon.com**

ZORKA

ruha/dress **Viktoria Varga**
kardigán/cardigan **Benetton**
cipő/shoes **Cos**

IVETT

ruha/dress **Flora Popradi**
csizma/boots **Zara**

YEM

pulcsi/sweater **Benetton**
nadrág/trousers **Boss**
cipő/shoes **Cos**

YEM

öltöny/suit **Eacre LimitEdition**
kalap/hat **Vecsey Millinery**

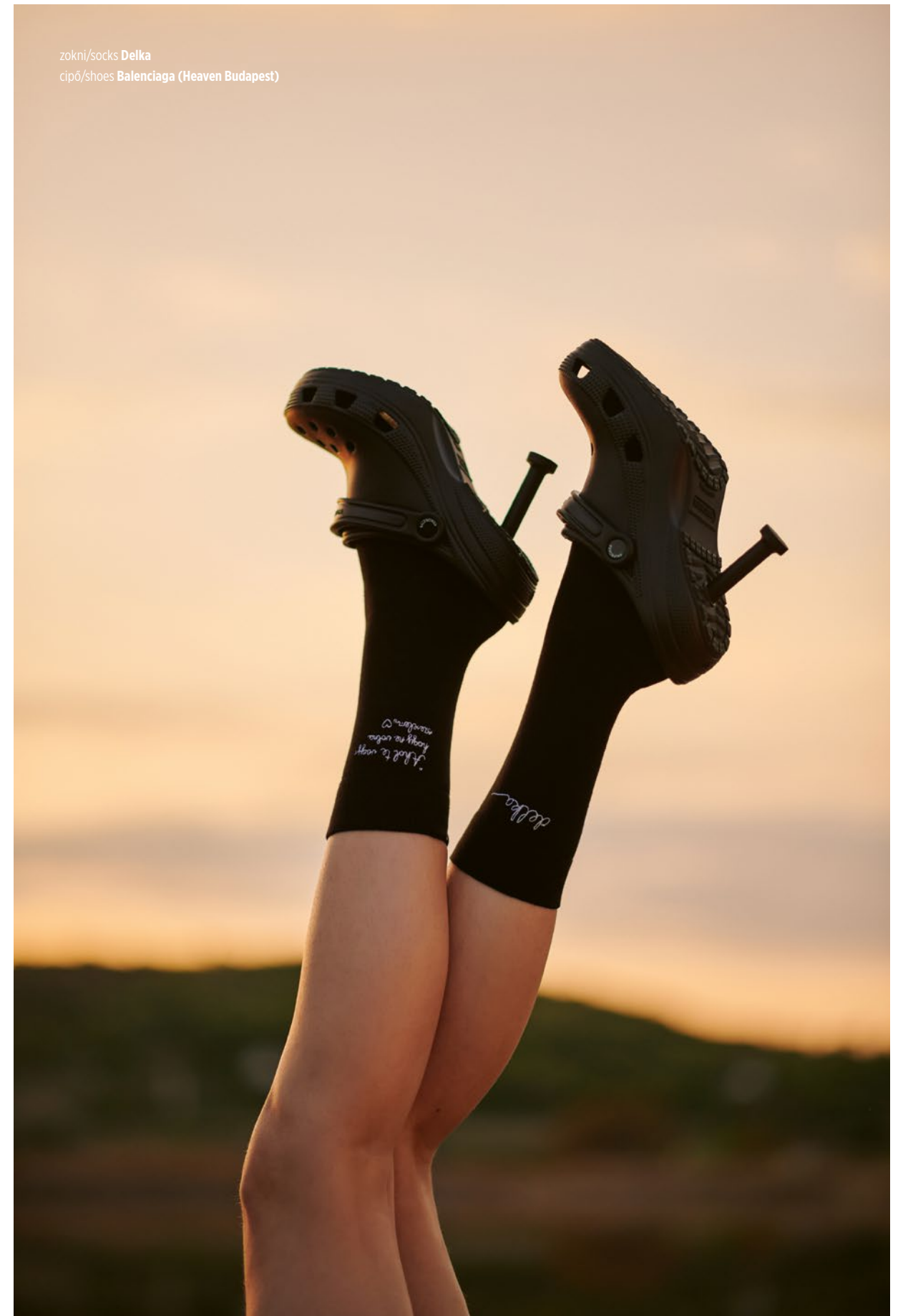

IVETT
 kardinán/cardigan **Falconeri**
 bomber **Twinset**
 szoknya/skirt **Nanushka**
 csizma/boots **Cos**

ZORKA
 mellény/vest **Twinset**
 dzseki/jacket **Twinset**
 csizma/boots **Arollo**
 kalap/hat **Zara**

YEM
 garbó/turtleneck **Cos**
 mellény/vest **Cos**
 táská/bag **Louis Vuitton**
 nadrág/trousers **Massimo Dutti**
 csizma/boots **Stylist sajátja (Stylist's own)**

zokni/socks **Delka**
 cipő/shoes **Balenciaga (Heaven Budapest)**

A CHILD OF BALATON, BUT NOT A MERMAID

Balatoni gyerek, de nem tavi tündér

szerező author **Reményi Diána**

fotó photo **FP Ábel**

fotóasszisztens photo assistant **Fazakas Bence**

styling **Dmitrii Gronic**

smink MUA **Heizer Anita**

haj hair **Haller János**

GELENCSÉR TIMI SOKKAL TÖBB ANNÁL, MINT AMIT A TÉVÉBŐL LÁTTATNI ENGED, VAGY AMIT A TÖMEG LÁTNI HAJLANDÓ: NEM KÉR ELNÉZÉST A SZÉPSÉGGIRÁLYNŐI ADOTTSÁGAI MIATT, MERT A MÚLTJÁBÓL FAKADÓAN MEGALKUVÁSOK NÉLKÜL, SPORTOLÓHOZ MÉLTÓ MÓDON HAJLANDÓ KÜZDENI A CÉLJAIÉRT. BESZÉLGETÉS FÜRDÉSI SZOKÁSOKRÓL, ELBOCSÁTOTT VICTORIA'S SECRET MODELLEKRŐL, LEHIGGADT VERSENYLOVAKRÓL ÉS A MEGALKUVÁS FELESLEGESSÉGÉRŐL. TÖBBEK KÖZÖTT.

TIMI GELENCSÉR IS MUCH MORE THAN WHAT SHE LETS US SEE ON TV OR WHAT THE AUDIENCE IS WILLING TO SEE: SHE DOES NOT APOLOGIZE FOR HER GIFTS AS A BEAUTY QUEEN, BECAUSE STEMMING FROM HER PAST, SHE IS WILLING TO FIGHT FOR HER GOALS WITHOUT COMPROMISE, IN A WAY WORTHY OF AN ATHLETE. A CONVERSATION ABOUT SWIMMING HABITS, FIRED VICTORIA'S SECRET MODELS, APEASED RACEHORSES, AND THE FUTILITY OF COMPROMISES. AMONG OTHER THINGS.

felső/top **Oysho**
 nadrág/trousers **Mango**
 ballonkabát/trench **Twinsset**
 cipő/shoes **Louis Vuitton**

trikó/top **Falconeri**
 ballonkabát/trench **Burberry**
 (Luxury Cartel)

HÁROM ÉVET LETOLTAM AZ EXATLONBAN, ÉLVEZTEM, SZERETTEM, SOKAT TANULTAM, DE ELÉG VOLT. AZT A FELADATOT KIMAXOLTAM, ÉS HA NINCS TOVÁBB FEJLŐDÉSI LEHETŐSÉG, DEMOTIVÁLTÁ VÁLOK.

I DID EXATLON FOR THREE YEARS, I ENJOYED IT, I LOVED IT, I LEARNED A LOT, BUT IT WAS ENOUGH. I HAVE MADE THE MOST OF THIS TASK, AND IF THERE IS NO ROOM FOR FURTHER DEVELOPMENT, I BECOME DEMOTIVATED.

Elég sok balatoni felkérés ért idén, mesélnél ezekről?

Először is ott a Miss Balaton szépségverseny, ami nem újdonság az életemben, hiszen öt éve dolgozom együtt a csapattal, viszont ebben az évben már zsűritagként veszek részt a versenyben, nem pedig mentorként, ahogyan azt a 2017-es csatlakozásom óta tettem. Nagyon örülök ennek, nemcsak azért, mert az elmúlt két évben a konkrét verseny a vírushelyzet miatt elmaradt, hanem azért is, mert nekem személyesen is izgalmas kihívás lesz, ami nagy felelősséggel jár, hiszen mégiscsak a lányok sorsáról döntünk ilyenkor. Idén a zsűritársaim Epres Panni, Iszak Eszti és Seres Attila lesznek.

Ti négyen hozzatok meg a végső döntést is?

Nem, mi a castingokon vagyunk zsűrik. Ebből összesen kető van, először közel ezer lányból választunk ki hatvanat, végül a döntős tizenkét személyt. Közülük viszont már a titkos zsűritagok választják ki a nyertest, akiknek a felkérés mindössze egy nappal a gálaest előtt érkezik, hogy ne legyen semmilyen részrehajlás, és minél tisztább fejjel és szemmel, mintegy külső szemlélőként tudják meghozni a döntést. Ez így korrekt.

Ez igazán testhezálló feladat, de hogyan érkezett az a felkérés, hogy idén te legyél a Kékszalag háziasszonya?

Ez valóban egy teljesen új terep, hiszen a vitorlássportban nincsen tapasztalatom, de sok sportban igen, illetve már egy ideje műsorvezetőként tevékenykedem, így szerintem a felkérésnél ezeket mérlegelték. Nekem mindig is a sport lesz az elsődleges vonalam, hiszen előbb voltam sportoló, mint szépségkirálynő, úgyhogy nagyon örülök, amikor olyan feladatot kapok, amiben össze tudom kötni a médiával, mert ebben érzem igazán jól magam. Izgatottan várom és persze izgulok is, hogy ezúttal is helyt tudjak állni.

Ha vitorlás kötődés nincs is feltétlenül, balatoni annál inkább van, ugye?

Igen, apai ágon az egész rokonság Balatonszemesi, gyerekkoromban az összes nyaramat ott töltöttem, úgyhogy a Balcsi nekem félig-meddig az otthonom.

Pedig egyszer azt nyilatkoztad, nem vagy egy nagy tavi tündér!

Mostanában már nem vagyok egy nagy pancsolós, gyerekkoromban inkább az voltam. Nagyon szeretem a vízi sportokat, simán beamegvek egy kajakkal vagy vízbiciklivel mélyre, és onnan ugrálok, de szeretek vízisíelni és van mélytengeri búvárigazolványom is. Az persze teljesen más, amikor lemegek a víz alá és nézem a halakat és az élővilágot, mert látok is valamit, de így a vízben lubickolás nem annyira vonz. Szeretem lehűteni magam, utána viszont inkább napozok meg beszélgetek a többiekkel.

Kicsit más – 2016-ban nyilatkoztad, hogy öt év múlva el tudnád magad képzelni feleségként, akár ikrekkel a karodon. Tolódik a projekt?

You got quite a few requests from Lake Balaton this year, can you tell us about these?

First of all, there is the Miss Balaton beauty pageant, which is nothing new because I have been working with the team for five years, but this year I participate in the competition as a judge, not as a mentor as I have been since I joined in 2017. I am very happy about this, not only because due to the pandemic the competition itself was canceled the last two years, but also because it will be an exciting challenge for me personally, which is a huge responsibility, since we decide the fate of the girls after all. This year Panni Epres, Eszti Iszak and Attila Seres will be my fellow judges.

Do the four of you make the final decision as well?

No, we're the jury during the castings. There are two of them altogether, first we select sixty out of nearly a thousand girls and then, in the last round the twelve finalists. From among them, however, the secret jury will choose the winner, who will get their invitations the day before the gala evening, so they can make the decision with as clear a head and eyes as possible, as an outside observer, without any bias. It's fair this way.

It's a really fitting task, but how did you get the invitation to be the hostess of the Blue Ribbon regatta this year?

This really is a completely new field because I don't have any experience in sailing but I do in many other sports, and I have been a TV host for some time, so I think they considered these when they approached me. Sports will always be a priority for me because I was an athlete before I became a beauty queen, so I'm very happy when I get a request that allows me to connect it to the media, because it makes me feel really comfortable. I'm excited to do this and of course I'm also nervous, I want to do a good job.

Even though you don't necessarily have experience in sailing, you have a lot with Lake Balaton, don't you?

I do, on my father's side my family comes from Balatonszemes, I spent all my summers there as a child, so Balaton is almost like my home.

Even though you once said you weren't the little mermaid!

I'm not a big swimmer anymore these days, I was more like that when I was a kid. I really like water sports, I don't mind entering deep waters with a kayak or paddle boat to jump into the water there, but I also love water skiing and I have a deep-sea diving certificate too. Of course, it's completely different when I dive deep and look at the fish and the wildlife, because I can actually see something, but just splashing about in the water isn't my thing. I like to cool off, but after that I prefer to sunbathe and talk to the others.

On a different note – in 2016 you said that in five years you could imagine yourself as a wife, even with twins on your arms.

Jézusom, ezt nyilatkoztam?! (Nevet.) Biztos tíz évet akartam mondani, nem ötöt! Viccet félretéve, igazából nem számítottam arra, hogy 2016-tól kezdődően ennyi mindent fogok a karrieremben elérni, és ahogy jött az egyik lehetőség a másik után, sodródtam a feladatokkal, és nagyon élvezem. Természetesen, ha most úgy alakulna az életem, visszavennék a karrierépítésből, de amíg nincs miért, addig nem fogok.

Pedig gyanús volt, hogy idén nem vállaltad az Exatlont, mert bár sosem beszélsz a magánéletről, korábban mondtad, hogy akkor nem tudnád vállalni a több hónapos távollétet, ha párkapcsolatban élnél...

Igen, én a magánéletemet mindig megtartom magamnak, mert az senkire sem tartozik. Nyilván, ha majd valaki megkéri a kezemet, azt ki fogom posztolni, de annyi rossz példa van kint a neten, hogy ettől szeretném magamat megóvni, már amennyire lehet, mert sajnos a média összeboronált már nagyon sok mindenkivel, ami zavar. De ha kapcsolatban leszek, az biztosan az én hivatalos oldalaimon lesz először látható, nem egy kattintásvadász cikk alatt. Az Exatlont illetően pedig három évet letoltam, élveztem, szerettem, sokat tanultam mind versenyzőként – és úgy volt a legjobb –, mind műsorvezetőként, de elég volt. Azt a feladatot kimaxoltam, és ha nincs tovább fejlődési lehetőség, demotiválttá válok. A TV2-vel egyetértünk ebben, ők is szeretnék, hogy valami másban fejlődjek tovább, tehát ez teljesen átgondolt, közös döntés volt. Jöhetnek az új kihívások.

Vagy mint sportoló, vagy mint szépségkirálynő. Előbbiben kemény teljesítmény kell a győzelemhez, utóbbiban ajándékba kapott adottság. Elég éles a kontraszt.

Ez egyébként teljesen így van, éppen ezért, ha valaki a szépségversenyhez gratulál, természetesen jólesik, de mindig úgy vagyok vele, hogy ezt 90 százalékban anyukámnak és apukámnak köszönhetem, én a maradék tíz százalékot tudom hozzátenni edzéssel, tanulással és motivációval, de lényegében ezért nem kellett annyit dolgoznom, mint a sportban tíz éven keresztül. Ezek miatt sokkal jobban szeretem, amikor azért jár a dicséret, amiért megdolgozom.

Ami a külsőt illeti, te tökéletesen elégedett vagy magaddal?

Szerintem senki sem elégedett magával tökéletesen, mindig van valami, ami a másikon szebb, a haja, az alakja, bármi, de igyekszem a jóra koncentrálni, mert ha mindig azon siránkoznék, hogy jaj, miért nem vagyok tíz centivel magasabb, akkor azzal előrébb haladok? Ha megszakadok, akkor sem leszek tíz centivel magasabb, önbizalom nélkül viszont az ember elveszíti a kisugárzását. Nekem óriási meglepetés volt a szépségversenyeken, hogy milyen sokszor van az, hogy egy csodaszép lány eljön, jelentkezik, és nulla önbizalma van. Ilyenkor mindig azon gondolkozom, hogy ez miért van, miért érezzük olyan sokszor, hogy nem vagyunk elég jók, miért hasonlítgatjuk magunkat mi, lányok másokhoz? Társadalmi elvárások, a média, vagy otthonról hozott csomag? Nagyon nehéz erre választ találni.

Did you postpone this project?

Jesus, did I say that?! (Laughs.) I must have wanted to say ten years, not five! Joking aside, I haven't really expected to achieve so much in my career since 2016, and as one opportunity came after another, I drifted with them and I'm really enjoying it. Of course, if my life turned out that way now, I would cut back on career building, but until there's no reason to do that, I won't.

However, it was suspicious that you didn't do Exatlon this year, because even though you never talk about your personal life, you said before that you wouldn't be able to go away for months if you were in a relationship...

Yes, I always keep my personal life to myself because it's nobody's business. Obviously, if someone asks me to marry him, I'll post it, but there are so many bad examples on the internet that I want to protect myself from that as much as I can, because unfortunately the press has already matched me with a lot of people, which bothers me. But if I will be in a relationship, you will learn of it from my official sites, not from a clickbait article. As for Exatlon, I did it for three years, I enjoyed it, I loved it, I learned a lot both as a competitor – and that was the best – and as host, but it was enough. I have made the most of this task, and if there is no room for further development, I become demotivated. We agree with TV2 on this, they also want me to develop in another area, so this was a well-thought-out, joint decision. I'm looking forward to some new challenges.

You are both an athlete and a beauty queen. The former requires a great performance to win, the latter a natural gift. The contrast is quite sharp.

This is definitely true, which is why if someone congratulates me on a beauty pageant it feels good of course, but I always feel that I owe 90 percent of it to my mom and dad, I can add the remaining ten percent with training, learning, and motivation, but essentially, I didn't have to work as much for it as I did in sports for ten years. Because of these, I love it much more when I'm praised for the things I worked hard for.

In terms of looks, are you perfectly happy with yourself?

I don't think anyone is perfectly happy with themselves, there's always something more beautiful on someone else, her hair, her figure, anything, but I try to focus on positive things because if I'm always whining that I'm not ten centimeters taller, am I moving forward? Try as I might, I won't be ten centimeters taller no matter what I do, but without self-confidence I would lose my appeal. It was always a huge surprise for me how often these beautiful girls come and apply to beauty pageants but have zero self-confidence. At such times, I always wonder why do we feel so many times that we are not good enough, why do we girls compare ourselves to others? Social expectations, the media, or a baggage from home? It is very difficult to find an answer to this.

Manapság elég sok kritika is éri a divat- és szépségipart a női testkép miatt, még a Victoria's Secret is elengedte a szupermodelleket, mert szorongást okoz az átlagnak. Neked erről mi a véleményed?

Én nem egészen értek ezzel egyet. Számomra is elérhetetlen az az alak, de ez sosem zavart, mindig vártam a VS-show-t, és teljes megdöbbenéssel hallottam, hogy emiatt nem lesz több. Azok a lányok tökéletes genetikával születtek. És? Engem nem zavar, ha valaki szebb, csinosabb, vagy jobban néz ki nálam. Persze értem, hogy a másnak, a valósabbnak is helyet kell adni, de fordítsuk meg: ha úgyis a belső szépség számít, akkor meg nem mindegy, hogy ők átlagon felüli külsővel rendelkeznek? Az akkor csak a csomagolás, nem? Másrészt azzal sosem fogok egyetérteni (és itt most olyan emberekről beszélek, akiket nem betegség akadályoztat), ha valaki pufog amiatt, ahogy kinéz, de nem tesz semmit azért, hogy a saját genetikájából kihozza a maximumot. Hiszen a sport és a táplálkozás sem a külsőről, hanem az egészségről szól elsősorban. Szerintem el kell fogadnunk az adottságainkat, úgyszincs más választásunk.

Ti hárman vagytok lánytesók, mit hoztatok otthonról elfogadás és támogatás terén?

Mivel nálunk az egész család sportolt, belénk volt nevelve a kitartás, hogy ha elkezdünk valamit, akkor azt be is kell fejezni, ha valamit akarunk, azt el tudjuk érni, és támogatjuk benne a másikat. Nagyon fontos a dicséret és az elismerés, mert ha valaki jól csinál valamit, és kap egy jó szót, akkor az tovább szárnyal és csinálja tovább. Van egy barátnőm, akit az anyukája folyton csak kritizál, degradál és nyom lefele, és teljesen depressziós ettől – ha a saját anyukád sem hisz benned, akkor ki fog? Úgyhogy nagyon hálás vagyok, hogy a család nálunk nagyon támogató. Teljesen különbözőek vagyunk a nővéreimmel, Orsi jogi egyetemet végzett, két diplomája van, két nyelven beszél, a másik tesóm, Hajni sportszervező szakon végzett, a sport- és táplálkozás-tanácsadás terén mozog, én pedig a médiában dolgozom. Mégis mindegyikünket úgy neveltek, hogy ha van egy célunk, akkor küzdjünk érte, mert nincs lehetetlen.

Lekoppintom azt a hat évvel ezelőtti kérdést, de több időt hagyok, mit kívánsz magadnak tíz év múlva?

Tíz év múlva 38 leszek, addigra már szeretnék babákat, saját vállalkozást és főállásban műsorvezető lenni. Most háttér-műsort csináltam, riportert voltam, lépkedek felfelé. De ahogy mondtad, a sport teljesítményalapú, így mindig tudod, mit várhatsz. A médiában döntések vannak, itt azért nehezebben tudok előrehaladni, míg a sportban, amit beletettem, azt ki is vehettem szinte egyből. Ebben a világban elég sok körülmény és egyéb tényező van, ami eldönti a dolgokat, de úgy érzem, jól haladok akkor is, ha sokszor úgy érzem, olyan vagyok, mint egy versenyló. Szemellenző fel, és vágózom a célom felé.

Nowadays, the fashion and beauty industry receives a lot of criticism because of female body image, even Victoria's Secret has let go of supermodels because they cause anxiety for the average woman. What do you think about this?

I do not quite agree with that. That figure is out of reach for me too, but it never bothered me, I always looked forward to the VS show and I was shocked to hear that there would be no more because of this. Those girls were born with perfect genetics. And? It doesn't bother me if someone is more beautiful, prettier, or looks better than me. Of course, I understand that there has to be room for the different, the more real, but let's look at it this way: if inner beauty's what counts anyway, what does it matter that they have above-average looks? That's just the packaging, right? On the other hand, I will never agree (and now I am talking about people who are not handicapped by illness) when people whine about their looks without doing anything to make the most out of their own genetics. After all, sports and nutrition are not primarily about looks but health. I think we have to accept what we were given, there is no other choice.

You have two sisters, what did you bring from home in terms of acceptance and support?

As everybody in the family played sports, determination was ingrained in us. That if we start something, we have to finish it, if we want something, we can achieve it and we support each other. Praise and recognition are very important because if you do something well and get good feedback, it will keep you soaring and going further with it. I have a friend who is constantly criticized, degraded, and pushed down by her mom and she is totally depressed because of it – if your own mom doesn't believe in you, who will? So, I am truly grateful that my family is very supportive. We are completely different with my sisters, Orsi graduated from law school, she has two degrees, speaks two languages, my other sister, Hajni, majored in sports organizing, works in sports and nutrition consulting, and I work in the media. Yet we have all been raised to believe that if we have a goal, we must fight for it, because nothing is impossible.

I'm going to steal that question from six years ago, but I'll give you more time, what do you wish for yourself in ten years?

I'll be 38 in ten years, I want babies by then, my own business and I want to be a full-time TV host. I did a background show this time, I was a reporter, I'm climbing the ladder. But like you said, sports are performance-based, so you always know what to expect. There are decisions in the media, so I have a harder time moving forward here, while in sports I got as much as I put into it almost immediately. There are quite a few circumstances and other factors in this world that decide things, but I think I'm doing well even when I often feel like a racehorse. Blinkers up, and I'm galloping towards my goal.

mellény/waistcoat **Massimo Dutti**
nadrág/trousers **Massimo Dutti**
cipő/loafers **Gucci**

ARRA NINCS SZÜKSÉGEM – SEM IDŐM, KEDVEM ÉS ENERGIÁM –, HOGY CSAK AZÉRT LEGYEN VALAKIM, HOGY NE LEGYEK EGYEDÜL, MIKÖZBEN MEG PROBLÉMAKÉNT KELL KEZELNI EZT AZ EGÉSZET.

I DON'T NEED – NOR DO I HAVE THE TIME, MOOD, OR ENERGY – TO HAVE SOMEONE JUST TO NOT BE ALONE WHILE HAVING TO DEAL WITH IT AS A PROBLEM.

És amikor kijössz a versenyló effektusból, és picit van idő le-
higgadni, akkor azért hiányzik egy párkapcsolat?

Az mindig hiányzik. Én vágyom arra, hogy legyen mellettem
valaki, de nem mindenáron – túl sok negatív példát látni manap-
ság. Alapvetően az úgy normális, hogy te egy egész ember vagy,
és melléd érkezik valaki, aki ezt elfogadja, támogatja és erősíti.
Arra nincs szükségem – sem időm, kedvem és energiám –, hogy
csak azért legyen valakim, hogy ne legyek egyedül, miközben meg
problémaként kell kezelni ezt az egészet. Akkor inkább vagyok
szingli, és szépen megvárom, amíg érkezik valaki, akivel kiegészít-
jük és támogatjuk egymást, emellett minden szép és harmonikus.

Tehát nem jellemző rád a megalkuvás.

A kompromisszum természetes velejárója minden kapcsolat-
nak, de sosem fogok megváltozni, vagy kibújni a bőrömből senki
kedvéért. ●

**And when you come out of the racehorse effect and have
a little time to calm down, do you miss having a relationship?**

I always miss it. I long to have someone by my side, but not
at all costs – there are too many negative examples these days.
Fundamentally, the normal thing is when you are a complete
person and someone is by your side who accepts, supports, and
reinforces that. I don't need – nor do I have the time, mood, or
energy – to have someone just to not be alone while having to
deal with it as a problem. Then I'd rather be single and wait for
someone with whom we not only complement and support each
other, but everything is beautiful and harmonious too.

So, you don't really compromise.

Compromises are a natural part of any relationship, but
I will never change or become someone I'm not for anyone's
sake. ●

felső/top **Benetton**
szoknya/skirt **Lacoste**
nadrág/trousers **Massimo Dutti**
szandál/sandals **Oysho**
horgolt táska/bag **H&M Studio**

Miss Balaton
BEAUTY CONTEST

MISS
BALATON
2022

SPRING & SUMMER · 2022

A Fashion Street Magazin a Fashion Street hivatalos márkamagazinja.
Fashion Street magazine is the official brand magazine of Fashion Street.

Főszerkesztő *Editor-in-Chief* **Reményi Diána**
Grafikai tervezés *Graphic Design* **Tábori-Simon José | Simon Says**
Gyártásvezető *Production Manager* **Erdélyi Zsófia**
Korrektor *Proofreader* **Dudás Márta**
Fordítás *Translator* **Juhos Katalin, Thomas Sneddon**
Angol nyelvi lektor *English Proofreader* **Balogh Gergely**
Cinematography **Fodor István**
Werk photography **Szohr Nana**

Szerzők *Authors*

Chilembu Krisztina, Grecsó Krisztián, Juhász Anna, Kukorelly Endre, Nagy Réka, Obersovszky Gyula, Papp Sándor, Reményi Diána, Ugron Zsolna

Illusztrátorok *Illustrators*

Kiss Lou, Sipos Fanni, Vitányi Regina

Közreműködők *Contributors*

Ajkai Dávid, Balla Frida, Bodnár Dániel, Bodnár Zsófia, Csaba Erika, Medgyasszay Balázs, Denise Bazaar, Dmitrii Gronic, Fazakas Bence, Fülöp-Pál Ábel, Gucci Niki, Haller János, Heizer Anita, Károlyi Márk, Kertész Dávid, Kertész Róza, Kiss Márk, Kovács Viktória, Máté Réka Rebecka, Nyíró Fruzsina, Pírgel Dávid, Rab Roland, Reményi Gábor, Reményi Gitta, Szabó Eszter Katalin, Szabó Stefánia, Szakál Szabáld, Tamás Anita, Vágó Csaba Kornél, Vajgel Ferenc, Veréb Petra, Végh Virág, Virág Zsófi, Young-Virág Zsófi

Köszönjük továbbá *Thanks to*

Attractive Model Management, Balatonfüredi Yacht Klub, Hotel Marina-Port Balatonkenese, Magyar Képzőművészeti Egyetem, Miss Balaton Beauty Contest, VM Model, WAM Models

Kiadó *Publisher*

Fashion Street Kft.

Deák Palota, 1052 Budapest, Deák Ferenc u. 15.

Kiadásért felelős személy *Founder*

Csipak Péter

www.petercsipak.com

Ügyvezető igazgató *General Manager* **Kertész Dániel**

Pénzügyi manager *Financial Manager* **Biszak Gabriella**

Hirdetésfelvétel *Advertising*

marketing@fashionstreet.hu

Árusításban terjeszti a LAPKER Zrt. Megjelenési gyakoriság: félévente.
Fashion Street is distributed by LAPKER Zrt. and it is published half yearly.

Nyomdai kivitelezés *Printing*

PAUKER Nyomdaipari Kft.

Címlapon *On The Cover*

Axente Vanessa

kendő/scarf **Nanushka**

nadrág/trousers **Dries Van Noten**

HU-ISSN 2786-0809

Fashion Street Copyright© 2022

A Fashion Street márkanév, védjegy és logó kizárólagos jogtulajdonosa a Fashion Street Kft. Tilos a magazin bármely részének bármilyen módon történő másolása, feldolgozása a kiadó előzetes engedélye nélkül.
Fashion Street is fully protected by copyright, and nothing may be reprinted wholly or in part without permission.

www.fashionstreet.hu | www.fashionstreetonline.hu

@fashionstreet | @fashionstreetbp

FRISS, VEGÁN ÉS MŰANYAGMENTES!

A nyár tökéletes alkalom arra, hogy újragondoljuk szokásainkat és amennyire csak lehet, odafigyeljünk a felesleges szemetelés elkerülésére. Kezdd a fürdőszobádban megtalálható piperékkel!

Az különböztet meg minket a többiektől, hogy nem elégszünk meg az eddig elért eredményeinkkel.

Mindig többet akarunk!

25 éve árulunk pucér termékeket, melyek nem igényelnek csomagolást, de ez sem volt elég nekünk: megnyitottunk négy teljesen pucér üzletet, ahol minden kozmetikai szükségleteteket kielégíthetitek felesleges csomagolások nélkül. Olyan forradalmi pucér termékeket találtunk fel, mint a szilárd sampon, a szilárd tusfürdő, a zuhanybomba, a szilárd dezodor. Mások vagyunk, mert több mint egy évtizede 100%-ban újrahasznosított műanyagból készítjük tégljeinket és palackjainkat.

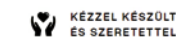
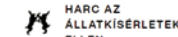
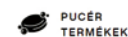
Létrehoztuk saját újrahasznosító üzemeinket, zárt rendszerű visszaváltási programunk 10 éve működik, csomagolásaink 84%-a pedig újrahasznosított anyagból készül. Ha pedig mindez nem lenne elég, létrehoztunk egy különleges csomagolást, ami több szén-dioxidot nyel el, mint amennyit kibocsát. Nem is kevéssel – a súlya 33-szorosával! 33 g csomagolás 1,2 kg szén-monoxidot hatástalanít. Ezt a csodát úgy hívják, hogy Lush parafatégely, és persze többször használható és könnyedén újratölthető.

“A Lush megalakulásakor egészen az alapokig visszamentünk - megszabadultunk a csomagolástól és magasan képzett eladók sokaságával töltöttük meg az üzleteinket, hogy visszahozzuk a beszélgetés és a szakértő kiszolgálás művészetét.

-Mark Constantine, a Lush társalapítója

66%
AZ ÉVENTE ELADOTT
TERMÉKEINK EKKORA
SZÁZALÉKA PUCÉR

Ha pedig jól jönne egy kis segítség a csomagolásmentes életstílus kialakításában, íme néhány frissítő pucér alternatíva, amely mindenki neszesszerében megállja a helyét, legyen szó utazásról, fesztiválról vagy éppen egy kényeztető otthoni szépségrituáléről.

Lindt
EXCELLENCE

COCOA PURE

Fedezze fel a tiszta kakaó ízét - hozzáadott összetevők nélkül!
Discover the pure taste of cocoa - without any additional ingredients!

Intenzív gyümölcsös kakaó íz, a kakaó-gyümölcshús egzotikus savasságával.
Intense cocoa note with delicate fruity, exotic sour of cocoa fruit pulp.

hozáadaott
cukor nélkül
without refined
sugar

18%
kakaó gyümölcshús
of cocoa fruit pulp

82%
száraz kakaóbab
of cocoa beans

Lindt
LINDOR

KÜLÖNLEGES NYÁRI KIADÁS
LIMITED SUMMER EDITION

*Málnakrémes praliné
Raspberry & Cream*

Tejcsokoládé praliné málnás töltelékkel

The finest milk chocolate with a smooth melting Raspberry and Cream filling

OFFICE SHOES

CALVIN KLEIN

POLO
RALPH LAUREN

KARL
LAGERFELD

Timberland

GANT
FOOTWEAR

GUESS

TOMMY HILFIGER

BIRKENSTOCK®

LACOSTE

BOSS
HUGO BOSS

Pepe Jeans
LONDON

REPLAY

CONVERSE

Buffalo

HUGO
HUGO BOSS

SKECHERS

officeshoes.hu

TOMMY HILFIGER

CALVIN KLEIN

ULTRALIGHT

NEKED KÖNNYÜ LEHET.

✂DЯK✂

HA BURGER, AKKOR BAMBA

WWW.BAMBAMARHA.HU

California Sun

KFC
POKÉ
BOWL

Sweetest Chili

New Mexico

IT'S ALWAYS PIZZA TIME

pizzame.hu

CHIMNEY CAKE SHOP

The hungarian traditional chimney cake and more...

1052 BUDAPEST, DEÁK FERENC UTCA 10.

1052 BUDAPEST, DEÁK FERENC TÉR 3

@THECHIMNEYCAKESHOP

FB.COM/THECHIMNEYCAKESHOPBUDAPEST

SHOPPING LIST

Üzletlista

ARIOSO

1051 Budapest, Erzsébet tér 7–8.
+36 70 325 7422
arioso.hu

BAMBA MARHA

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák tér 3.
+36 1 952 2323
bambamarha.hu

BENETTON

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 19.
+36 70 477 9732
benetton.com

BLUE FOX THE BAR

1051 Budapest, Erzsébet tér 7.
+36 1 429 4499
bluefoxthebar.com

BOBBI BROWN

Fashion Street,
1051 Budapest, Erzsébet tér 9.
+36 1 211 1456
bobbibrowncosmetics.com

CHIMNEY CAKE SHOP

1052 Budapest, Deák tér 3.
facebook.com/
thechimneycakeshopbudapest

CHRISAND FUR

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 17.
+36 70 318 4324
chrisandfur.com

CIGAR TOWER

Fashion Street, 1051 Budapest,
Erzsébet tér 7–8.
+36 1 266 0945 | cigartower.hu

COS

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 17.
+36 1 200 2978
cosstores.com

DELIZIA GOURMET & MORE

1052 Budapest, Bécsi utca 4–6.
+36 1 616 3644 | deliziagourmet.hu

DRK

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 19.
+36 30 677 6041 | dorko.hu

EUROPCAR

1051 Budapest, Erzsébet tér 7–8.
+36 1 505 4400 | europcar.hu

ERSTE BANK

Fashion Street,
1052 Budapest, Bécsi utca 5.
+36 1 298 0222 | erstebank.hu

ÉS BISZTRÓ

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 12.
+36 20 474 5000
esbisztro.hu

FALCONERI

Fashion Street,
1054 Budapest, Deák Ferenc utca 19.
+36 30 437 0060 | falconeri.com

HARMONT&BLAINE

Fashion Street,
1051 Budapest, Erzsébet tér 7–8.
+36 20 842 0040
harmontblaine.com

HUGO BOSS

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 15.
+36 30 992 5901 | roland.hu

JO MALONE

1051 Budapest, Erzsébet tér 9.
+36 1 398 8615 | jomalone.com

KFC

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák tér 3.
+36 70 682 1833
kfc.hu

KUPOLA LOUNGE

Fashion Street,
1051 Budapest, Erzsébet tér 7–8.
+36 1 429 5500 | ritzcarlton.com

LE PARFUM BY ZÓLYOMI

ZSOLT
1051 Budapest, Erzsébet tér 9–10.
+36 30 4050 668
leparfum.hu

LACOSTE

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 23.
+36 20 259 3809 | lacoste.com

LINDT

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 23.
+36 1 249 4934 | chocolate.lindt.com

LUSH

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 21.
+36 70 610 8679
lush.hu

MARQUISE WATCHES & JEWELRY

1051 Budapest, Erzsébet tér 7–8.
+36 1 266 1298
marquisehungary.com

MASSIMO DUTTI

Fashion Street,
1052 Budapest, Bécsi utca 5.
+36 1 501 2030
massimodutti.com

NOBU

1051 Budapest, Erzsébet tér 7–8.
+36 1 429 4680
noburestaurants.com

OFFICE SHOES

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 17.
+36 30 526 7458
officeshoes.hu

OTTIMO RISTORANTE

ITALIANO
Fashion Street,
1051 Budapest, Erzsébet tér 9–10.
+36 1 429 5500 | ritzcarlton.com

OYSHO

Fashion Street,
1052 Budapest, Bécsi utca 5.
+36 1 580 2313 | oysho.com

PHILIPP PLEIN

Fashion Street,
1052 Budapest, Erzsébet tér 9–10.
+36 70 775 3467 | plein.com

PIZZAME

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák tér 3.
+36 1 266 0377
facebook.com/pizzamefashionstreet

STARBUCKS

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 23.
+36 70 682 1908
starbucks.hu

THE BODY SHOP

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 21.
+36 30 144 2323
thebodyshop.hu

TOMMY HILFIGER

Fashion Street,
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 15.
+36 30 676 9458 | roland.hu

TWINSET

1051 Budapest, Erzsébet tér 9.
+36 70 365 6498
twinsetbudapest.com

ZARA HOME

Fashion Street,
1052 Budapest, Bécsi utca 5.
+36 1 580 2356
zarahome.com

CHRISAND FUR

Bunda • Fur • Bels

www.chrisandfur.com | +36 70 318 4324

open every day: 10am–20pm

GYÖKEREINKBEN AKTIVISTA

Az Uniceffal együtt küzdöttünk a **LÁNY GYERMEKEK JOGAIÉRT**; bio-hidakat építettünk, hogy **MEGVÉDJÜK A KIHALÁS SZÉLÉRE SODRÓDOTT ÁLLATOKAT**; minden karácsonykor **EGYÜTTMŰKÖDÜNK** különböző szervezetekkel és folyamatosan **KIÁLLUNK** társadalmi ügyek mellett. Soha nem állunk meg, hiszen a harc a DNS-ünkbe van kódolva.

KÖZÖSSÉGI MÉLTÁNYOS KERESKEDELEM

A kézzel készített **GHÁNAI SHEAVAJTÓL** kezdve, az **AJÁNDÉKCSOMAGOLÁSOKON** át - magas minőségű összetevőinket és kiegészítőinket a világ különböző pontjairól szerezzük be, **TÁMOGATVA EZZEL** ezernyi **NŐT, FARMERT** és **KÉZMŰVEST**.

ÖRÖKKÉ AZ ÁLLATKÍSÉRLETEK ELLEN

Minden termékünk állatkísérlet-mentes, melyet mi sem bizonyít jobban, mint **LEAPING BUNNY ELISMERÉSÜNK**. A kozmetikumok állatkísérlet-mentessége viszont veszélybe került Európában, így most újra kampányolunk azért, hogy továbbra is tilos legyen állatokon tesztelni. Állj mellénk te is és **ÍRD ALÁ A KEZDEMÉNYEZÉST** a www.savecrueltyfree.eu oldalon!

FENNTARTHATÓ TÖREKVÉSEINK

A természetes forrásból származó és gyorsan lebomló összetevőket részesítjük előnyben. **RETURN RECYCLE REPEAT** programunkban a vásárlók által visszahozott tégléket újrahasznosítjuk. Beizzítottuk **UTÁNTÖLTŐ** forradalmunkat, melynek központjai az ETELE Plazában és az Arena Mallban lévő utántöltő állomásaink, ahol illatos tusfürdőket, hajápolókat és kézmosókat lehet újratölteni.

2023 A 100% VEGÁNSÁG ÉVE

Elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy mind a hatékonyság, mind a bolygó-szerető termékek terén a legjobbak legyünk. Arc-, test- és hajápolóink **ILLATOSAK, TERMÉSZETESEK ÉS ETIKUSAK**, de mi ezt is tudjuk fokozni. Büszkén jelentjük be, hogy minden termékünk a **THE VEGAN SOCIETY** által minősített vegán termék lesz már a jövő évben. Miért ne lehetnél úgy boldog, hogy a bolygó is az?

THE BODY SHOP

EZEK VAGYUNK MI

FORMABONTÓK, ŐSZINTÉK ÉS VÁLTOZÁST GENERÁLÓK

Tudtad rólunk, hogy közel sem vagyunk egy átlagos szépségipari márka? Nyerj egy kis betekintést a The Body Shop világába, ahol az üzlet a jó eszköze, a társadalmi és környezeti felelősségvállalás pedig a márka lelkébe van beleszöve. Izgalmasnak hangzik, ugye?

Tarts velünk az úton és ünnepeljünk együtt!
www.thebodyshop.hu/szuletesnap

